T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

FURKAN SURESİNDEKİ METİNSEL BAĞDAŞIKLIK VE TUTARLILIK

(Yüksek Lisans Tezi)

Mohammed Saeed Abdo AMERY

DANIŞMAN

DR. ÖĞR. ÜYESİ MARWAN MOHAMMED ABDULLAH MOGHALLES

KASTAMONU 2021

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FURKAN SURESİNDEKİ METİNSEL BAĞDAŞIKLIK VE TUTARLILIK

Mohammed Saeed Abdo AMERY

Danışman	**Dr. Öğr. Üyesi Marwan M. A. MOGHALLES**
Jüri Üyesi	**Dr. Öğr. Üyesi Khattap Ahmad KHATTAB**
Jüri Üyesi	**Dr. Öğr. Üyesi Mohmed Rızk SHOEIR**

KASTAMONU – 2021

TAAHHÜTNAME

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildirir ve taahhüt ederim.

Mohammed Saeed Abdo AMERY

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

FURKAN SURESİNDEKİ METİNSEL BAĞDAŞIKLIK VE TUTARLILIK

Mohammed Saeed Abdo AMERY
Kastamonu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Temel İslam Bilimleri Ana Bilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Marwan Mohammed Abdullah MOGHALLES

Araştırmada Furkan Suresi'ndeki metin tutarlılığını incelemeyi ve mekanizmalarını keşfetmek amaçlandı. Bir gereklilik olarak, metnin dili biliminin terminolojisine ve metinsel tutarlılığa ve mekanizmalarına giriş içeren bir bölümle başladı. Bunu, çalışmanın Furkan Suresi'ndeki biçimsel ve anlamsal/metinsel tutarlılık mekanizmalarını ele alan bölüm takip etti.

Tekrarlama ve zıtlık mekanizmalarını sundu ve dokularının metnin dökümündeki etkisini gösterdi ve ardından sözdizimsel tutarlılığına geçti, yapısal tekrarla temsil edilen en belirgin imgesini inceledi, kalıplarını sınırladı, konumlarını takip etti ve her yapısal modelin özellikleri ve sonuçta ortaya çıkan ritmik özellikler ve anlamsal etkileri sunulmuştur, ardından suredeki anlamsal ilişkileri incelemiş ve çalışmak için üç ilişki aday gösterildi. Kur'ân ve peygamberlik inkarını içeren müşriklerin sözleri ile arasındaki anlamsal ilişki, ve sarkık ilişkisi, ve sonuncusu, metnin dört odak noktasının toplamı ve detayı arasındaki ilişkiyle elde edilen anlamsal tutarlılıktır: İlahi mükemmellik, Kur'ân-ı Kerim'in ve Peygamber'in (Sallallahu aleyhi ve sellem) mesajı ile hitap edenler ve bu ilişkinin her ilişkisinde, Furkan Suresi'nin anlamsal tutarlılığı üzerindeki etkisini açıkladı.

Anahtar Kelimeler: Metin Bilimi, Metin dilbilgisi, Metinsel Tutarlılığı, Metinsel Uyum, Furkan Suresi.

2021, 103 Sayfa

ABSTRACT

MSc. Thesis

TEXTUAL COHERENCE IN SURAH AL-FURQAN

Mohammed Saeed Abdo AMERY
Kastamonu University
Institute of Social Science
Basic Islamic Sciences Department

Supervisor: Assist. Prof. Marwan Mohammed Abdullah MOGHALLES

Abstract: This research aimed to study textual cohesion and explore its mechanisms in Surah Al-Furqan. There was a necessary to start the research with a chapter that includes the definition of the terms of text linguistics and textual cohesion and its mechanisms, followed by the study chapter that dealt with the formal and semantic mechanisms of textual cohesion in Surah Al-Furqan, starting with lexical coherence, and presenting its mechanisms for repetition and contradiction, and it showed the effect of their weaving on the cohesion of the text. Then the research moved on to grammatical cohesion, so it studied the most prominent picture of it represented in the structural repetition and restricted its patterns, traced its places, and presented in the multiplication of that the characteristics of each structural pattern and its resulting of rhythmic properties and semantic effects. Then the research studied the semantic relations in the surah, and it nominated three relationships for the study: The semantic relationship between the statements of the polytheists that include the denial of the Qur'an and prophecy, the descending in text and the semantic coherence that occurs with the relationship of summarization and detail to the four text points, which are: divine perfections, the Holy Qur'an, the Prophet Muhammad, may God's prayers and peace be upon him, and the addressees by the message, explaining in each of that relationship the effect it had on the semantic coherence of Surah Al-Furqan.

Key Words: Text linguistics, text grammar, textual cohesion, textual coherence - Surah Al-Furqan

2021, 103 Pages

ÖNSÖZ

Yüce Allah'a şükrettikten sonra, yorucu zamanlarımın ve endişelerimin aşırı yoğunlaşmasıyla bu araştırmayı tüm aşamalarında denetleyen hocam Dr. Öğr. Üyesi Marwan Mohammed Abdullah Moghalles'e nezaketi, cömertliği, tavsiyeleri ve rehberliği için teşekkür etmek dışında herhangi bir şey bulamadım. Plana bakmak ve istikrarlı bir hızda düzelene kadar değerlendirmek için zamanından harcadı, sonra araştırma materyali ve düzenleme üzerinde düşündü. Bana önerdiği her şey için tartışma ve itiraz etme hakkı verdi; bu yüzden onun bilgisinden, eleştiri ve düşünme yönteminden çok faydalandım, ona çok teşekkür ederim.

Bu araştırmayı okuyan ve değerli yorumlarda bulunan kıymetli tartışma komitesine çok teşekkürler ederim. Ayrıca bana yüksek lisans düzeyinde eğitim veren ve bana bilim, araştırma yöntemleri ve keşif yolları hakkında fikir veren erdemli hocalarıma teşekkür ederim.

Bilim öğrencilerine ve araştırmacılarına, hizmet etme konusundaki amansız çabaları ve gayretleri için Kastamonu Üniversitesi öğrenci işlerine teşekkür ederim.

Bana güvenen ve cesaretlendiren arkadaşlarıma ve sevdiklerime içten teşekkür ve sevgilerimi iletiyorum.

Mohammed Saeed Abdo AMERY
Kastamonu, Haziran, 2021

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ
ONAYI ... Hat
a! Yer işareti tanımlanmamış.
TAAHHÜTNAME ... **ii**
ÖZET ... **iii**
ABSTRACT ... **iv**
ÖNSÖZ ... **v**
İÇİNDEKİLER ... **vi**
ŞEKİLLER DİZİNİ ... **vii**
GİRİŞ ... **1**
Araştırma Önemi ... 3
Araştırma Problemi ve Hipotezler ... 3
Önceki Çalışmalar ... 3
Araştırma Zorlukları ... 4
Araştırmacının Yaklaşımı ... 5
Arama Planı ... 5
METİN KAVRAMLARINA ÖN HAZIRLIK ... **5**
Metin kavramı ... 6
Metinsel Dilbilimi ... 12
Metin Dilbilgisi Kavramı ... 15
1. METİNSEL TUTARLILIK TANIMI ... **25**
1.1 Metinsel Tutarlılığı Tanımı ... 25
1.1.1 Tutarlılık Anlamı Lügaten ... 25
1.1.2 Deyimsel Olarak Metinsel Tutarlılık Kavramı ... 26
1.2 Metinsel Tutarlılık Mekanizmaları ... 29
1.2.1 Biçimsel Tutarlılık ... 29
1.2.2 Anlamsal Tutarlılık ... 32
2. FURKAN SURESİ'NDEKİ METİNSEL TUTARLILIK MEKANİZMALARI ... **35**
2.1 Furkan Suresi'ndeki Biçimsel Tutarlılık Mekanizmaları ... 36
2.1.1 Sözcüksel Tutarlılık ... 36
2.1.2 Dilbilgisel Tutarlılığı ... 40
2.2 Furkan Suresi'ndeki Anlamsal Tutarlılık Mekanizmaları ... 62
2.2.1 Kur'ân ve Peygamberlik İnkarını İçeren Müşriklerin Sözleri ile Arasındaki Anlamsal İlişkisi ... 62
2.2.2 Metin Birimlerini Sarkık Delaletine Göre Düzenlenmek ... 68
2.2.3 Özetten Sonra Ayrıntılı Olarak Anlamsal Tutarlılık ... 70
SONSÖZ ... **94**
KAYNAKLAR ... **96**
ÖZGEÇMİŞ ... Hat
a! Yer işareti tanımlanmamış.

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1 İkinci odak olan Kur'an-ı Kerim ayrıntılı birimleri 78
Şekil 2.2 Üçüncü odak noktası olan Peygamberimizin sallallahu aleyhi ve sellem ayrıntılı birimleri 81

GİRİŞ

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun. Peygamberimiz Muhammed'e (Sallallahu aleyhi ve sellem) ailesine ve bir bütün olarak arkadaşlarına dua ediyor ve selamlıyoruz. Konuya gelince:

Dil dersinin bilişsel haritası tamamen farklı, daha karmaşık halede ve bölümlere ayrılıyor. Araştırmacı, ekolleri ve teorileri detaylarını tamamen ihata etme konusunda aciz kalar.

Özellikle bazı araştırma üretimi, diğerlerinin sonuçlandırdığı sonuçlardan başlamadı. Önceki ilkelere dayanmadan araştırmalarına devam ettiler, kontrolsüz çeviri hareketiyle akmaya başlayan terminolojideki birçok sözlü anlaşmazlık ve düzensizliğe neden oldu.

Her terimi bakarak ve düzenleyerek almak, sezgiye ve aklına gelenlere güvenmemek öğrencinin yükü haline geldi. Çünkü bu sorunu ikiye katladığında, güvenli olmayan risklere genişlettiğinde ve haklı doğruluk ve açıklık bilgi tabanından uzaklaştığında, ancak bu düzenleme soyut bir bakış açısına sahip kişiler tarafından gerçekleşiyorsa, o zaman Öncü öğrenciler tarafından gerçekleşmez, ancak uygulamalı ders yoluyla yönlendirilebilir ve sınırlarının üzerinde durabilirler.

Ingilizce dilinden bize "Cohesion" terimi geldi; bazen onu metinsel tutarlılık bazen uygunluk bazen de uyum yada dizilmek yada dökmek olarak çevirildi;

Bazı araştırmacılar onu ele geçirdi ve delaleti onlardan tamamen gizlenmiş olabilir, bu nedenle içeriklerinde cümle dilbilgisinin saf uygulamalarından başka bir şey olmayan Metinsel Tutarlılık başlıklı uygulamalı makaleler yazdılar ve bu tür eylemlerin Araştırmacıların terimlerin anlam bilimine ilişkin algıları, bilgiyi doğru yaklaşımından saptırır ve onu azaltır. Bazıları, metinsel tutarlılığı incelemenin yararlılığını inkar etmeye çalıştığı bir makale yazdı ve Yukarıda bahsettiğimiz bu araştırmanın örneklerini gösterdi.

Ve durum bu olduğundan, metinsel tutarlılık kavramına yakınlaşmaya - az olsa bile - katkıda bulunması ve önemini ve kullanışlılığını göstermesi uygulamalı bir metinsel ele almayı düşündüm ve sonra, konu seçimine geldim, Bu yüzden teşvik edici dair başka bir konu ve daha güçlü bir savunucu toplamayı amaçladım, bu yüzden sunduğum şeyin bu araştırmanın kurulması için yeterli bir neden olması güzel olmaz, sonra kaynaklara bakmak beni metinsel dilbilimin teorik ifadelerinin, onları daha olgun ve net aşamalara aktaracak uygulamalı destekten yoksun olduğuna dair kesinlik, o sırada, Bu araştırmayı yapmam için iki neden vardı; ve abartı şüphesi sona erdi. o

zaman birçok metni incelemeye başladım. Bu araştırmanın sınırlarına ve hedeflerine neyin uygun olduğunu seçmek için, böylece benim için araştırmamın konusu "Furkan Suresi'nde Metinsel tutarlılığı" olacaktır. Seçim, özellikle Furkan Suresi'ne düştü. Surenin ele aldığı konuların çokluğunun keşifsel incelenmesi üzerine araştırmacıya göründü.

Dallarının tüm sisteminde, onu ikiye katlayarak yayılan göreceli bir görünmezlikle, ardından, metnindeki arama aracının etkinleştirilmesine karar verildi; Onu yöneten bir dizi isteğe bağlı yasa çıkarmak için.

Araştırma Önemi

Bu araştırmanın önemi, metinsel çalışmaları uygulamalı bir materyalle tamamlayan bir çözüm sağlamaktadır. Metnin bilimi için teorik çerçeveler - sunduğumuz gibi- onları geliştirmeye ve formülasyonlarını değerlendirmeye yardımcı olan uygulamalı bir ürüne ihtiyaç duydu, Kuran metninin anlamlarına bir yaklaşımla ilgilenir. Bu kutsal metne hizmet etmek için yorumlama çabalarının tamamlanmasına katkıda bulunur, Böylece, bir yandan metin çalışmalarının uygulamalı tarafının tamamlanmasına, diğer yandan açıklayıcı dersin sunulmasına katkıda bulundu. Araştırmanın ayrıca ana dili Arapça olanlara ve olmayanlara dil becerilerinin eğitim programlarını yönelik geliştirilmesine yardımcı olacak sonuçlarla sonuçlanması bekleniyor.

Araştırma Problemi ve Hipotezler

Araştırma aşağıdaki sorulara cevap vermeyi amaçlamaktadır:

1. Furkan Suresi'ndeki sözcüksel uyum mekanizmaları nelerdir?

2. Sözcüksel uyum mekanizmaları Furkan Suresi metninin tutarlılığına nasıl katkıda bulundu?

3. Furkan Suresi'ndeki dilbilgisel uyum mekanizmaları nelerdir?

4. Dilbilgisel uyum mekanizmaları Furkan Suresi metninin kaynaşmasına nasıl katkı sağladı?

5. Furkan Suresi'nin birimleri arasındaki anlamsal ilişkiler nelerdir?

6. Anlamsal ilişkiler Furkan Suresi metninin tutarlılığına nasıl katkı sağladı?

Önceki Çalışmalar

Araştırmamın konusunu ele alan daha önceki bir çalışmaya rastlamadım, ancak Kur'an-ı Kerim'de ve diğerlerinde metinsel tutarlılık konusunu ele alan çalışmalar var ve burada bu çalışmaların en önemlilerinden üçünü sunacağız:

1. Şiirsel Metin Ajrumiya dilbilgisi, Dr. Saad Masluh Jahiliyya şiirinde bir çalışma[1]

[1] Arap retoriği ve çağdaş üslup üzerine Yeni Ufuklar üzerine bir kitaba eklenmiş araştırma, (2003).

Genç şair el-Murakkşın'ın bir şiirin analizini ele alan bir çalışmadır. ve yazar, şiiri kendi adlandırdığı şeye (şahıs zamirlerinin dönüşümü) göre beş kısma ayırmış ve ardından kronolojik olarak ikiye böldü. iki bölüm: yüksek derecede sadeliğe sahip bir model olan nesnel zaman ve son derece karmaşık ve karmaşık görünen öznel zaman. Şiirin olayları arasındaki kronolojik ağı çizdi, döküm ve dizilmek araçlarını analiz etti. Aruz sisteminin özelliklerini ve anlamsal boyutlarını sundu.

2. Metin dilbilgisi- teori eleştirisi ve başkasının inşası, Araştırmacı / Ömar Abu harma'nın doktora tezi [2]

Araştırmasını teorik ve pratik olmak üzere iki kısma ayırdı. İlk bölümde Batı ve Arap teorilerini tartıştı, ardından kendi teorisini kurdu. İkinci bölümde, Bakara Suresi'nin uygulamalı bir muamelesini sundu ve çalışmasından, metindeki her paragrafın orijinal bir merkezi odağa ve bağımlı bir merkezi odağa sahip olduğu sonucuna varmıştır. Cümlelerin oluşturulmasına ve birbirine bağlanmasına izin veren genişleme yasasından ve (ekonomi yasası) dediği şeyin metnin paragraflarını sıkılaştırmadaki etkisinden bahsetti. Ayrıca sinerji içinde çalışan ve metnin tutarlılığına katkıda bulunan birkaç ilke çıkardı.

3. Nahj Al-Balağa'da Metin Tutarlılığı, araştırmacı / Isa Al-Wadaei'nin doktora tezi[3]

Araştırmacı, tezini teorik bir çalışma ile başladı ve ardından Nahj al-Balağah kitabında Ali bin Ebî Talib'e atfedilen bazı metinleri ele aldı, Sözcüksel, sözdizimsel ve anlamsal düzeyde metinsel tutarlılık mekanizmalarını inceledi. Bağlamın metinsel tutarlılık üzerindeki etkisini belirterek bitirdi.

Araştırma Zorlukları

Bu çalışma başarısı kolay olmadı. Aksine, araştırmacı aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli zorluklarla karşılaştı:

1. Corona pandemisi nedeniyle kütüphanelerin kapalı olması ve insanlar arasındaki iletişimin kesilmesi nedeniyle bazı kaynaklara erişim zorluğudur.

2. Metinsel dilbilimin çoğu kaynağında terminolojik düzensizlik, metodolojik çatallanma ve fikirlerin tekrarının yaygınlığı, bunlarla uğraşmayı son derece zorlaştırdı.

[2] Bu kitabın kökeni, Yermuk Üniversitesi'nden doktora derecesi almak için sunulan bir tezdir (2004).
[3] Bu kitabın kökeni, Urdub Üniversitesi'nden doktora derecesi almak için sunulan bir tezdir (2005).

Araştırmacının Yaklaşımı

Araştırmanın doğası gereği, tanımlayıcı ve analitik yaklaşımı takip etmemizi gerektirdi. araştırmacıyı kendi görüşlerine çekilme ihtiyatını ve önceki algılarına önyargıyı abartmamaya zorlayan bir yaklaşımdır. İki aşama gerektiriyordu: keşif aşaması ve incelenen fenomenin tanı ve açıklama aşaması.

Arama Planı

Araştırma planı bir giriş ve iki bölüm içerir:

Giriş kısmına gelince, konunun önemini, seçilme nedenini ve ilgili önceki çalışmaları, araştırmanın zorluğunu ve planını anlattım.

Girişten sonra birinci bölümü gelir ve şunlardan oluşur:

Önsöz, gerekli terminolojiye bir giriş yaptım.

İlk konu: metinsel tutarlılık tanımı.

İkinci konu: Metinsel tutarlılık mekanizmaları.

İkinci bölüm ise iki konudan oluşmaktadır:

İlk konu: Furkan Suresi'ndeki biçimsel tutarlılık mekanizmaları.

İkinci konu: Furkan Suresi'ndeki anlamsal tutarlılık mekanizmaları.

Ve ardından en önemli sonuçları ve önerileri içerir ve kaynaklar ve referans listesi takip eder.

METİN KAVRAMLARINA ÖN HAZIRLIK

Metin biliminde araştırmacılar, metin tutarlılığına daha dikkatli bakarlar ve bunu teorilerinin temel direği olarak görürler. Metnin diğerlerinden ayırt edilme ölçütü olduğundan ve metin dilbilgisi adlandırıldığı, metin bilimi dalındaki araştırmaya en iyi yaklaşım olduğunu düşündüler.

Metinsel tutarlılığı, metin biliminden ayrılan metin dilbilgisi teorinin uygulamalı tasvirinin gerçek aracı gibidir. Ellerimizda üç terim vardır: metnin bilimi, metnin dilbilgisi ve metinsel tutarlılık, ve her biri için bir tanım sağlamamız gerekiyor ve

tanımın ardından gelenleri, anlaşmazlık, kontrol etme, telafi, ve eleştiri vb. bu üç terim metinle ilgili bileşik terimler olduğundan; Genel olarak araştırma konusu olduğu için, tanımın önce gelmesini gerektiriyordu; Çünkü tekil bilgisi bileşik bilgisinden önce gelir.

Metin kavramına yaklaşım, bizi formlarının tartışmasını alt bölümlere ayırmamıza yol açacaktır, ardından metin üzerine iki sözdiziminin her birinin bir tanımını inşa etmemizi gerektiren doğal düzenleme: cümle dilbilgisi ve metin bilgisi, ancak metin dilbilgisi tanımı, ayrıldığı köken tanımını içeren bir girişle şartlıdır. O metin bilimidir. Bu terimler, tanım açısından hala zor olduğundan, hepsini gözden kaçırmamalıyız, çünkü hepsinden yararlı bir yaklaşım miktarı bekleyebiliriz, sonra metin dilbilgisi önemini göstermek için ne gerektirdiğini alt bölümlere ayıracağız. böylece bu önsözü tamamlamış olduk. Metinsel tutarlılığı ve mekanizmalarını tanımlamaya ayrılmış iki konuya geçelim.

İlk olarak: Metin

Metin terimini önce dilsel çağrışımını, ardından deyimini inceleyerek ele alacağız ve metin formları ve retorik formlar arasındaki farklardan bahsederek tamamlayacağız. Metin kavramını olabildiğince yakından daraltalım.

Metin kavramı

A) Lüğaten:

Materyalin dilbilimsel çağrışımı (,(ن ص ص yükseltmenin, göstermenin ve bitirmenin anlamı etrafında döner. İbn Faris (ö. 395 H) şöyle der: "Al-Nun ve Al-Sad, bir şeyin kaldırılmasını, yüksekliğini ve tamamlanmasını gösteren doğru bir kaynaktır. Ondan: bazıları hadis metnini falan söyledi: Onu ona kaldırd ... ve her şeyin metnini sonudur"[4]

Metin kökeni bir şeyin kaldırmanıdır, ve malların metni bir metindir: Bir kısmını diğerinin üzerine koydu ve şeyin metni onu ortaya çıkardı ve ortaya çıkan her şey metin. Dendi ki: Ve ondan gelin podyumu: çünkü oradan ortaya çıkar.

İbn El-Arabi şöyle dedi: Metin: En büyük şefe atıf. Metin askıya alma, ve metin: bir şeye atanma, bunların tümü mecaz yükseltme ve görünme anlamındadır. Ve ondan, başka türlü tahammül edilemeyecek bir anlam ifade eden Kuran metni ve hadis

[4] İbn Faris, Abu Al-Hüseyin Ahmet, (1399 H -1979 M**), Makaysv 5yhh ul luğah**, araştırma ve kontrol: Abd al-Salam Harun, Dar al-Fikr, makale (metin).

alınmıştır: `` Kuran metni ve sünnet: net sözlerinden belirttiği hükümler, kakül: Bir tutam saç, örneğin: ondan perçem.[5]

belirtilen tüm anlamlardan bir metnin telaffuz edilen veya yazılı ismini hissedebiliriz. Metin, konuşmacı ve yazardaki anlamların bir tezahürü olduğundan, tezahürün bir üyesidir veya sözlü veya yazılı kelimelerin bir dizisidir; Bir kısmı diğerinin üzerine yerleştirilmiş mal gibidir. sanki sonraki kelime önceki kelimenin üzerine yerleştirilmiş gibi bir kısmı bazılarının üstüne yerleştirilmiş, Tıpkı konuşmacının amacını arar ve metinle alıcıya sonlandırması gibidir. Denilebilir ki: metin bir belirleme ifade eder ya da bir konuşmadan bir parça olduğu fark edilir, bir tutum saç gibidir.

B) Istılah olarak metin:

Metne deyimsel anlamı açısından bakarsak, eski Arap bilincinden yoksun değildi ve bu temelde Dr. Yusuf Al-Idrisi, buna dayanarak araştırmasını değerlendirir," kendisine özgü bir terimden bağımsız görünmedi ve ne olduğunu tanımladı, daha ziyade zengin ve birbirine bağlı bir kavramsal ağ içinde geldi, onu ifade eden terimle tanımlamadan anlamına atıfta bulunan birçok ikame kullanılarak ifade edildi."[6] Daha sonra metnin kavramsal ağını oluşturan değişiklikleri takip etti ve bunlardan bahsetti: dokuma, döküm ve el dibaj el-Hüsrevani [7], Bununla birlikte, bu kavramsal ağ, organize bütünsel kanunlar taslağının hazırlanmasına yol açmadı ancak burada ve oradaki ayrı bakışlar. bunların çoğu genel ifadeye üstün gelir ve zevklere hitap eder ve metin dilbilgisi ile

---

[5] Al-Zubeydi, Esseyyid Muhammad Murtada el-Hüseyini, (1385 H -1965 M), Tacul Arus Min Cevahirul Kamus, araştırma: Abd al-Sattar Ahmad Farraj ve diğerleri, Kuveyt, Kuveyt Hükümeti Basını,Madde (s s n).

[6] Al-Idrisi, Yusef, Rajab (1437 H- Mayıs 2016 M), El nas fit turasi nakdi el arabi- el mefhumet vel ibdelet, Umm Al-Kura Üniversitesi Dil Bilimleri ve Edebiyat Dergisi, NO:17, s:394.

[7] Al-Idrisi, **El nas fit turasin nakdi el arabi**, s:397-399 . Ve Dibaj ise: ipekten yapılmış giysiler ve el-Lubli dedi ki: Renkli renkli bir dokuma türüdür ve bir çoban özet olarak dedi ki: brokar giysiler Farsça ve Araplaştırılmıştır. Al-Khasrawani - Kha, Sukoun Al-Sin ve Fath Al-Ra' ilavesiyle: Klanın büyüklerine atfedilen Arapça bir Farsça kelime ve anlamı: ince işçilikli ince ipek ve onlar tarafından konuşuldu. Araplar. Kesirler kelimesinin köküdür. el-Hasrvani de: Maru şehrinde yapılan beyaz düz kumaş ve bir nevidir.Bir kısmı insanların giymek için ihtiyaç duyduğu şeydir, bir kısmı da asmak ve yatak için ihtiyaç duyulan şeydir ve en iyisi de budur. iyi boyanmış, desenleri tertipli, desenleri sıralanmış, dokuması alkışlı, rengi parlak, ağırlığı ağır, ateşten güvenlidir. Eleştirmenler ve yazarlar, edebi eserlerden neyi sevdiklerini tanımlamak için bu kelimeyi ödünç aldılar, örneğin İshak el-Asma'i'in sözü olan:

هل إلى نظرة إليك سبيلُ يُرْوَ منها الصَّدى ويُشْفَ الغليلُ
إنَّ ما قلَّ منك يكثرُ عندي وكثيرٌ ممَّن تُحِبُّ القليلُ

El-Esma'i dedi ki: Allah'a yemin ederim ki, bu el dibaj el-Hüsrevani. El-Zubaidi, gelinin tacı sözlüğün mücevherlerinden, makale (dbc). ve İbrahim, Rajab Abdel-Gawad, The Arabic Dictionary of Outfit Names, 2002 AD, Kahire, Dar Al-Afaq Al-Arabiya, (1/149). Al-Bakri, Abu Obeid, Smat Al-Laali fi Sharh Amali Al-Qali, içinde ne olduğunu kopyaladı, düzeltti, revize etti, doğruladı ve bilim koleksiyonlarının karınlarından çıkardı: Abdul Aziz Al-Maimani, Beyrut, Dar El-Kutub Al-İlmiyye, (1/472).

cümlenin sözdizimi arasındaki farktan bahsederken benzer bir şey bizimle birlikte gelecektir.

Metin teriminin yanı sıra, modern dilbilim dersinde "söylem" terimi yaygınlaştı, "araya giren iki kavram ve aralarındaki farklar ince ve neredeyse görünmez"[8]. Bu nedenle, araştırmada söylenenlere atıfta bulunarak araştırmayı aşırı yüklememeyi seçtik, Özellikle metnin tanımı açısından farklı olduğu ve tanımlarında kusurlar bulunduğu için, tanımları belirsiz, genel ve eksiktir**.** Araştırma hala devam ediyor olduğu için, birçok terim gibi araştırmacıların anlamının üzerinde kısmen pratik bir uzlaşmada bile, zihinlere dayalı olarak uğraşmaya başlarlar, ve teorik ve pratikte, her birinin zihninde var olan anlamının fazladan ölçüsü bakımından da farklılar.

El-Ezher El zinad, metni tanımlamanın zorluğuna atıfta bulunur ve bunun nedenlerinden bazılarını şu sözlerle açıklar: "Her tanım gibi bir metni tanımlamak, bu tanım girişlerin, kriterlerin, formların, konumların ve hedeflerin çokluğu nedeniyle zordur ".[9]

Sözlü metinleri ihmal eden ve yazılı metinlerle sınırlı bir tanım buluyoruz, örneğin Roland Bartı'ın "metin sonunda görsel anlamda algılanan bir nesneden başka bir şey olmadığını" ilan ettiği tanımı gibidir[10]. Genel tarafından tanım olarak adlandırılan başka bir tanım (Hartmann-Stork), metni "kelimelerin bir dizisi olarak, başarılı bir seslendirme oluştururlar" olarak tanımlamıştır[11]. Bu tanım, Al-Şaviş'in dediği gibi: "Bu, Metni metinden diğerinden ayırt etmede pek kullanışlı olmayan bir genelleme derecesine dayanır ve aynı zamanda nicel yönü filtreleyen ve bu birimin yapısı temsil eden yapısal özellikleri tahmin etmeyen bir sınırdır.[12]

Bununla birlikte, bazı tanımların biçimsel standartlarla sınırlı, ve anlamsal ve edimbilim içermeyen olduğunu gördük. Robert Alan de Bogrand, metin için yedi kriter önermiştir:

1. Uyum veya sözdizimsel bağlantı: Yüzey metninin bileşenlerinin nasıl bağlantılı olduğunu ifade eder, yani kelimeler.

---

[8] Al-vadaei, Isa Bin Al-Seyyid Javad, (1436 H-2015 M), **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, Mektuplar ve Tezler Bilim Merkezi, s:26.

[9] El-Zinad, el-ezher, (1993), **Nasij Al-Nass** (telaffuzun bir metin olduğuna dair bir çalışma), Beyrut, Casablanca, Arap Kültür Merkezi, s:11.

[10] Rolan part, (1988), **Nazariyetun nass**, çevir: Muhammed hair el-Bekai, Arap ve Uluslararası Düşünce Dergisi, No. 3, s:89.

[11] Al-şaveş, Muhammad, (2001), **Usulu tahil el hitap fin nazariyen nahaviyye el arabiye**, Tunus, Arap Dağıtım Şirketi, s:82.

[12] Al-şaveş**, Usulu tahil el hitap fin nazariyen nahaviyye el arabiye**, s:83.

2. Tutarlılık veya anlamsal tutarlılık: Metin dünyasında elde edilen süreklilikle ilgilidir ve bununla kavramlar ve bu kavramlar arasındaki ilişkiler sistemine yansıyan anlamsal sürekliliği kastediyoruz.

3. Kasıtlılık: Metnin amacının bir ifadesi. Bu kriterin konusu, "metin üreticisinin, amaçlarına ulaşmada kapsamlı, karşılaştırmalı bir pratik kullanım metnine bir dizi gerçek oluşturma eğilimi" dir.[13]

4. Kabul edilebilirlik: Dilsel telaffuzların kendisi için kabul edilebilir tutarlı bir metin oluşturduğunu kabul eden alıcının pozisyonuyla ilgilidir.

5. Durumsallık: bir pozisyonun metnini uygunluğu ilgilidir.

6. Metinlerarasılık: bir metnin diğer metinlere bağımlılığını veya onlarla örtüşmesini ifade etmekle ilgilenir.

7. Bilgilendirici**:** Metinde yer alan bilgileri önceden tahmin etmekle ilgilidir; Alıcının metinde yer alan bilgilere ilişkin tahmini ne kadar düşükse, metin o kadar bilgilendirici olur.

Robert, döküm ve tutarlılık metnin kendisiyle yakından ilişkili olduğuna dikkat çeker.[14]

Bu yedi kriter, aşağıdaki kategorilere ayrılmıştır:

1. Metinle kendisiyle ilgili olan , döküm ve dokuma kriterlerdir.

2. Metnin kullanıcılarıyla ilgili olan, kullanıcı ister üretici ister alıcı olsun, bu bir niyet ve kabul kriteridir.

3. Metni çevreleyen fiziksel ve kültürel bağlamla ilgili olan ve bu kriterler: medya, edimbilim ve metinlerarasılık.[15]

---

[13] Debogrant, Robert ve diğerleri, 1992, Metin Dilbilimine Giriş, Dar Al-Kateb Press, s. 30.

[14] De Bogrand, Robert, (1418 H -1998 M), **En nas vel hitap vel icraa**, çeviren: Dr. Tammam Hassan, Kahire, Alem Al-Kutub,s:103-106. Bahiri, Saeed Hasan, (1997), **İlmun nas- El mefehum vel itticehet**, Giza-Mısır, Uluslararası Mısır Yayıncılık Şirketi-Loncman, Beyrut-Lübnan, Lübnan Kütüphanesi Yayıncıları, s:145,146.

[15] Masluh, Saad, (2003), Nahiv ecruimiyye lilnas el şiiri, Arap retoriği üzerine bir kitaba ekli, Kuveyt, Yazarlık, Araplaştırma ve Yayıncılık Komitesi, s:154.

Bu kriterlere dayanarak metin, “bağlantı, tutarlılık, kasıtlılık, kabul edilebilirlik, enformasyonculuk, pozitivizm ve metinlerarasılık olmak üzere yedi kriter karşılanırsa metne ulaşılan iletişimsel bir olay” olarak tanımlanabilir.[16]

metinlerarasılık ve enformasyonalizm gibi bu standartlardan bazılarını sulandırırsak ve bazı tanımlarda aşırıya kaçmadan kusurlardan kaçınmaya çalışırsak, metni şu şekilde tanımlayabiliriz: Bir gönderen tarafından verilen ve bir alıcıya yönlendirilen, iletişimsel bir payda, yani bir iletişim ortamı tarafından birleştirilen, biçim ve delalet açısından tutarlı bir sözlü veya yazılı dil birimi.

Bu kesin tanımı iddia etmiyoruz. Daha ziyade, onu yaklaşık bir geçici tanım olarak görüyoruz ve belki de metinsel çalışmalarda pratik tarafın sonuçlarının birikmesi ve bunlarda araştırılan yöntemlerin netliği ve kararlılığı metnin tanımını daha kesin olarak belirleyecektir.

Metin formaları:

Çalışmamızın konusu retorik bir metindir, ancak analiz aracımız üslup veya retorik olmayacaktır ve bunun için önce metinsel ve retorik biçimler arasındaki farkı netleştirmeli ve ardından Metin analizinin doğası ile üslup ve retorik dersi arasındaki farka bakarız.

Metnin tanımının son derece sorunlu olduğu, ancak "metinsel formun metinsel dilbilim bilim adamları arasında büyük bir tartışmaya neden olmadığı ve bazılarının bunu izole ederken davranışlarına da yansımıştır. daha önemli başka meseleler olduğunu gördüler, tanımlama ve analiz için temel kavramlar sağlayabilen bir metinsel sözdizim modeli bulma girişimidir veya kapsamlılık ile karakterize edilen sınıflandırma, ayrım ve yorumlamanın temellerini sunarak çeşitli metinsel formları barındırabilen kapsamlı bir metinsel teori bulma girişimidir.

Bireysel durumlarda uygulanabilecek kurallarda netleştikçe. Özel, kısmi kurallar olması ve aynı zamanda belirli bir dile ait formların sınırlarının ötesine geçen genel kuralları önermesi ile karakterize edilir. ve farklı dillerde eşitsizlik amacıyla formlar arasında birleşen ortak özellikler önermek için uygun olanlardır ”[17]

Glents, işlevde ortak olan metin biçimlerini içeren bir kavram sunmaya çalıştı, bu nedenle ana metin stillerinin aşağıdakiler olduğunu varsaydı:

---

[16] Bahiri, **İlmun nas**, s:146.

[17] Bahiri, **İlmun nas**, s:66

1. Bağlantılı metinler (söz, sözleşme, hukuk, miras, düzen).

2. Kılavuz metinler (dilekçe, savunma konuşması, propaganda metinleri, siyasi konuşma, talimat ve rehberlik kitapları).

3. Metin saklama (notlar, indeks, telefon rehberi, günlük, düzen, taslak).

4. Halka açık olmayan metinler (rapor, sunum, mektup, kart).

5. Halka açık olarak sunulan metinler (haber, kitap, çalışma, roman, hikaye, oyun, şiir)[18]

Burada bizi ilgilendiren şey, metinsel formun retorik formdan daha genel olmasıdır, bu nedenle her retorik form, metinsel bir formdur ve bunun tersi değildir. Retorikçiler, retorik formların kendi kendini düzeltmeye tabi çok seviyeli bir sapma grubu olduğunu görürler; yani, bazı kuralları çiğneyip diğerlerini yerine koyarak sıradan seviyeden değişirler.

Metinde net olan bu sapma, alıcı tarafından onu çevreleyen işaret ve içindeki bağlam sayesinde algılanır ve onu hemen bu değişimin ölçüldüğü sabit bir faktörün varlığına ve kapsamına sınırlar. Hem üretici hem de tüketici birlikte gerçekleşen bu süreçlerin toplamı, retorik biçimin işlevi ve sanatsal iletişimin amacı olan belirli bir estetik etki yaratır "[19]

Retorikçiler ayrıca, dilbilimcilerin cümle içinde tek yer gerektiren birimler (sabit birimler) ile hareket özgürlüğünden yararlanan birimler (hareketli birimler) arasındaki ayrımına dayanarak, bu sapmaların esnek birimlerle ilgili olduğuna gittiler ve retorik dönüşümler veya sapmalar olarak tanımladılar. bunlardan biri maddenin özüyle ilgilidir: birimler kendilerinin dönüşümü, ikincisi ilişkileriyle, birimler aynı kalır ve dönüşüm yalnızca ilişkilerini etkiler. Retorik olarak oluşturulmuş dilin, öncelikle, sıradan söyleme unsurlarının yerine alışılmamış unsurların ikame edilmesiyle ortaya çıktığını görürler.[20]

Metinsel form, form ve retorik arasındaki farka karar verilirse, retorik ve üslup betimleme ile metinsel betimleme arasındaki fark, retorik betimlemenin genel yasalar kurmak için formlara büyük önem vermesidir, Üslup betimlemesi, kendine has özelliklerle ilgili, ne olduklarını ortaya çıkarmak ve açıklamak için bireysel

[18] Bahiri, **İlmun nas**, s:67
[19] 14 Bahiri, **İlmun nas**, s:61
[20] 14 Bahiri, **İlmun nas**, s:74

yöntemlerle, ama metinsel betimlemeye gelince, formun kendisine değil, işleve, formun bileşenlerine odaklandı.[21]

Sadece bu da değil, metin dili bilimi, belirli biçimlerde anlam araştırmakla sınırlı değildir. Tüm metinsel biçimleri birbirine bağlamanın gerekliliğini göz önünde bulundurarak; Metinlerin delaletleri, çağrışımları ve imaları bu temele dayalı derin bir derse ihtiyaç duyduğundan ve bu yaklaşım, diğer bilimlerden metin dili bilimine özgü olan şeydir.[22]

Metinsel Dilbilimi

Metin bilgisi, metinsel dilbilimden ayrıldığını önsözde belirttik, ve bu bilimin dallandığı orijinal metinsel dilbilimin tanımını içeren önsöz olmadan metin bilgisi kavramsal anlayışına yaklaşılamayacağından bahsettik.

Bu bilim ile bu bağlamda neyin kastedildiğini açıklığa kavuşturmak için şunu söylemek yeterlidir: Dil, kullanıcıları arasında ortak bir araç olduğu için, kullanıcıların dilbilimsel ürünü olan metin arasında benzerlikler bulacağımız açıktı. Sıradan gündelik konuşma alanında ortak bir materyal olmasının yanı sıra, çeşitli bilgi biçimleri arasında ortak bir

materyaldir. ve Al-Ezher El- zinad sözlerinde abartı yoktur: "Tüm bilgiler metinde özetlenmiştir. zira onu koruyan ve haber veren odur ".[23]

Metinler, farklı bilim sınıflarındaki araştırma, analiz ve yorumun dayandığı temel materyaldir ve her bilim, yöntem ve araçlar açısından özgüllüğü nedeniyle bağımsız olma eğilimindedir. Bu nedenle, bilim sınıflarının aşırı örtüşmesini ve aralarındaki anlaşmanın yönlerinin özümsenmesini birleştirebilecek yeni bir araştırma yönüne ihtiyaç doğdu ve bu bilime genel olarak terim (metin dili bilgisi) veya (metinsel dilbilimi) veya (metin bilimi) denir.[24] Fransızca dil alanında ise buna (Science du Texte) ve İngilizce'de (Discourse analysis - söylem analizi) adı verildi.[25]

Bu bilişsel dal, kökeni ve gelişimi açısından diğer dil bilimleriyle çelişir. Belirli bir ülkedeki başlangıcı ve gelişmesiyle veya örneğin üretken dönüşümsel gramer gibi belirli bir yönle ilgilenmiyordu, bunun yerine farklı ülkelerde ve köken olarak farklılık

---

[21] Bahiri, **İlmun nas**, s:65

[22] Bahiri, **İlmun nas**, s:61

[23] El-Zinad, **Nasij Al-Nass**, s:13

[24] Bahiri, **İlmun nas**, s:99

[25] Ton 1. Van Dyck, 2001 AD, (metin bilimi, disiplinler arası bir yaklaşım), çeviri ve yorum: Said Hassan Behairy, Kahire, Kahire Kitap Evi, s. 14.

gösteren farklı imgelerde büyütüldü, ancak sürekli ilerleme sayesinde yönlerini bir araya gelmeye başladılar.[26]

Buradaki payda, metinsel dilbilimin doğuşunun yolunu açan aşamaları ve yönlendirmeleri izlediğimizden daha dardır. Daha ziyade, ondan metin dilbilgisi dallanmasının kaynağı olduğu için sunduk-metinsel dilbiliminin ilk işlevi-bazı araştırmacıların görüşüne göre-metin dilbilgisi incelemektir.[27]

Subhi El-Feki'nin metin bilimine verdiği tanım belki de en açık olanlardan biridir.

"Dilbilimin dallarından biridir; metni ana dilbilimsel birim olarak çalışmakla ilgilenir, ve birçok yönden çalışarak en önemlisi bağlılık veya tutarlılık ve araçları, türleri, havaleleri veya referansları ve türleri, ve metinsel bağlamı ve katılımcıların metindeki rolü (gönderici ve alıcı) Bu çalışma hem sözlü hem de yazılı metni içermektedir" tanımladı.[28]

Tanım, metin biliminin ilgilendiği çalışılan materyali, yani sözlü ve yazılı metinleri ve metnin ana dilbilimsel birim olarak ele alınması olan başlangıç noktasını gösterdi. Bu şekilde, uğraşanları metinden ayrı olduğunu iddia etmemiş olsa bile, çabasını cümleyi analiz etmeye odaklayan cümlenin dilbilgisinden ayrılır - ve iki dilbilgisi arasındaki fark daha net hale gelecektir - tanım, metnin kapsamlı görünümünden dallanan yönleri gösterdi, bunlardan en önemlisi metin tutarlılığı, araçları ve metinsel ortamı, bir bağlamı, bir üretici ve bir alıcıdan.

Bu tanımın amacı, bu bilgi dalının imajına yaklaşmaktır, aksi takdirde metinsel dilbilimden ortaya çıkan genel ürün tam bir teoriyi temsil etmez. Metin biliminin dayandırılması gereken kriterleri belirlemek yeterli görünmüyor, hiç şüphe yok ki, sınırlar tam veya neredeyse tam bir teorik algıya dayalıdır ve bu kavramsal eksiklik, fiili başlangıcı yarım yüzyılı aştığı, metinsel dilbilimin ciddi eleştirilerine yol açmıştır ve adını paylaşan bölümlerin içerikleri arasında hala ciddi bir tutarsızlık vardır. Ve sözlüğünü çatallanması nedeniyle de eleştirildi.

Her araştırmacının, telaffuz dışında başkalarıyla aynı fikirde olmadığı terimleri içerdiği özel bir sözlüğü vardır ve bu terimlerden ilki, bu bilimin odak noktası olan metnin kendisinin terimidir.

---

[26] Bahiri, **İlmun nas**, s:99

[27] Bahiri, **İlmun nas**, s:122

[28] Al-fakki, Subhi Ibrahim, 1421 H-2000 M, **İlm luğat en nassi beynl nazariye vel tatbik** (Mekke Sureleri Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma), Kahire, Dar Kuba, c:I, s:36.

Nitekim, aralarından bir araştırmacının bir çalışmada, her bir tanımın diğerinden farklı içerikleri ile birden çok tanımı olabilir.[29]

Araştırmacı, diğerleri gibi, bu zorlukların metinsel dilbilim öğretme isteksizliği için yeterli bir argüman olmadığını savunuyor.[30] Dallardaki farklılık, yukarıda belirtilen metinsel dilbilimin başlangıçta belirli bir ülkeye veya belirli bir doktrine bağlı olmamasından kaynaklandığından, bu bir konudur ve diğer mesele, araştırma materyalinin, yani: Bu bilim tarafından ele alınan metinler görüntülerle sınırlı değildir ve bunları izlemek ve analiz etmek, diğerlerinin gerektirdiğinden daha fazla Zaman ve çaba gerektirebilir. Sözlüğün çatallanmasına gelince, uygulanan ürüne dayalı teorik anlayışta kabul edilebilir bir olgunluğa ulaştığımızda ciddiyetini azaltabileceğimiz bir sorundur. Sözcüksel tartışmanın nedeni şu anki çağrışımların algılanmamasıdır.

Metinsel dilbilim kavramının tezahür ettirilmesinde, Diğer bilimlerde uzmanlaştığı konulardan bir kısmı sunulabilir. Onu karakterize eden genel algıda ve bilgi genişliğinde ondan ayrıldı, metnin dil ilminin metinlere hakim olduğu ve parçalanmayı bilmeyen, sınırlarda durmayan, ön koşulları kabul etmeyen, ancak açıklamayı özgürlükte bir düzeyden başka bir düzeye taşıyan bir incelemede cesaret eder, ve organize bir biçimde, bütünlük bir birlik çerçevesinde.[31]

Metinsel yapının çok karmaşık olduğunu kabul edersek, dilbilgisi, anlambilim ve müzakereci bilimin entegre karışımına ihtiyaç duyar ki bu, metinsel dil biliminin anlama yeteneğine özgü olduğu şeydir. Parçacıkları farklı bilgi dallarına ayıran entegre bir teori çerçevesinde içerdiği gibi.[32]

Metin bilimi, daha önce de belirtildiği gibi, kapsamlılığı bakımından birçok bilgi alanından ayrılır. Hedeflerinden biri, diller arasında ortak bir temel olarak kabul edilebilecek genel kuralları ve kurallarının esnekliğini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Metinbilimciler çoğu metnin katı kurallar olmadığını, ancak sürekli değişikliğe tabi olduğunu gördüğü yerlerde. Bu nedenle, bu metinsel kurallara razı olmadılar.

Bu, birçok metni sürekli sistematik deneyimle ele almayı ve büyük ölçüde geçerliliğe ve kabul görmeye sahip görünen özellikleri ve kuralları belirlemek için çok sayıda kısmi teori ortaya koymayı gerektirdiğinden.

---

[29] Bahiri, **İlmun nas**, s:142.

[30] Volfgangheine min, Vedeterfihfiger, (1419 H-1999 M), **Medhal ila ilim elluğa el nassi**, çeviren Dr. Faleh bin Şebib El-Ajami, Riyad-Suudi Arabistan Krallığı, Bilimsel Yayıncılık ve Basın-Kral Suud Üniversitesi, s:12.

[31] Bahiri, **İlmun nas**, s:142.

[32] Bahiri, **İlmun nas**, s:125.

Bazı araştırmacılar, " Metin bilimi teriminin ve alanının özgüllüğü, büyük bir anlamsal yapı ile ilgilenmedeki benzersizliğine bağlamaktadır. Daha küçük yapılardan oluşan soyut bir yapıdır, ancak yorumlamada temel bir işlevi vardır. Metin bilimi, farklı metinlerin, yapılarının ve işlevlerinin ortak bilimsel standartlarla incelenmesiyle ilgilenir. Bununla birlikte, metinlerin daha yüksek yapıları ve ana anlamsal yapıları ortak bir özellik ile ayırt edilirler, Cümlelerden izole edilmiş cümlelere veya dizilere göre değil, Daha ziyade metnin tamamına veya en azından büyük bir kısmına bakarak belirlenirler. Daha yüksek yapılar sadece diğer spesifik ve kapsamlı yapıları bilmemize izin vermekle kalmaz, aynı zamanda metnin bölümlerinin genel sırasını ve düzenlemesini tanımlarlar. "[33]

Ve şunu söyleyebiliriz: Metinsel dilbilim, metinsel yapıları iç ve dış ilişkilerini tanımlamak için izler, Aynı zamanda iletişim biçimlerinin tezahürlerini, taraflarını, koşullarını, kurallarını, özelliklerini ve etkilerini, etkileşim görüntülerini, metin biçimlerinin alıcı üzerindeki etkilerini, metnin açıklığını ve okumalarının çokluğunu incelemekle de ilgilenir.[34]

Bu bilimin şiir bilimleri, retorik, edebiyat, üslup, sosyoloji, psikoloji ve diğerleri gibi diğer bilimlerle yakından iç içe olduğu bize sunulmuştur.

Bu bilimler, alimler farklı bakış açılarıyla farklı amaçlara yönelik metinlerle çalışır. Metin dili bilimine gelince, metinlerin kendisine farklı biçimleri, kuralları, işlevleri ve etkileri, odaklanır. Disiplinlerarası bir bilim dalı olarak bu bilimler arasında odak noktasını oluşturur, şüphesiz bu bilimlerin dayandığı motif, bakış açısı, yöntem ve söylemlerden etkilenmektedir.[35]

"Metnin dili biliminde arama, bir içerik araştırmasıdır, ancak kendi iyiliği içindir - ve bu diğer bilimlerde durum böyle değildir - belirli formların belirli kurallara göre kullanımının bir sonucu olarak.

Dolayısıyla, metin dili bilimi, metinlerle de ilgilenen diğer bilim dallarından farklıdır, ancak bunlar belirli bir içerik doğası ve bazen de belirli bir biçimsel nitelikteki bilgi kaynaklarından başka bir şey değildir"[36].

Metin Dilbilgisi Kavramı

Hiç şüphe yok ki, metnin tanımıyla ilgili problem, metnin dilbilgisinin kapsamlı bir tanımını formüle etmenin mümkün olmadığını ima etmektedir. Bu nedenle, yakın

[33] Bahiri, **İlmun nas**, s:121
[34] Bahiri, **İlmun nas**, s:100
[35] Bahiri **İlmun nas**, s:100
[36] Bahiri **İlmun nas**, s:120

konseptini getirmekte, bunun arasındaki farklılıkları ve cümlenin sözdizimi ve aralarındaki ortak temalar keşfetmek için bir yöntem izleyecektir.

Sonra metin dilbilgisi dayandığı sütunu aramaktadır, belki de bizi konseptine yaklaştırmış oluruz.

Bunun hakkında konuşmayı aşağıdaki gibi üç paragrafa ayırdık

Metin dilbilgisi ve cümle dilbilgisi arasındaki fark:

Yirminci yüzyılın ikinci yarısının başında metin dilbilgisi ilerlemeler Harris'in ellerinde başladı ve yetmişli yıllarda metin dilbilgisi kurucusu sayılan Van Dyck ürününde metinsel çalışmalar gelişti, Amerikan de Bojrand'ın elinde seksenlerde yerleşik bir gerçek haline geldi[37].

Arapların dil dersinin ürününe geri dönersek, eski Arap çabalarının metin bilimi örtüsünde doğan metin dilbilgisi karşılık tam bir metinsel teorisi içerdiğini iddia edemeyiz.

Evet, metinsel formülasyonun bazı temelleri ve dayanak noktaları hakkında farkındalık Araplarda mevcuttu, daha ziyade Arap zihniyetinin gelişmesinden önce Jahiliyyah'dan beri bu konudaki farkındalıkları antik çağda derindi.

Yazının ikonografisinde, Çıkarım yapılarında, açılmak, düzenlilikte ve damgalamada belirli ve aynı niteliklere sahip çeşitli metinsel ürünlerin yaygınlığının kanıtı.[38] Cümle içindeki yapısal bileşenlerin ilişkisini incelemenin yanı sıra tanılama yeteneği cümlenin ötesine geçen karmaşık araştırma yöntemleri" olarak sunulmamaktadır.[39] Metnin gramer ve cümle arasındaki farklardan bahsetmekteki amacımızın bir kavramı metne yaklaştırmak olduğunun yolunu daha önce açmıştık. Bu eğilimin öneminin yeterli kanıtı olabilir; Farklılıkları ayarlamak veya onları kontrol etmek gibi bir şey, pek çok tartışmayı ortadan kaldırır. Ya da Omar Abu hurma'nın dediği gibi: "El-Jarjani'nin delillerde sunduğu parçalar ve Al-Bukai Al-Nizam'de, dışında, Arap alimler bu toplam ve büyük çabayla metni oluşturan yasalara ulaşmaya çalışmadılar. "[40]

---

[37] Ahmet Afifi, (2001), **Nahiv el nas**-Dilbilgisi Dersinde Yeni Bir Eğilim, Kahire, Zahraa El-şark Kütüphanesi, s:11.

[38] El-Idrisi, **El nas fit turasin nakdi el arabi**, s:382

[39] Masluh, Saad, (1989-1990), **El arabiye min nahiv el cümle ila nahiv el nas**, Arap Dili Bölümü anı kitabında yayınlanmıştır - Kuveyt Üniversitesi-Abdul Salam Harun öğretmen, yazar ve araştırmacı olarak، Hazırlama: Dr. Wadia Taha Atiyye, Dr. Abdo Bedevi, s:407.

[40] Ebu hurma, Ömer, (1425 H-2004 M), **Nahiv el nas, Nakd el nazariye ve bina' uhra**, Teorinin Eleştirisi ve Diğerini İnşa Etmesi, Irbid - Ürdün, Modern Kitaplar Dünyası, s:80.

Metnin dilbilgisi ile cümlenin dilbilgisi arasındaki farklılıkları listelemedeki amacımızın metnin dilbilgisinin kavramını yaklaştırmak, Belki farklılıklardan bahsetmenin başka bir faydası olabilir bu eğilimin öneminin yeterince kanıtı olabilir. Farklılıkları veya tam olarak onlara benzeyen şeyleri kontrol etmek, birçok tartışmayı ortadan kaldırır.

Belki de bu farklılıkların en açık olanı, metnin dilbilgisinin metne uygulanan bir dizi katı kural değil, metnin kendisinden çıkarılan bir dizi isteğe bağlı yasa olmasıdır. Metnin kendisine tabi olması gerekmez, aksine, ondan çıkarılırlar[41], cümlenin dilbilgisinin aksine cümleye dayatılan bir dizi yasadır ve onları reddetmek bir hata, bir anomali veya bir gereklilik.

Ve bu fark başka bir farkla sonuçlanır; cümlenin dilbilgisinin, cümlelerin neyin yazaılacağına dair yasaları formüle eder ve tamamlanan cümleler, doğru ve yanlış hükümler veren yasaları tarafından yargılanır.

Bu, Dr. Tammam Hassan'ın standart terimlerle ifade ettiği şeydir, çünkü bir cümlenin dilbilgisindeki kural, geçerlilik ve hatanın temelidir ve herhangi bir söz düşünülürken bu temel dikkate alınmalıdır ve cümle, daha önce tasarlanan kurallarla kararlaştırılana uygun olmadığı sürece metin dilbilgisi tarafından tanınmaz.[42]

Metin dilbilgisine gelince, "ondan uzaktır (normatif), Çünkü pratikte dilbilgisi teorik değildir ve metin tamamlanıncaya kadar ortaya çıkmaz ve metin mevcut olup gramer uygulanmasına maruz kaldıktan sonra materyalinden çıkarılır."[43] metin tamamlandıktan sonra ve ölçütlerini dışarıdan değil ondan alıyor.

Üçüncü bir fark, cümlenin dilbilgisinin bir cümle sınırları içindeki ilişkileri tartışmakla sınırlı olması ve gösterge, koşul ve düzeltme gibi iki cümle arasındaki ilişkiyi göstermek dışında ötesine geçmemesidir. Metin dilbilgisine gelince, onu yapısızlaştırmadan tüm metne hakimdir. Metnin tüm bölümleri arasındaki ilişkileri incelerken, metinler arasında nasıl bölündüğü konusunda ciddi farklılıklar vardır; Bunun nedeni, metin dilbilgisinin metne odaklanan farklı yönleri içermesi, ancak temel aldıkları dilbilimsel eğilimler ve kökenler bakımından büyük ölçüde farklılık göstermesidir.[44]

Daha spesifik olmak gerekirse, şunu söylüyoruz: Metnin dilbilgisindeki analiz mekanizması, cümlenin dilbilgisindeki analiz mekanizmasından farklıdır. Dilbilgisi

---

41 Bahiri, **İlim luğat el nas**, s:218,219.

42 Afifi, **İlim luğat el nas**, s:74

43 Hassan, Tammam, (1995), **Nahiv el nas ve nahiv el cümle**, Yaz kültür sezonunda Umm Al-kura-Makkah El-Mükerramah-Arap Dili Enstitüsü'nde verilen bir konferansın metni, s:1.

44 Afifi, **Nahiv el nas**, s:74,75. ve Bahiri, Metin dilbilimi, s:150

analizi, cümlelerin bölümlendirilmesiyle başladığından, neredeyse onları metindeki bağlamlarından izole eder. Dilsel davranış, birkaç cümle biçiminin sonsuz bir araştırması haline gelir ve nahivcinin görevi, bu modelleri çıkartmak ve genel yasalarını formüle etmekten başka bir şey değildir. Böylece tüm konuşma kontrol edilir ve böylece metne bakılır, bu bir dizi cümleden başka bir şey değildir. Her biri dinleyiciye iyi tolere edilen bir fayda sağlar; bu, cümleleri veya onu oluşturan örnek cümleleri toplamanın sonucudur.

Metin araştırmacılarına gelince, çoğu metin analizine cümle üzerinden başlar, ancak bağımsız bir parça olarak değil. Aksine, uyumlu ve bağlantılı bir bütünün içinde izole edilmemesi gereken bir parçadır. Onu bağlamından ayırmak, toplamın anlamını etkileyebilecek, anlamının bir kısmının yitirilmesine neden olabilir veya diğer cümlelerin çağrışımlarına göre kendini tamamen veya kısmen değiştirebilir.[45]

Dr. Tammam Hassan beş kritere atıfta bulunmuş ve metin dilbilgisine yönelik bir çalışma olduğunu, ve cümle dilbilgisi ile ilgilenmediğini belirtmiştir:

1. Kasıtlılık

2. Metinlerarasılık

3. Durumsallık

4. Bilgilendirici

5. Kabul edilebilirlik

Bunun detayları aşağıdaki gibidir:

İlk kriter: Kasıtlılık

Metnin amacını ifade etmek veya metnin oluşturucusunun konumunu ve imgelerin ve dilsel olayların dökümlü ve uyumlubir metin olması amaçlandığına ve böyle bir metnin araçlardan biri olduğuna olan inancını dahil etmek anlamına gelir. Ve böyle bir metin, belirli bir hedefe ulaşmak için belirli bir planı takip etmenin bir aracıdır, amaç, oluşturucunun niyetidir.[46]

---

[45] Bahiri, **İlim luğat el nas** imi, s:126-153

[46] De Bogrand, **En nas vel hitap vel icraa**, s:103.

Bundan yola çıkarak, boş konuşma, doldurma ve sarhoş, zorlama, unutulmuş ve günahkar sözler gibi metin değildir.[47]

İkinci kriter: metinlerarasılık

Bazıları, transpozisyonu, bir metnin diğer metinlerden ikame işlemi olarak[48] veya "metinlerin aktarımı ve metinsel bir örtüşme belirli bir metin alanında, diğer metinlerden kesilmiş birçok telaffuz kesişir ve çelişir. "[49] olarak tanımladı.

Bu tanımların çoğu, Dr. Tammam Hassan'ın bahsettiği metin dilbilgisine eklenmiştir ve metinlerarasılığı "metnin bölümleri arasında var olan bir ilişki , metin ile metin arasında olduğu , örneğin Sorunun cevapla ilişkisi, özetin özetli metinle ilişkisi, taslağın temiz kağıt ile ilişkisi, metnin açıklamayla ilişkisi ve muğlak olanın açıkladığı ile ilişkisi ve olasılığın anlamını tanımlayan şeyle ilişkisi gibidir" olarak tanımladı. Bu son ilişki şu ifadeyle kastedilen şeydir: (Kuran birbirini yorumlar).

Bu yorumda, metinlerarasılık kriterinin metnin dilbilgisiyle yakından ilişkili olduğunu görüyoruz. Tek bir metnin bölümleri arasında bağlantılar oluşturmaya katkıda bulunduğundan ve katkısının bu yönü - örneğin - metin dilbilgisi olasılığı azaltması ve metinlerarasılık standardının mevcut anlamın belirlenmesine çok katkıda bulunmasıdır, ve bu Yüce'nin dediği gibi: (Sahip olduğunuz kölelerden "mükâtebe" yapmak isteyenlere gelince, eğer onlarda bir hayır görürseniz onlarla mükâtebe yapın. Allah'ın size verdiği maldan onlara verin).[50]

Öyleyse kitabın sözcüğü kaynak anlamını taşıyor: mükâtebe ve benliğin adını taşıyor ve cümlenin sözdizimi her iki anlama da izin veriyor, ancak sözcüğün (kitap) metinlerarasılığı ve onun sözleriyle: (onlarla mükâtebe yapın) kaynağı belirtir.[51]

Üçüncü kriter: Durumsallık

Metin ile oluşturulduğu durum arasındaki bağlantıya ya da de Bojrand'ın dediği gibi: metni geri alınabilecek hakim bir duruma bağlayan faktörler.[52]

---

[47] Hassan, Tammam, Nahiv el nas ve nahiv el cümle, s:2

[48] Fadl, Salah, (1992), **Belağat el hitağ ve ilimi-n nas**, Kuveyt, bilgi dünyası, S.212.

[49] kristiva, Julia, (1997), **İlim en-nas**, Ferid Ezzahi tarafından çevrildi, AbdulJalil Nazem tarafından gözden geçirildi, Kazablanka-Fas, Tobkal Yayınevi, s:21.

[50] El nur suresi: 33

[51] Hassan, Tammam, **Nahiv el nas ve nahiv el cümle**, S. 2, Afidi, Ahmet, Metin dilbilgisi, s:83,84.

[52] De Bogrand, **En nas vel hitap vel icraa**, s:104.

Buna bir örnek, Yüce'nin sözüdür: (Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı{45}; Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil olarak gönderdik{46}, Mü'minlere kendileri için Allah'tan büyük bir lütuf olduğunu müjdele{47}, Kâfirlere ve münafıklara itaat etme! Onların eziyetlerine aldırma ve Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter{48})[53], Cümlenin dilbilgisinde, mastar (eziyetleri) özneye eklendiğini kabul edilebilir, yani: onların sana eziyetleri ve aynı zamanda mastar nesneye eklendiğini da düşünülebilir, yani onların eziyetlerine aldırma.

Metin dilbilgisine gelince, bu konuşmanın söylendiği konuma bakarak bu olasılığı belirler. Peygamberin yaşam öyküsünün de belirttiği gibi, kâfirler ve münafıklardan zarar gören Hz peygamberdir sallallahu aleyhi ve sellem[54].

Dördüncü Kriter: Bilgilendirici

Medya, metinde yer alan bilgilerin yenilik açısından öngörülebilirliği veya öngörülemezliği ile ilgilidir ve bazı unsurların ortaya çıkma olasılığı ne kadar uzunsa, medya yeterlilik düzeyi o kadar yüksek olur[55].

Dr.Tammam Hassan, bu kriteri temsil etmek için uzun bir metin sağladı ve bu kısmını sunmak yeterli:

Gelecek tarihin düşüncelerini ve ince kaprislerin dramatize edilmesine dahil olanları gören, tarihin kollarına yayılan gerçekçilik hayalleri karşısında gözlerini kamaştırmalıdır ve insan, duygusal gelişimdeki lüks bağların her yönüyle olmuştur. başkalarıyla olan ilişkilerinde niyet ve vicdan arasındaki adalete dayanmaktadır.[56]

Cümlenin nahivcileri, bağlantının içeriğine bakılmaksızın isim ve sözlü cümleler, ekler, sınırlamalar vb. Bileşenlerine göre analiz edebileceği bir metin biçiminde örülmüş bu parça, metin dilbilgisine gelince, böyle bir parça dikkate alınmaz ve metin tarafından değerlendirilmez. Bilgiden ve içeriklerinin boşluğundan yoksundurlar.[57]

Beşinci kriter: kabul (kabul edilebilirlik)

---

[53] Al ahzab: 45,48.

[54] Afifi, **Nahiv el nas**, s:85.

[55] De Bogrand, **En nas vel hitap vel icraa**, s:249.

[56] Hassan, Tammam, (1420 H- 2000 M), **El usul - Dirasht epistomolojiyeh lilfikir el luğavi indel arap**, Kahire, kitaplar alemi, s:314.

[57] Afifi, Metin dilbilgisi, s:87.

Bu de Bojrand'ın dediği gibi: "G bir dil biçimlerinden biri hakkında metinin geleceğini konumu içerir, tutarlı ve uyumlu bir metin olduğu için kabul edilebilir olmalıdır."[58]

Örneğin: (Yakınlaşan şehirleri ziyaret etmeyi seviyorum) Öyleyse (yakınlaşan) şehirlerin bir özelliği mi yoksa bir ziyaret için mi?

Cümle dilbilgisine gelince, her iki tarafa da izin veriyor, metin dilbilgisine gelince, bunu kabul etmiyor. Aksine, alıcının metinle ilgili olmayan diğerlerini kabul etme ve hariç tutma olasılığına bakar.[59]

Bu, iki dilbilgisi arasındaki farkın bir sonucudur ve bazı insanlar, metin dilbilgis ilgilendikleri cümle dilbilgisi ele aldıklarından tamamen farklı olduğu yanılsaması altında olabilir ve bu doğru değildir.

Metnin bağlamında ana birim olarak ele alınan olayların çoğu, cümle dilbilgisi olarak tanımladığımız önceki gramer çalışmaları tarafından işgal edilmiştir.

Örneğin, tüm bu yönler dilsel yapıları açıklar, ancak metin dilbilgisi, anlambilimsel ve iletişimsel yönler gibi cümle boyunca gözden kaçırdıkları diğer hususlar ele alınmaktadır.

Bu, metin araştırmacılarını yapısal kurallarla sınırlı kalmadan anlamsal kuralları, iletişimsel bağlamları ve mantıksal ilişkileri çağıran yeni bir araştırma yaklaşımı geliştirmeye teşvik etti. Metin yapılarının ve tutarlılık kurallarının tam bir tanımını sağlamak için[60],Metnin dilbilgisi - de Bojrande'nin tanımladığı gibi – melezlik dilbilgisi[61] "bir grup dilbilimsel, edebi ve psikolojik dallardan oluşur ... vb."[62]

Metin dilbilgisi ve cümle dilbilgisi arasındaki tüm farklılıklara rağmen, aralarındaki bağlantının gücü nedeniyle aralarındaki ayrım hala zordur.Aslında, bazı metin araştırmacıları pratik anlamda cümle dilbilgisine daha bağlıydı.

Cümlelerin yatay uzantısına bağlı kaldılar, metnin bu düzeyde birliğini biçimsel bir şekilde sağlayan araçları tanımladılar ve o seviyeyle ilgili dil fenomeni ile ilgilendiler, diğer seviyelere herhangi bir transfer biçimine maruz kalmadılar.

---

[58] De Bogrand, **En nas vel hitap vel icraa**, s:104.
[59] Hassan, Tammam, **Nahiv el nas ve nahiv el cümle**, s:4.
[60] Bahiri, **İlim luğat el nas**, s:134,136.
[61] De Bogrand, **En nas vel hitap vel icraa**, s:300.
[62] Afifi, **Nahiv el nas**, s:77.

Diğer araştırmacılar, cümlelerin diğer seviyelere yatay olarak genişletilmesinin ötesine giderek analizin yönlerini genişletme eğilimindeydiler.

Metnin yüzeyine dağılmış gibi görünen kısımları içeren ve metnin genel anlamını sağlayan, tutarlılıkları ve derin anlamsal ilişkileri aracılığıyla dilsel kullanımları tanımlamaları amaçlanmıştır.

Her halükarda, iki dilbilgisi arasındaki göreceli olanı ayırt etmenin zorluğundan bahsettiklerimiz ve bazı metinbilimciler cümle dilbilgisinden yakın yaklaşımı, tüm bunlar metin dilbiligisi bir işlevin kısmi açıklığının varlığını engellemez. . Van Dijk'in gördüğü gibi örneğin, Gs'nin cümle dilbilgisi, Gr metin dilbilgisinin küçük bir parçası (nicel) değildir.

Metin dilbilgisinin en önemli görevi, yapıların tanımlanmasıdır. Ve kurallar formüle edip bir dildeki tüm dilbilgisel metinlerini net bir şekilde toplamımızı , ve sonsuz sayıda metin üretmemizi sağlar , cümlenin dilbilgisinin aksine, amacı cümlenin kuralları toplamak ve ondan sonsuz sayıda üretecek şekilde sınırlamaktır.[63]

Metin dilbilgisi yukarıda belirtilen görevlere ek olarak, önceki bölümlerin onsuz ne durduğunun yorumlanmasına yardımcı olabilir.

Dilin gramerinden sapkın olduğuna karar verilen şeylerin çoğu , metnin gramerindeki analiz mekanizması ile ikna edici bir açıklama yapabiliriz.

Çünkü birçok dilbilimci, metin dilbilgisi bir seçim değil, bir gereklilik olduğuna inanıyorlar.

Çünkü çağdaş dilbilimde tanımlanması zor olan dilbilimsel olguların çoğu, metin dilbilgisinin verilerine göre daha iyi bir şekilde ele alınabilir veya formüle edilebilir.[64]

Metin ve cümlenin dilbilgisi göre ortak yönleri

Önceki paragrafta, metin ve cümle dilbilgisi arasındaki bazı farklılıkları anlamaya çalıştık ve iki dilbilgisi arasında ayrım yapmanın hala zor olduğunu belirttik. Çünkü metin dilbilgisi konuların çoğu aynı zamanda cümlenin dilbilgisi tartışmaları olduğundan ve burada iki dilbilgisi arasında ortak olanı belirtmenin metin dilbilgisi kavramını yaklaştırmada yararlı olabileceğini iddia ediyoruz.

---

[63] Bahiri, **İlim luğat el nas**, s:135, 157, 161.

[64] Bahiri, **İlim luğat el nas**, s:143.

Bu terim için yaklaşık sınırlar çizmeye çalışmak gibiydi. ve bahsedilen en önemli şey iki dilbilgisinin ortak yönleridir:

1. Döküm veya (birleşme): Metnin görünümü ile ilgili bir kriterdir ve sözlü devam özelliğinin elde edildiği araçların incelenmesidir. Metnin görünümü, kronolojik sırayla dile getirdiğimiz veya duyduğumuz dil olaylarını kastediyoruz. Yazdığımız veya gördüğümüz ve bu olaylar veya bileşenler, dilbilgisi yapılara göre birlikte düzenlenir. Ancak döküm yoluyla elde edilmedikçe bir metin oluşturmaz, bu da metnin kimliğini ve sürekliliğini korumasını sağlar.

2. **Dokuma veya (tutarlılık):** Bu kriter, metin dünyasında anlamsal süreklilik araçlarını izlemekle veya kavramsal birbirine bağlılık yaratmak için çalışmakla ilgilidir. Bundan, dökümün kelime ile ilgili olduğu ve dokum her zaman anlamla ilgili olduğu açıktır.

Dr.Tammam Hassan, bu iki özelliğin (birleşme ve tutarlılık) incelenmesinde metin dilbilgisinin ve cümle dilbilgisinin buluştuğunu belirtti. Oysa birleşme: eksiklik,uzmanlaşma, bağlılık, uygunluk, vicdan vaatleri...vb gibi şeyleri içeren bir ilişkidir.

Tutarlılık ise, birbirini destekleyen ikisi arasındaki anlamla ilgili bir ilişkidir ve bu, birini diğerinden anlamak için vazgeçilmez kılar.

Belki de iki dilbilgisi arasındaki bu örtüşme bize metin dilbilgisi cümle dilbilgisi hiç reddedilmediğini doğruluyor, Aksine, ilişkileri aynı cümle içinde bırakarak bu noktada durur. Ve bunu büyük ölçüde metnin sahnesine geçmektedir[65].

Genel yapı

Metin dilbilim, daha önce açıklandığı gibi, kapsamlı bir bakış açısı çerçevesinde metinle ilgilenir. Bunun nedeni, söylemde tamamen anlamsal olan bütünsel bir yapının varlığını varsaymasıdır.

Toplam anlam, kısmi anlamların toplamı değildir, toplam sonucun parçacıkların toplamına eşit olduğu cişlem gibidir.

Aksine, metnin toplam anlamı, içindeki kısmi anlamların toplamından daha büyüktür.

---

[65] Afifi, **Nahiv el nas**, s:90, 91.

Bu durumda "metni artık dilsel bir dizi değildir, tek bir mevcudiyettir, baştan bir örüntü sona bir örüntüyle buluşur ve dizelerin, kirişinin titreşimi gibi sözcükten sözcüğe, cümleye titreşimi ilerler ve yüzlerce kelime ve cümleden yankısı geri döner."[66]

Cümlelerin tutarlılığı, onları "metnin içindeki yapıları açıklamaya yardımcı olan belirli bir metinsel bağlam oluşturmaktan sorumlu kılar ve metindeki her cümle ancak metindeki kardeşleriyle olan ilişkisi aracılığıyla anlaşılabilir"[67].

Fendik, bütünsel bir yapıların tezahür ettiği dilbilimsel kanıtları arayarak" bütünsel yapının göstermeye çalıştı.

Bunun ilk kanıtı, okuyucu veya dinleyicinin bir diziyi veya konuşmayı kabul etmediğini ifade eden tepkileridir. Diasporasını toplayan bütünsel bir yapıya sahip olmadığı için, bu tepkiler arasında: "neyin hakkında bahsediyorsun?" "Söylediğin (veya yazdıkların) hiçbir anlamı yok" vb. İlk kanıt, bütünsel bir yapıya sahip olmayan bir dizi dizinin iletişim bağlamlarında kabul edilemez olduğudur.[68]

Okuyucu - daha sonra - söylemin bölümlerinin çeşitli süreçlerle bağlantılı olduğu bütünsel yapıya yönlendirilir, bu kanıtın varlığının dilsel kanıtlarına veya göstergelerine dayanmaktadır, ancak bütünsel yapı verilen bir şey değildir, daha ziyade söylemin bütünlüğünün ve birliğinin soyut (sezgisel) bir kavramdır, ancak açıklığa kavuşturmak ve kavram olarak kabul edilebilir kılmak için somut bir araç gerektiren bir varsayımdır.[69]

Belki de iki dilbilgisi arasındaki farka, standartlar açısından paylaştıklarına ve metin dilbilgisiden kaynaklanan, metin bütünsel bir yapının var olduğu algısına yaklaştırmaya çalıştığımızda, tüm bunlar bir kavramı metin dilbilgisine daha da yaklaştırabilir. ve bu yeni dalın dilbilim dersindeki yararlılığı konusunda ikna edici olur.

Ve bütünsel bir dilsel metniyle uğraşmak istersek, içinde tutarlılık sağlayan ilişkiler ve mekanizmalarının araştırması, bunun için geçerli bir giriş noktasıdır. Uygulamalı çalışmaya başlamadan önce aşağıdaki iki çalışmada iki tanımı ele alacağız.

---

[66] Ayyad, Şukri, (1988), **El luğa vel ibdaa**, Kahire, İnternaşinal Press, s:131.

[67] Abdullatif, Muhammad Hamasa, (1996), **Menhej fil tahili el nassi lilkasideh**, Fusul Dergisi'nde yayınlandı, Mısır Genel Kitap Otoritesi, s:126,127.

[68] hatabi, Muhammad: **Lisaniyet el nas (Medhal ila insicem el hitab),** (1991), Beyrut, Kazablanka, Arap Kültür Merkezi, s:45.

[69] hatabi, **Lisaniyet el nas**, s:46.

1. METİNSEL TUTARLILIK TANIMI

Bu bölüm bir önsöz ve iki konu içermelidir:

İlk konu: metinsel tutarlılık tanımı

İkinci konu: metinsel tutarlılık mekanizmaları

1.1 Metinsel Tutarlılığı Tanımı

Metinsel tutarlılık, bileşik terimler açısından bir terim iken, onu oluşturan iki bölümünü tanıtmamız gerektirir, ve bunu bileşik kısıtlayıcı bir yapı olan bir bilim olarak tanımlayarak takip ederiz, ve metnin dilsel anlamı ve deyimsel kavramı sunuldu.

Dilde tutarlılık anlamını açıklaması ve metinsel tutarlılığı kavramını dersle şu şekilde ele almak kalır

1.1.1 Tutarlılık Anlamı Lügaten

Lügatta mezid, tutarlılık mastarıdır, Üçlü kökü (ك،س،م) M, S ve K'dir.

Doğru ve tek bir köken. Bir şeyin hapsedildiğini yada kendisini hapsettiğini ifade eder, onu yakaladı, tuttu, tutuşmak, tutunmak, yapıştı, ona takılmak: tutmak ve sığınmak, tuttum ve yapıştım, hayvandan ve başkasından düşmemek için tuttum, beni konu beni rahatsız etti ve kendimi tuttum, Şöyle söylenir: falanca parçalanır ve bir arada tutmaz, bu duvar tutmayan ve düşmeye meyilli, ve Peygamber'in vucudu"şişman ve sıkı idi"[70] sıfatında, şişman olmasına rağmen eti sarkmak ve gevşek değildi,[71] yani ılımlı yaratıkta olmasını istemiştir sanki organları birbirlerini tutuyormuş gibi.[72]

---

[70] Al-Tabarani, Abu El-Kasim Suleyman, (1415 H-1994 M), Büyük sözlük, araştırmacı: Hamdi Abdul Majid Al-Selefi, Riyad, Dar El-Sumayi, No.414.

[71] gevşek ismi fail, gevşeklikten, İbn Kutaybah dedi ki: "gevşeklik: rahatlama ve ondan söylenir: karnı gevşek oldu" İbn Kuteybah, Abdullah bin Müslim, (1397 H), Garib al-Hadis, araştıran: Dr. Abdullah Al-Jabburi, Bağdat, Al- Ani Basın, c:II, s:377.

[72] Ibn Faris, Dil Standartları. Ve Al-Zamahşari, Jarallah Mahmud, (1419 H. 1998 M), retoriğin temeli, araştırma: Muhammed Basil Uyun El-Sud, Beyrut-Lübnan, Dar Al-Kütub Al-Ilmiyya. Ve Ibn Manzur, Muhammed Ibn Makram El-Ansari Al-Afriqi: Lisan Al-Arab, MİSk madddesi.

1.1.2 Deyimsel Olarak Metinsel Tutarlılık Kavramı

Batılı bilim adamları, metinsel tutarlılığın tanımında farklılık gösterdi; Bunun nedeni, metnin içerdiği bir iç mesele olması, veya harici bir mesele olması bakımından ve metne aykırı olana bakılması bakımından farklılık göstermeleridir.

Böylece bir grup, metnin kendisi aracılığıyla elde edilen metinsel bir özellik olduğunu düşündüler.[73]

Başka bir grup, bir metnin alıcıdan uzakta tutarlı veya tutarsız olarak tanımlanamayacağını, bunun yerine bu doktrindeki alıcının metni tutarlı olup olmadığına karar veren kişi olduğunu ve bu temelde tutarlılığın harici bir mesele olduğunu ileri sürmüştür.[74]

Önceki iki yönü uzlaştıran üçüncü bir eğilim ortaya çıktı ve bununla birlikte bazı Arap araştırmacılar Sobhi el-Fekki gibi onu kabul ettiler.

Metinsel tutarlılığı, "metnin iç öğeleri arasındaki ve diğer yandan metin ile çevredeki çevre arasındaki bağlantıya katkıda bulunan biçimsel ve anlamsal ilişkiler veya araçlar" olarak tanımladı.[75]

Al-Wadaei, el-Fekki'nin, mahiyeti ne olduğunun bir tanımı değil, birlikte meydana geldiği araçlarla uyumun bir tanımı olarak tanımlanmasına itiraz etti.[76]

Ondan önce, metinsel tutarlılığı şu şekilde tanımlayarak sonuçlandırdığı bir tanım verdi: "metnin birimleri birbirine bağlıdır, iç metin öğeleri arasındaki ve diğer yandan metin ile çevreleyen ortam arasındaki bağlantıya katkıda bulunan biçimsel ve anlamsal ilişkiler veya araçlar aracılığıyla birbirleriyle ilişkilidir. Sonuçta, alıcının olumlu veya olumsuz olarak aldığı, anladığı ve etkileşim kurduğu bir mesaj olmak. "[77]

Görünüşe göre iki tanım biçiminde bir sorun var: biçimsel ve anlamsal araçların, metni alıcıyla ilişkilendirmeye katkıda bulunduğunu anlaşılır, bu doğrudur, ancak alıcı ve bağlamın metin tutarlılığını ortaya çıkaran ortak öğelerden ikisi olduğunu açıkça göstermez.

---

[73] Al-Wadaei, **İlm luğat en nassi beynl nazariye vel tatbik**, s:50.
[74] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:50-51
[75] Al-fakki, **İlm luğat en nassi beynl nazariye vel tatbik**, c:I s:96.
[76] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:58.
[77] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:38.

Bahsedilenlerin hepsi biçimsel ve anlamsal araçlar olduğundan ve metinsel tutarlılığı keşfetmek için yönlendirici bir araç olduğu için müzakereci biliminden söz edilmediğinden.

Ibrahim Al-Fakki bunu söylemiş olmasına rağmen[78] ve Al-Wadai bundan defalarca bahsetmişde, daha ziyade metin tutarlılığı üzerindeki incelemek için bir bölümle ayırdı.[79]

Bu nedenle, metinsel tutarlılık tanımında şöyle denilmesini öneriyoruz: metin birimleri, biçimsel, anlamsal ve müzakereci ilişkiler ve araçlar aracılığıyla birbirleriyle ilişkilidir. Biçimsel ilişkiler ve araçlarla kastedilen: sözcüksel araçlar ve dilbilgisel ilişkiler ve bunları biçimsel olarak tanımlamak, bunların anlam yoksun oldukları anlamına gelmez. Göstergeyi oluşturan malzemedir ama biz ona iki taraftan bakıyoruz:

Birincisi, tek bir dilbilimsel özne veya tek veya bileşik dilbilimsel materyalleri arasındaki bir ilişki ve bu biçimsel olarak tanımladığımız şeydir.

İkinci yöne gelince, o malzemenin veya malzemeler arasındaki ilişkinin ona yol açtığının ve anlambilimin diğer anlambilimlerin bir kısmına birleştirilmesinden elde edilen şey. Gerçek şu ki, biçimsel tutarlılık ile anlamsal tutarlılık arasındaki ayrım, yalnızca çalışılan materyalin sunumunu kolaylaştırmak amacıyla mümkündür. Çünkü "her ikisi de örtüşen bir şekilde işbirliği yapmaktadır ve biri diğerinden ayrılamaz. Yakından bakarsak, dilbilgisi kurallarında açıklanan ilişkinin dilsel yönünün yorumunun bir katmanında rasyonel olduğunu görürüz. etkililik-etki ve diğerleri ilişkisi en doğru görüşte zihnin kurduğu bir ilişkiden başka bir şey değildir.Dili konuşanlar için insan, dildeki simge ise özel bir anlam taşır.[80]

Çalışmamızda, iki yönü ele almak yeterli olacaktır: biçimsel ve anlamsal, tartışmalı tarafın tartışmasını başka bir fırsata erteliyoruz. Bu çalışmanın tahammül ettiğinden farklı bir araştırma yaklaşımı gerektiriyordu.

Haliday'in ve Rukiye kitabı gibi, bu terime sahip bazı kitaplar başlıkları olarak yayınlanıncaya kadar, metinsel tutarlılık dilbilimcilerden büyük ilgi gördü: “ingilizcede tutarlılık” , raporunda, metnin tutarlılıktan başka bir şey olmadığını söylememize veya buna inanmamıza neden olan bir ısrarla ısrar ettiler.[81]

---

[78] Al-fakki, **İlm luğat en nassi beynl nazariye vel tatbik**, c:I, s:177.

[79] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:289.

[80] Abdul Latif, Muhammad Hamasah, 2000 AD, Gramer and Semantics, Kahire, Dar Al-Shorouk, s. 40.

[81] Al-fakki, Subhi Ibrahim, s:93

Şaşırtıcı olmayan bir şekilde, "metin bilimciler onu teorilerinin bel kemiği olarak gördüler, çünkü metin ve metin olmayan arasında bir ayrım yapmaktadır"[82]

Yani bir dil ürününün metin olup olmadığını belirleyen standarttır. Çünkü dilsel ürün ya parçalara bağlı bir üründür ya da onları birbirine bağlayan hiçbir dizesi olmayan kopuk cümlelerin bir kaldırımıdır.

Bu konudaki , Haliday ve Rukiye hasan gibi bir grup araştırmacıya karar dilin konuşmacısı (alıcı) için bir grup araştırmacıya atfedilir ""İkisini birbirinden ayırt etmede benimsenen kriterdir" [83]

Bunu kabul edersek, dilsel ürün alıcının gözünde tutarlı kabul edilebilir. Bu nedenle metin olur ve ürünün kendisi başka bir alıcının gözünde kopuk olarak değerlendirilebilir; ve böyle bir metin olmaz.

Aksine, tek bir alıcı, dil ürününün bir seferde ayrıldığını ve başka bir zamanda birbirine bağlı olduğunu, özellikle de yazılı dil ürününü görebilir.

Bu nedenle araştırmacı, metinsel tutarlılık çalışmasında göz ardı edilmemesi gereken önemli bir kriter olmasına rağmen, yargıyı alıcının dilsel ürün ilişkileri algısıyla sınırlandırmanın yetersiz olduğuna inanmaktadır.

Metinsel tutarlılık kavramının bir kısmının, metin kavramının varlığı gibi eski Arap bilincinde mevcut olduğunu ve ondan bir şeyi bizimle sunuludu.

Bazı araştırmacılar, Abd al-kaher al- Cürcanı'nin (ö. 417 H) metne Kuranî veya şiirsel yaklaşımının kısmi değil, bütünsel bir yaklaşım olduğunu iddia ediyorlar.

Al-Cürcanı'nin kitabında (Asrar al-Balağa), içerikle ilgili sanatsal algıları konularının maddi yönünü ele aldı.

(delalailü'l-ı'caz) 'da ifade seviyeleri, formülasyon yöntemleri ve kompozisyon ile ilgili biçimsel yönü ele alır.[84]

Eski Arap bilincinde uyum kavramının varlığını doğrulayan örnekler arasında Ebu Bekir El Anbari'nin (ö. 328 H) şu sözleri vardır: "Arapların sözleri birbirini düzeltir

---

[82] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:11.
[83] hatabi, **Lisaniyet el nas**, s:12.
[84] El-Idrisi, **El nas fit turasin nakdi el arabi**, s:412.

ve bunun başlangıcı sonuncuyla bağlıdır ve ondan gelen söylemin anlamı, onu tamamlayıp bütün harflerini tamamlamadan bilinmez.[85]

İbn Tabataba dedi (ö. 322 H): "Şiirin tamamı, sonun başlangıcı, dokuma, güzellik, belagat ve kelimelerin belagati, anlamların doğruluğu ve kompozisyonun doğruluğu benzerlikle tek bir kelime gibi olmalıdır. ve şairin yaptığı her anlamdan başka anlamlara çıkması hoş bir çıkıştır ... Şiir, nitelik, iyilik ve sistemlerin düzeyi açısından aktardığımız şiirlerde olduğu gibisanki döküldü gibi çıkıncaya kadar, anlamları açısından çelişkili değiller, yapılarında değiller, dokumalarında da tekellüflü değiller, her kelime sonrasını takip edenleri gerektiriyor ve ondan sonra buna bağlı ve eksik."[86]

İbn Hişam el-Ensari'ye (ö. 761 H) gelince, "Kuran'ın tamamı tek bir sure gibidir ve bu nedenle bir surede söz edilen ve başka bir surede cevabı vardır, şu hususta: (Dediler ki: "Ey kendisine Zikir (Kur'an) indirilen kimse! Sen mutlaka delisin!")[87] cevabı: (sen Rabbinin nimeti sayesinde, bir deli değilsin).[8889]

Bu metinlere benzer pek çok metin var, ancak metnin geleneksel algısının sonucunda söylenenler burada söyleniyor, böylece algı, konuşmak için sunulan isteğe bağlı yasalar biçiminde formüle edilmedi.

1.2 Metinsel Tutarlılık Mekanizmaları

Metinsel tutarlılık, içindeki biçimsel araçların ve anlamsal ilişkilerin birleşimiyle oluşur, bu nedenle tutarlılık iki türdendir:

Bunlardan biri: biçimsel tutarlılık veya döküm ve ikincisi: anlamsal tutarlılık veya dokumve bunun detayları aşağıdaki gibidir:

1.2.1 Biçimsel Tutarlılık

Biçimsel tutarlılık, metnin süreklilik özelliğinin elde edildiği araçlarla ilgilidir (metin yüzeyi) metnin görünümüyle, kronolojik sırayla söylediğimiz veya duyduğumuz,

---

[85] El-Anbari, Muhammad bin Al-Kasim, (1407H-1987 M), **Kitabul addad**, araştırma: Muhammad Abu Al-Fadl Ibrahim, Sayda-Beyrut, Al-Mektebe Al-Asriya, s:2.

[86] İbn Tabataba, Muhammad bin Ahmed Al-Alevi, (1405 H-1985 M), **Ayarul şiir**, araştıran: Dr. Abdulaziz bin Naser Al-Manea, Riyad-Suudi Arabistan Krallığı, Dar Al-Ulum basım ve yayıncılık için, s:213.

[87] Hicr: 6

[88] Kalem: 2

[89] Ibn Hişam, Abdullah bin Yusuf Al-Ansari, (1985), Muğni Al-Labib, an kutubul a'arip , araştırma: Dr. Mazen Al-Mubarak ve Muhammad Ali Hamdallah, Şam, Dar Al-Fikr, s:328.

yazdığımız veya gördüğümüz dil olaylarını kastediyoruz. Kağıdın sayfasında, nicel ilişkili olduğu gibi."[90]

Biçimsel tutalılık iki düzey içerir: birincisi: sözcüksel tutarlılığı ve ikincisi: dilbilgisel tutarlılığı ve bu, aşağıda açıklanmaktadır:

1. Sözcüksel tutarlılık

Tekrar, eşanlamlılık ve tezad gibi sözcüksel birimler arasındaki ilişkilerle elde edilen uyum türüdür. İki dil fenomeni yoluyla elde edilir: tekrar ve sözcüksel eşlik.[91]

Tekrarlamaya gelince, dört şey içerir:

a) Sözcüksel öğeyi tekrarlanması

Ve onu tamamen veya kısmen tekrarlayarak, böylece tekrar tamamlanmış olan: aynı kelimeyi ekleme, azaltma veya değişiklik yapmadan tekrarlamak, Yüce Allah'ın dediği gibi: (insanların Rabbine, insanların Melik'ine, insanların İlâh'ına sığınırım)[92], "İnsanlar" kelimesinin eklemeden veya azaltmadan veya değişimin diğer yönleri olmadan tekrarlandı.

Kısmi tekrara gelince, kelimenin bir kısmının tekrarlanmasıdır, böylece ikinci kelime, birinci kelimenin bir artış veya azalış ile özünü ve benzerlerini içerir, Örneğin: (Bismillahirrahmanirrahim) (rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla), (rahim) kelimesi (rahman) kelimesinin kısmi bir tekrarıdır. Dilsel kökü (R H M) (ر ح م)paylaşırlar.

b) Eş anlamlı veya yarı Eş anlamlı

elimenin değil anlamı tekrar etmesi amaçlanmıştır ve eğer ikincisi birinciyle tamamen aynı olmazsa bile, tam eşanlamlı örneği: (el-insan - edem'in oğlu) ve yarı eşanlamlı örneği: (sene- yıl).[93]

c) Kapsayıcı kelime

---

[90] Masluh, **Fil belağh el arabiye vel uslubiyet el lisaniye afak cedide**, s:227.

[91] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:60.

[92] Nas: 1-2

[93] Bakınız: Muhtar, Ahmad, (1998), **İlmu-d delaleh**, Kahire, Alem el-Kutub, s:220.

Bir dizi eşdeğer kelimenin dahil edildiği bir kelimedir. Örneğin, "sanat" kelimesi müzik, şiir, yontma sanatı ve şarkı söyleme gibi eşdeğer kelimelerle ilişkilendirilir. "Zanaat" kelimesi marangozluk, demircilik, sıhhi tesisat ve benzerleri için geçerlidir.

d) Genel ifadeler (mücerret)

Homojen olmasa da, birçok anlam için doğru olan ifadelerle amaçlanmıştır, örneğin: fikir, sorun, konu, iş ve yapmak vb., Örneğin: (Son zamanlarda bilim adamları metinleri açıklamak, raporlar ve dipnot yazmak için çalıştılar. , Bazı çağdaşlarımızın inkar ettiği bu yaptıkları büyük hizmetle mirasımıza hizmet ettiler.) (yaptıkları) kelimesi, alimlerin açıklamaya ve ilk cümlede bahsedilen doldurmaya atıfta bulunan genel bir terimdir.

Sözcüksel eşliğe gelince, bir çift söz, şu veya bu ilişkinin yargılanmasıyla ilgili olduğu için, eylem veya zorla gelmesidir.. Sözcük çiftlerini birbirine bağlayan bu ilişkiler arasında:

1. Zıt olarak, iki kelime arasında hareket ve durgunluk gibi bir karşıtlık veya karşıtlık gibi vardır, gökyüzüve yeryüzü.[94]

2. Sıralı bir diziye giriş ve örneğin salı / Çarşamba gibi : lira/ kuruş.

3. Hepsi parça için, örneğin: kitap / kağıt ve : oda / duvar.

4. Bölüm bölüm için, örneğin: ağız / çene.

5. genel bir kategoriye dahil edilme , sandalye / masa gibi Kelime (mobilya) onları içerdiğinden[95].

[94] Gökyüzü ve dünya zıt değildir; Çünkü bir yerde birbirlerini takip etmiyorlar ve tesadüfen değiller, ancak aralarındaki farktan dolayı zıtlara benziyorlar. Al-Sebki, Bahaa Al-Din Ahmed Bin Ali, (1423 H-2003 M), Arus al-afrah fi Şarh Talhis al-miftah, araştırma: Dr. Abdul Hamid Hindavi, Beyrut-Lübnan, Al-Asriyya kütüphanesi, c:I s:537.

[95] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:60- 62.

Ancak, bu eşleri yöneten net bir ilişkiye döndürmek her zaman basit bir mesele değildir, eğer mümkünse, örneğin şu çiftler: teşebbüs, başarı, hastalık, doktor, şaka, kahkaha"[96].

2. Dilbilgisel tutarlılık:

Aynı zamanda tanımlayıcı korelasyon olarak da adlandırılır ve "metnin dış görünüşüne daha yakındır ve alıcının bilgiyi ve anlamı kullanma, aktarmada ve hatırlamada kalıpları ve biçimsel dizileri nasıl kullandığıyla ilgili dilbilgisel çağrışımla ilgilidir."[97]

İlk cümle olan metindeki cümle dizilerinin içsel bağlanmasıdır. Yani, cümleyi metne aşan cümle dilbilgisi yoluyla.

Ve ilk cümle ile kast ettiğimiz, başlangıç noktasında ilk geçtiği için - varsa - sonraki tüm cümleleri yöneten cümle.

İlk cümlenin bilinmesinin ölçütü, metindeki en büyük miktardaki bilginin ilişkili olduğu eksen olmasıdır,[98] Bununla birlikte, dilbilgisel tutarlılık çalışmamızı, bölümde göstereceğimiz gibi, dilbilgisel şablonlarını tekrarlamakla sınırladık.

1.2.2 Anlamsal Tutarlılık

Örtük ilişkilerden elde edilen kavramsal bağlılık olarak adlandırılır[99] veya metnin derin yapısı düzeyinde, yani algılar ve kavramlar düzeyinde ve bunları birbirine bağlayan ilişkiler düzeyinde gerçekleşen karşılıklı bağlantıdır.[100]

Dilbilgisel tutarlılık ve anlamsal tutarlılık arasında ayrım yapılırken şöyle denilebilir: Birincisi, kelime ve cümle dizisi düzeyinde ortaya çıkan doğrusal, yatay bir yapıya sahiptir, İkincisi, kelimeler ve cümlelerde de yansıtılan ilişkiler ve algılar yoluyla ortaya çıkan soyut bir anlamsal yapıya sahiptir, ancak onları çıkarmak ve tanımlamak için belirli bir yeteneğe ihtiyacı vardır.[101]

---

[96] hatabi, Metin Dilbilimi, s:25.

[97] Afifi, Metin dilbilgisi, s:103.

[98] Al-Wadaei, **Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah**, s:71,72. ve Al-Mutavakkil, Ahmed, (2001), **Buniyet el hitab**, Ribat, Dar El-emen, s:112.

[99] Afifi, **Nahiv el nas**, s:103.

[100] Abdul Majid, Jamil, (1998), **El-Badea beyn-l belağh el arabiye vel lisaniyet el mua'sıra**, Mısır Genel Kitap Otoritesi, s:141.

[101] Bahiri, **Nahiv el nas**, s:121.

Örneğin atıf, metnin dilbilgisel olarak aktarılmasına katkıda bulunan ilişkilerden biridir ve işitsel veya görsel anlamda algılanabilir.

Nedensel ilişkiden farklı olarak, metnin bölümleri arasında anlamsal bir tutarlılık yaratır, ancak duyular tarafından algılanmaz, aksine alıcı onu soyut zihinsel analiz yoluyla algılar.

Said Bahiri bunu şu sözlerle de ifade eder: "Metnin dilbilgisel cümle dilbilgisel aştığı gibi, anlamsal tutarlılık sözdizimsel tutarlılığı aşar; anlamsal tutarlılık, metinlerin yüzeysel sözdizimsel yapılarını aşar ve anlamsal ve şiirsel dünyasının cümlerleri ile ilgilidir."[102]

Bazı metinbilimciler metinde anlamsal tutarlılığını bilindiği bazı standartlar koymaya çalışmıştır, örneğin de Bojrande, Standardını üç noktada belirledi:

1. mantıksal unsurları: nedensellik, genel ve özel gibi .

2. Olayları, çalışmaları, konuları ve durumları düzenleme hakkında bilgiler.

3. İnsan deneyimi ile ilgili olarak tutarlılık için çabalamak ve metinde sunulan bilginin önceki dünya bilgisi ile etkileşimi ile desteklenmektedir.[103]

Haliday ve Rukiye Hasan, cümleler arasındaki araçlarla bağlantıların daha net olduğunu belirtti. Metin özelliği için tek kaynak olduğu için,

Bu ifade, araçlarla bağlantı kurmanın manavi bağlantıdan daha önemli olmasını gerektirir. Bravn ve Yul tarafından eleştirildiler ve kapsamlı bir çalışma ile, araçlarla bağlantı kurmanın bir grup cümlenin metin olarak tanınmasını garanti etmediğini kanıtladılar.

Metinsel tutarlılık için araçlarla bağlantı kurmak yeterli olmadığından, ilke, araştırmanın örtük manevi ilişkilere odaklanmasıdır, Haliday ve Rukiye hasan'dan şaşırdıkları belirtti, Örtük manavei ilişkilerin birbirine bağlılığının gücünü kabul etmelerine rağmen, bağlantı araçlarının metinsel tutarlılığın direği olduğunda ısrar ettiler.[104]

---

[102] Bahiri **Nahiv el nas**, s:124.

[103] De Bogrand, **En nas vel hitap vel icraa**, s:103.

[104] Bron, yol,(1418 H-1997 M), **Tahlil el hitab**, Çeviri ve Yorum: Dr. Muhammad Lotfi Al-Zaliti, Dr. Munir Al-Triki, Suudi Arabistan Krallığı, Bilimsel Yayıncılık ve Matbaalar, s:229.

Bunun yerine, metin yüzeyinde bağlantı araçları içerebilir ve buna rağmen alıcının gözünde anlamı bozulmuş olarak kalır. Manevi bağın yokluğu için, sanki diyoruz ki:

- Dün ticari binada yangın çıktı ve Mısırlılar 6 Ekim 1973'te kazandı.

Yüzeyde vav ile ilişkili olmalarına rağmen, iki cümle anlamsal olarak ayrılmıştır. Çünkü fikirden fikre geçişin net bir mantıksal ilişkisi yoktur.[105]

Yani: "Araçlar düzeyinde birbirine bağlılık mantıksal tutarlılık sağlamayacaktır"[106], Jon Quin, "Her bağlantı belirli bir birim gerektirir. Onları birbirine bağlayan birim arasında anlam birliği."[107]

Anlamsal ilişkilerin etkisi, yüzeyde ayrık bir metinle karşı karşıya olduğumuzda metnin bölümlerinin tutarlılığında ortaya çıkar. Metnin kurucusunun bazen gramer kurallarından saptığı yerlerde; Metin yüzeyde dağılmış görünüyor. İçinde tutarlılığı somutlaştıran bağlarla yazarın en ufak bir endişesi olmadan cümleler yan yana yerleştirilir, Bununla birlikte, bu tür bir yazı bazen iletişimsel zorunluluklar (telgraf, duvar reklamları) veya ticari (gazetelerde satış ve kiralık reklamlar, hizmetler, Diğer zamanlarda, arkasında yenilikçi bir yaratıcı niyet, örneğin, (modern şiir, özellikle içindeki deneysel yönelim).

Ancak, kısa süre sonra onun ardında, parçaların homojenliğini açıklayan ve dış dağılımlarıyla tutarlılıklarını sağlayan, yani alıcının bu durumda, parçalanmış metnin uyumunu yeniden inşa etmesi gerektiği anlamına gelen, derin ve sıkı bir yapıyı fark edeceğiz.[108]

Bu sapma, tüm metnin dilbilgisi ve anlamsal kurallarını aşabilir. "Tecrübe bize aynı zamanda konuşmacıların cümle üretirken bazen gramer ve anlamsal kurallardan saptığını da gösteriyor.

Metinler ayrıca genel doğrusal veya yatay tutarlılık kurallarından da sapabilir. Bu gerçek bilerek olabilir.[109]

Alıcının bu gizli bağlantıları keşfetmeye ve sorunları bir araya getirmeye çalıştığını belirtmek gerekir. Önümüzde merkezi bir mesele olması da bir tür yaratıcı iştir.[110]

---

105 Afifi, **Nahiv el nas**, s:101,102.

106 Bron, yol, **Tahlil el hitab**, s:236.

107 Jon quin, **Bina' luğat el şiir**, s:192, Afifi'den alıntı, Metin dilbilgisi, s:102.

108 Bahiri, **Nahiv el nas**, s:124, ve Hatabi, Metin Dilbilimi, s:5.

109 Bahiri, **Nahiv el nas**, s:130.

110 Afifi, **Nahiv el nas**, s:98.

2. FURKAN SURESİ'NDEKİ METİNSEL TUTARLILIK MEKANİZMALARI

Bu araştırmanın konusu, Mekke sûrelerinden biri olan Furkan Sûresi olup, âyetleri [68, 69, 70] hariç yetmiş yedidir. müşrikleri batıl inançlarından dolayı lanetlemiş, sonra başlarına gelen musibeti ortaya çıkarmış, daha sonra bunu önceki milletlerin şartlarıyla temsil etmiş ve bundan sonra da büyük kozmik tecellilerde Allah'ın birliğini işaret etmiştir. Müminlerin mertebesini hak ettikleri tasvirlerini anlatarak sözlerini bitirmiş, ardından inatçı kâfirleri yeniden tehdit etmiştir.

Furkan Suresi'nin kendisinden önceki Nur Suresi ile alakası ise, Nur Suresi'nin, göklerde ve yerde bulunan her şeyin sahibinin Cenab-ı Hakk'ın olduğu ifadesi ile sonuçlanması ve Furkan Suresi'nin Allah'ı tesbih ederek başlamasıdır. O, göklerin ve yerin hükümranlığıdır, hiçbir oğlu ve ortağı yoktur. Ayrıca Nur Suresi, Allah'ın selamını kabul etsin ve ona esenlik versin, Resûl'e itaat etmenin zorunluluğundan bahsetmiştir. Ve Furkan Suresi'nde bu itaatin anayasası olan Kur'an-ı Kerim açıklığa kavuşturulmuştur. Ayrıca her iki sûre de ilâhî delillerden bahsetmeyi, kâfirlerin ve münafıkların durumlarını tarif etmeyi içeriyordu.

Furkan Suresi'nin kendisinden sonraki Şuara Suresi ile alaka ise, Şuara Suresinin, Peygamberlerin kıssalarından Furkan Suresi'ndeki en güzel olanın bir detayı olarak, içindeki düzenlenişlerine göre gelmesidir. Her iki sûrede de inkarcılar için bir ziyafet, müminlerin akılsızların cehaletinden yüz çevirmeleri, sapıklıkları ve övülmeleri gibi bir tasviri yer almıştır. İki sûre, müminlerin müjdesi ve kâfirlerin tehdidiyle sona erdi.[111]

İncelememizin konusu, araçların etkileşiminin ve metnin bölümleri arasındaki ilişkilerin bir sonucu olan bu sûredeki metinsel tutarlılık olduğundan, sunumu bağımsız değildir, ancak görüntüsü, muamelenin çoğaltılmasında tezahür eder. bu araçlar ve ilişkiler ve bu, bu bölümün sunumunu iki bölüm halinde düzenlememizi gerektirdi:

İlk konu: Furkan Suresi'ndeki biçimsel Tutarlılık mekanizmaları

İkinci konu: Furkan Suresi'ndeki anlamsal Tutarlılık mekanizmaları

[111] Al-Beqa'i, Burhan Al-Din Abu Al-Hassan Ibrahim bin Omar, Nizam al-Durar, âyet ve sûreler oranında, Kahire, Daru'l-Kitab Al-Islami, (13/329). Al-Zuhaili, Wahba, 2009 AD, Al-Tafsir Al-Munir, Damascus, Dar Al-Fikr, (10/5, 129).

2.1 Furkan Suresi'ndeki Biçimsel Tutarlılık Mekanizmaları

Bu başlıkta, Furkan Suresi'ndeki biçimsel tutarlılığı, sözcük ve dilbilgisi düzeyleri açısından şu şekilde sunacağız.

2.1.1 Sözcüksel Tutarlılık

İlk bölümde sözcüksel tutarlılığı tanımladız ve ona ulaşılmasına katkıda bulunan en önemli araçlardan bahsettik ve burada tüm bu araçları izleyemiyoruz. Çünkü, bu araştırmanın pek tahammül edemediği şeye uzanacak. Bu nedenle, bu suredeki sözcüksel tutarlılık mekanizmalarının bir tür özgüllüğünü ortaya koyarak araştırmayı olup bitenler ile sınırlandıracağız.

Araştırma sırasında bize karşıtlık ve tekrarın sure metninin özel bir forma sokulmasına katkıda bulunduğu ortaya çıktı. Her biri bağımsız hareket etmediğinden, surenin önünde (1-6) ayetlerden birlikte örüldüğünden ve bu, özel bir sözcüksel tutarlılık imajı yarattı ve bunun etkisi anlamsal içeriğe yayıldı ve Çalışmanın gerekliliği, bunu üç taraftan sunmamızı gerektirdi, böylece aşağıdaki varlık öncekine şu şekilde girer:

İlk taraf: İki metin birimi içerir:

Birinci metin birimi

(Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir{1}, O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümranlığı) kendisine ait olandır. Çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiçbir ortağı da yoktur. O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir{2})[112].

İkinci metin birimi

((İnkâr edenler), Allah'ı bırakıp hiçbir şey yaratmayan ve zaten kendileri yaratılmış olan, üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler{3})[113].

Tekrar ve karşıtlık ile ilgili olarak bu iki metinsel birim arasında metinsel bir tutarlılık meydana geldi[114]. Ve bu, Yüce'nin: {Ve her şeyi yaratmış} sözünü ve: {hiçbir şey yaratmayan} sözünü olumlu ve olumsuz ederek karşılamış olmasıdır. Yaradılış eylemini delil olarak kutsal nefsine atfetti ve müşriklerin tanrılarını yalanladı. ve bunu

---

[112] Furkan, 1-2.

[113] Furkan, 3.

[114] Bakınız: Ibn Aşur, Al-Taher Muhammad, (1984), Al-Tahrir ve Al-Tenvir, Tunus, Tunus Yayınevi, c:XVIII, s:319.

kendi sözleri arasındaki karşıtlığa bir benzerlik ile takip etti: (o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir.) ve (ve zaten kendileri yaratılmış) bunda karşıtlık yüzü, her şeyin yaratılışını kendine kanıtladıktan sonra, kendi yaratılış, en doğru nicelikler tarafından sıkı bir şekilde kontrol edilir ve bu, gücün mükemmelliği olan bir nitelik için bir kinayedir.

Karşılığında müşriklerin tanrılarının yaratma yeteneğini inkar etti ve onların da yaratıldığını belirterek yorumladı ve bu, söz konusu gücün mükemmelliğine karşılık gelen tam bir çaresizlik metaforudur.

Yüce Allah'ın (O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümranlığı) sözünü ve (üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler.) sözünü olumlu ve olumsuz ederek karşılamış. Böylece o - üstünve Yüce - her şeyin mülkiyetinde olduğunu kendine kanıtladı ve müşriklerin tanrılarının başkalarına ve kendilerine hiç bir şeye sahip olmalarını reddetti[115]. Bu iki birim arasındaki karşıtlık, metnin yüzeydeki tutarlılığına katkıda bulundu, kelimenin kendisine karşı karşılandığı ve etkisi anlamsal tutarlılığa yayıldı. karşıtlık sürecinde gerçek Tanrı ile sahte tanrılar arasında bir karşılaştırma yapmayı hedefliyordu[116]. Yüce Allah için mükemmellik türlerini ispatlayarak ve bu tanrılardan bağımsız olmanın en ufak tezahürlerini inkar ederek ve onların çaresizliğini ispatlayarak, sanki bir dizi zıtlık açık bir şekilde söylemedn bir sonuca götüren bir başlangıçmış gibi, Allah'ın birliğinin ve başkası olmadan ibadete layık olduğunun bir kanıtıdır. Hiç şüphe yok ki karşıtların bu sonucu ispat etme eğilimi, belirli bir konuya anlamsal bir odaklanma yaratır ve metinsel birimin bütünleşmesine katkıda bulunur ve bu iki birimin yapısının tutarlılığını artıran, zamir referansların yoğunlaşmasıdır.

İlk birimde, tüm zamirler, Peygamber'e atıfta bulunulan bir zamir dışında, (O) zamirine Yüce Allah'A atıfta bulunur. İkinci birimdeki zamirlere gelince, müşriklerin tanrılarına atıfta bulunur, Yüce'de geçen zamir hariç: {onsuz}(Allah'ı bırakıp), yukarıda belirtildiği gibi bağlı (olan) anlamına gelir ve iki birimdeki bu sevk yoğunlaşması, atıfta bulunulan orijinalin varlığının sürekliliğine yol açtı, Böylece, karşıtlık ile karşılaştırma gerçeklerşir, alıcının zihninde iki karşılaştırma yerinin (gerçek Tanrı ve sahte tanrılar).[117] karakterleri durumunda meydana gelir ve o zaman şunu söyleyebiliriz: tekrar ve karşıtlık metnin yüzey seviyesinde tutarlılığına katkıda bulundu ve bu anlamsal düzeye de yayıldı.

---

[115] Bakınız: Al-Razi, Fahr al-Din Abu Abdullah Muhammad bin Ömer bin al-Hasan bin al-Hüseyin el-Teymi, 1420 H, Mefâtîhu'l-gayb=Tefsir-i Kebir, Beyrut, Daru ihya el turas alarabi c:XXIV, s:48.

[116] Bakınız: Al-Midani, Abd al-Rahman Habanka, 1420 H - 2000 M, Ma'arij al-Tafkkor ve dakaik al-Tadbbur, Şam, Dar al-kalam, c: VI ,s:352.

[117] Bakınız: Al-Razi, Mefâtîhu'l-gayb, 24/48

İkinci taraf: İki metin birimi içerir:

Birinci metin birim: (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir{1}, O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümranlığı) kendisine ait olandır. Çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiçbir ortağı da yoktur. O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir{2}.)[118]

İkinci metin birimi: ((İnkâr edenler), Allah'ı bırakıp hiçbir şey yaratmayan ve zaten kendileri yaratılmış olan, üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler{3}, İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular{4}, (Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler{5}.)[119]

Zıtlık ve tekrar, bu iki birim arasında bir tür metinsel tutarlılık yarattı.

Bunun nedeni, Yüce'nin sözünde: {Ve inkar edenler) ile (Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir.) zıtlık gibi var, bunun şekli fiil ve söyleme arasında karşılaşma yaptı.

İndirme, müşriklerden çıkan söze karşılık gelen bir eylem olduğu için, Yani Allah, tesbih edilsin ve yüceltsin, hissi dünyasına nüfuz eden bir kitap indirdi, müşriklere gelince, çabaları söylediği söz ve yalanların ötesine geçmedi.Ayrıca Kuran'ın Peygamberimize indirilmesi – sallallahu aleyhi ce sallam - peygamberliğinin doğruluğunu gerektirir. onun mucizeleri kanıtlanmıştır.[120]

Vahyin bu gerekli Dürüstlüğü, müşriklerin onu iftiracı olarak tanımlamaya cesaret ettikleri şeye karşılık gelir ve ayrıca Furkan'ı (Allah'ı) gönderen ile karşı olan (inkar edenler) arasında da bir tür zıtlık olduğunu görüyoruz. aynı zamanda zıtlık, Allah'ın kitabını (el furkan) olarak tanımlaması ile müşriklerin onu (iftira) ve (masallar) olarak tanımlaması arasında da uzanır. iki biriminde zamiri tekrar ederek bir arada tuttuğunu görüyoruz.

ayet (4) numarasındaki zamirler Kur'an-ı Kerim'e ve Hz.Muhammed'e-sallallahu aleyhi ve sallam- atıfta bulunduğundan, ayet (1) numarasında ikisi zirkedildi. Ayrıca, iki ayetteki (5 ve 4) zamirlerin çoğu dahili olarak Kuran-ı Kerim'e ve Peygamber Efendimize -sallallahu aleyhi ve sallam- atıfta bulunur, ve bununla, karşıtlık ve

---

118 Furkan: 1-2.

119 Furkan: 3-5.

120 Bakınız: Al-Razi, Mefâtîhu'l-gayb, c:XXIV s:51.

tekrarın, bu iki birim arasında yüzey seviyesinde metinsel tutarlılık yaratmada işbirliği yaptığı görülmektedir.

Üçüncü taraf: Yüce Alllah'ın sözünde metinsel birimlerin toplamıdır:

(Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir{1} O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümranlığı) kendisine ait olandır. Çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiçbir ortağı da yoktur. O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir{2} (İnkâr edenler), Allah'ı bırakıp hiçbir şey yaratmayan ve zaten kendileri yaratılmış olan, üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler{3} İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular{4} "(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler{5} (Ey Muhammed!) De ki: "O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir{6})[121].

Altıncı ayet, ilk ayetin sözlüksel ve anlamsal tekrarı ile bir referanstır, burada (de ki) emir fiilinin, muhatabın (sen), ilk ayette (kuluna) atıfta bulunan zamirini içerdiği, ve bu ayet ilk ayette yer alan fiilin (indirdi) kısmi bir sözcüksel tekrarı olan fiili (indiren) dahil etti, Buna ek olarak, şu sözlerle muttasıl üçüncü şahsın zamiri: (indirmiştir), (furkan) 'a atıfta bulunur.

Aynı şekilde, isim mavsul (olan), ilk ayetteki isim mavsul (olan) 'a atıfta bulunarak tam bir sözcüksel tekrardır, buradaki ince metin geometrilerinden biri, altıncı ayetteki tüm referansların bir döndürmek ve düzensiz yayın şeklinde olmasıdır[122]. Zamir (sen), bu ayette ilk yer alan, (kuluna) atıfta bulunan ilk ayette bahsedilen son şeydir, ve birinci ayette (indirmiştir) (هـ) harfi zikredilen, (Furkan) 'a atıfta bulunan ilk ayette bahsedilen ikinci şeydir, altıncı ayette son bahsedilen ismi mavsul (olan) gelince, ilk birimde geçen ismi mavsul (olan) 'a atıfta bulunur, ayrıca, ikinci tarafın iki birimi arasında sunduğumuz tüm karşılaşma altıncı ayete dayanmaktadır, aynı zamanda 4. ve 5. ayetlere de karşılık gelir.

Buna dayanarak şunu söyleyebiliriz: Ayetler (1-6), parçaları bir tekrar ve karşıtlık mekanizmasıyla bir arada tutulan bir metinsel birim oluşturur.

---

[121] Furkan: 3-6.

[122] Al-Sebki, Arus al-afrah fi Şarh Talhis al-miftah, c:II s:249.

2.1.2 Dilbilgisel Tutarlılığı

Daha önce burada metnin dökümünün özel bir biçimini ele alacağımızdan bahsetmiştik, bu da dilbilgisel şablonlarının tekrarlanmasından kaynaklanan dökümdür. Bazılarının gramatiki tekrarıyla ifade ettiği şeydir ve şu anlama gelir: Bu cümlelerde yer alan farklı sözcüksel materyallerle cümle biçimini tekrarlamak, Başka bir deyişle: cümle sistemlerinin bir şekilde tekrarıdır, Yani, Cümleleri oluşturan farklı sözcüksel birimleriyle cümle ve yarı cümlenin oluşturulma şeklinin tekrarıdır.[123] Yüce Allah'ın sözü gibi: (nefsini arındıran kurtuluşa ermiştir{9} Onu kötülüklere gömüp kirleten kimse de ziyana uğramıştır{10})[124], Soruşturma aracının (قد) ilk cümlesinin oluşturulduğu, Geçmiş fiil (,(أفلح ismi mavsul (مَن) yüklemidir, ardından eril üçüncü şahıs zamirine fiil (zekka فَعّلَ) yükleminin ağırlığı üzerine bir fiilden oluşan geçmiş ilgili bir cümle gelir, Ve (ها) dişil üçüncü şahıs zamir ile bağlantılı, Bu sistem bu cümlede tekrarlandı: Onu kötülüklere gömüp kirleten kimse de ziyana uğramıştır{10}) Oluşturulduğu sözcüksel malzemedeki göreceli bir farkla, (خاب) kelimesi, (أفلح) ve (دساها) yerine (زكاها) yerine buluruz, sanki eşit büyüklük ve uzunlukta veya birbirine yakın bir sıra şişeye sahip olmak, ve her şişenin ne içerdiğindeki farkla birlikte gibidir.

Bu terime denk düşen miras kitaplarından dokunduk ve en yakını İbn Abi Al-Isbaa (ö. 645 H) tarafından tanımlanan "tefvif" olarak adlandırılan bulduk: ""Konuşmacının çeşitli övgü veya flört anlamlarını veya diğer sanat ve amaçları getirmesidir; Sık sık gruplandırılarak diğerinden ayrılmış bir cümle içindeki her sanat, vezninde eşit bileşik cümlelerle, Ve uzun, orta ve kısa cümlelerde olmaktadır.[125]

Sonra bunun örnekleri verdi ve bunlardan en açık olanı: (O, beni yaratan ve bana doğru yolu gösterendir{78} O, bana yediren ve içirendir{79} Hastalandığımda da O bana şifa verir{80} O, benim canımı alacak ve sonra diriltecek olandır{81} O, hesap gününde, hatalarımı bağışlayacağını umduğumdur{82})[126] Bu örneğe ve diğerlerine göre, tefvifte tam bir vezin sahip olması, ve kelime sayısında bir gereklilik değil, Daha ziyade, yoğunluğu uyumlu görünen yoğun yakınsama kastedilmektedir.

Aksi takdirde: ((O, beni yaratan ve bana doğru yolu gösterendir{78}) sözü, onun bir sonraki ayetinde bulamadığımız geçmiş fiili (O beni yarattı) içeriyordu, Ama aralarındaki yakınlık bu eksikliği doldurdu.

---

123 Afifi, Metin dilbilgisi, s:111.

124 Şams: 9-10.

125 İbn Abi Al-Isba', Abdul-Azim Al-Advani, Tahrîrü't-Taḥbîr fî şınâ'ati'ş-şiir ve'n-nesr ve beyâni icâzi'l-kurân, sunan ve araştıran: Dr. Hefni Muhammed şaraf, Birleşik Arap Cumhuriyeti-Yüksek Konseyi islami işler için, İslami Mirasın Yeniden Canlandırılması Komitesi. s:260,261.

126 Şuara: 78-82.

Halbuki, her ikisi de ismi mavsul (olan) ile başlatıldı ve cümledeki ara, zamir (O) ve şimdiki zaman fiili sonlandırılır ve ardından nunu vikaye ile takip edilir (يَهْدِينِ) ve (يَسْقِينِ).

Öyleyse hiç şüphe yok ki, cümle vezninde eşitliği tefvifte söyledikleri, çoğu zaman bu cümlelerin yapısal kalıpları açısından homojen olmasını gerektiriyor.

Yapısal tekrarın birçok ayetin başında ve sonunda yaygın olduğunu fark ettik. Bu nedenle, bu konunun sunumunu iki kısma ayırdık:

İlk bölüm: Açılış ayetlerinde yapısal tekrar.

İkinci bölüm: Bitiş ayetlerinde yapısal tekrar.

İlk bölüm: Açılış ayetlerinde terikibi tekrar

Açılış ayetlerinde yinelenen yedi dilbilgisel kalıpları saydık:

1. (Eğer) ile başlayan koşul yöntemi

Araçla (eğer) açılış subjunctive stilinin tekrarı, iki bitişik metinsel birim arasında metinsel tutarlılık yarattı ve bu, Yüce'nin sözünde:

A) (Bu ateş onları uzak bir mesafeden görünce onun müthiş kaynamasını ve uğultusunu işitirler){12})[127]

. (Elleri boyunlarına bağlanmış, çatılmış olarak cehennemin daracık bir yerine atıldıkları zaman orada, yok olup gitmeyi isterler){13))[128]

Buradaki yapısal tekrar, koşul aracına (eğer) bağlanmakla sınırlı değildir, daha ziyade, koşul fiili biçimindeki birleşmeye ve iki birimdeki cevabında.

Ikisinde koşul fiili ve cevabı geçmişte meydana geldiği, ve cem'i vâvı (دعوا) ,(سمعوا) referansla meydana geldiği ve her iki birimdeki koşulun fiilinin ardından edat (dan) geldi, koşul fiili ve cevabı arasındaki tanımlanmış bir nesne itiraz etti (uzak bir mesafe ,(مكانٍ بعيد (daracık bir yer (مكانًا ضيِّقًا)[129]

---

[127] Furkan: 12.

[128] Furkan: 13.

[129] Bunun irabına bakın: Al-Durra, Muhammad Ali Taha, (1430 H -2009 M), **Tefsirul kuran ve beyanuhu**, Şam-Beyrut, Dar Ibn Kesir, c:VI s:460,459.

Bu yapısal uyum, iki birim arasında açık bir uyum yarattı, ancak bu model başka yerlerde metinde tekrar edilmedi.

2- İsmi mavsul (olanlar) 'a bağlanmak ve ardından cem'i vâvına dayanan şimdiki zaman fiili:

Asil surenin okuyucusu, özellikle metnin son paragraflarında devam edebileceği için, ismi mavsul (olanlar) tekrarını ihmal etmeyecektir, ancak çarpıcı olan, bu ismi mavsul bağlantının cem'i vâvına atıf edilen şimdiki zaman fiili cümleyi sürdürmektedir. ve bu, Yüce'nin sözünde:

1. (Rahmân'ın kulları, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyen kimselerdir. Cahiller onlara laf attıkları zaman, "selâm!" der (geçer)ler.)[130]

2- (Onlar, Rabblerine secde ederek ve kıyamda durarak geceleyenlerdir.)[131]

3- (Onlar, şöyle diyenlerdir: "Ey Rabbimiz! Bizden cehennem azabını uzaklaştır, gerçekten onun azabı sürekli bir helâktir.)[132]

4- (Onlar, Allah ile beraber başka bir ilâha kulluk etmeyen, haksız yere, Allah'ın haram kıldığı cana kıymayan ve zina etmeyen kimselerdir. Kim bunları yaparsa ağır azaba uğrar.)[133]

5- (Onlar, yalana şahitlik etmeyen, faydasız boş bir şeyle karşılaştıkları zaman, vakar ve hoşgörü ile geçip gidenlerdir.)[134]

6- (Onlar, "Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle" diyenlerdir.)[135]

Bu yapısal tekrarın, özellikle bitişik (olanlar) 'nin sözcüksel bir tekrarının eşlik ettiği metinsel bir tutarlılık üretmesi söz konusudur, yani: Bu sentetik tekrar, materyalin farklılığıyla soyut formun tekrarı değildi, daha ziyade sözcüksel materyalin kısmi bir tekrarını içeriyordu, bu iki çeşit tekrarından aynı anda metnin tutarlılığını artıracaktır.

---

130 Furkan: 63.
131 Furkan: 64.
132 Furkan: 65.
133 Furkan: 68.
134 Furkan: 72.
135 Furkan: 74.

3- İsmi mavsul (olanlar) la bağlanma ve ardından (eğer), cem'i vâvına atfedilen geçmiş zamana doğrudan, ve şimdiki zaman cem'i vâvına atfedilen ve sürgünüyle (لم) ile cevaplanan:

Bu yapısal şablonu iki yerde kullandı, Yüce Allahın sözünde:

1. (Onlar, harcadıklarında ne israf ne de cimrilik edenlerdir. Onların harcamaları, bu ikisi arası dengeli bir harcamadır.)[136]

2. (Onlar, kendilerine Rabblerinin âyetleri hatırlatıldığı zaman, onlara kör ve sağır kesilmezler.)[137]

Bunların ilk ayetinde, koşul edatı (إذا) göreceli ismi mavsuldan (الذين) sonra gelen, geçmiş zamanı başlatılan ve Cemi vavına atıf edilen (أنفق harcadı), Cevap (eğer), cemi vavına atıf edilen şimdiki zaman fiilinin (israf (يسرف doğrudan (lam) ile birleştirildi.

ve ikinci ayet aynı şablonda boşatıldı, Daha ziyade, içerdiği özgüllük için ondan dallanmış olsa bile, bu yapısal şablonu önceki şablondan seçtik.

4- Ayetlerin açılması, eril olana dayanan bir ricadan kaynaklanmaktadır:

Talebin eylemi ile amacımız: Eylemin talebi ve ayrılma talebini içerenler ve söz konusu eril olana dayanan talebin eylemi ile ayetlerin açılışını takip ettik, Böylece Cenab-ı Hakk'ın şu sözleri yedi yerde gelir:

1. (Ey Muhammed!) De ki: "O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir.)[138]

2. (Ey Muhammed!) Senin hakkında bak nasıl da temsiller getirdiler de (haktan) saptılar. Artık onlar doğru yolu bulamazlar.)[139]

3. (De ki: "Bu mu daha hayırlıdır, yoksa Allah'a karşı gelmekten sakınanlara va'dedilen ebedîlik cenneti mi?" Orası onlar için bir mükâfat ve varılacak bir yerdir.)[140]

---

136 Furkan: 67.
137 Furkan: 73.
138 Furkan: 6.
139 Furkan: 9.
140 Furkan: 15.

4. (Öyle ise kâfirlere itaat etme, onlara karşı bu Kur'an'la büyük bir mücadele ver.)[141]

5. (De ki: "Ben buna karşılık sizden dileyen kimsenin, Rabbine giden yolu tutmasından başka herhangi bir ücret istemiyorum.)[142]

6. (Sen, o ölümsüz ve daima diri olana (Allah'a) tevekkül et. O'nu her türlü övgüyle yücelterek tesbih et. Kullarının günahlarından hakkıyla haberdar olarak O yeter.)[143]

7. (Ey Muhammed!) De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin! Siz yalanladınız. Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak.)[144]

Bütün bu ayetler, eril tekil zamire (sen) dayanan bir ricanın eylemiyle açılır. Daha sonra malzeme ve talep türüne göre sıkı bir şekilde düzenlenmiştir. Sözcük birimi (de ki) ile açarken, sonra (bak) gibi farklı bir sözcük birimiyle geliyoruz örnek olarak, sözcük birimini tekrarlıyoruz (de ki) sonra farklı bir birim ile geliyoruz, sonra geri gelip (de ki) birimini tekrar ediyoruz vb. sonuna kadar bu yapısal tekrarı açtığımız sözlüksel birim (de ki) ile sonuçlandırıyoruz;

Bu şekilde yapısal tekrarı, sözlük sisteminin bir kalıbı ile karıştırılır ve bunun toplamı surenin zahiri bir dökümü ile sonuçlanır.Bu dokumanın kuvvetini artıran şey, tüm bu yerlerdeki gizli zamirin bir kişiye atıfta bulunmasıdır. Peygamber, -sallallahu aleyhi ve sallam-, yani bu yapısal tekrarı anlamsal tekrarları da içeriyordu.

5- Geçmiş zaman için doğrudan vav ile açılış ayetleri:

1. ((İnkâr edenler), Allah'ı bırakıp hiçbir şey yaratmayan ve zaten kendileri yaratılmış olan, üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler.)[145]

2. (İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir.)[146]

---

141 Furkan: 52.
142 Furkan: 57.
143 Furkan: 58.
144 Furkan 77.
145 Furkan: 3.
146 Furkan: 4.

3. (Dediler ki: "Bu ne biçim peygamber ki)[147]

4. (Bize kavuşacaklarını ummayanlar.....dediler)[148]

5. (Peygamber, "Ey Rabbim! Kavmim şu Kur'an'ı terk edilmiş bir şey hâline getirdi" dedi.)[149]

6. (İnkâr edenler, "Kur'an ona bir defada toptan indirilseydi ya!" dediler.)[150]

Bu yapısal tekrar, beş yerden atılan özel bir geometriye dayanan sözcüksel bir tekrarla birleştirildi. Ve bunun nedeni, paragrafların (2-6) hepsinin (dedi) fiille verilmiş olmasıdır , bazen (olanlar)'a, bazen başkalarına atıf edilir ve dizinin sonuna kadar böyle devam eder, Yani bu yapısal tekrar, (dedi) fiili sözcüksel tekrarıyla işlenmiştir, Ve bağlı (olanlar) fiilin özneye atfedilmesinde özel bir geometriye göre gider.

6. Tekil ismi mevsula atıfedilen fiille ayet açılması:

İsme (ki) atfedilen sözcük birimi (yüce) ile üç ayet açıldı ve bu, Yüce Allah'ın şu sözündedir:

1. (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir.)[151]

2. (Dilerse sana bundan daha güzelini, içinden ırmaklar akan cennetleri verebilecek olan, sana saraylar kurabilecek olan Allah'ın şanı yücedir.)[152]

3. (Göğe burçlar yerleştiren, orada bir ışık kaynağı (güneş) ve aydınlatıcı bir ay yaratanın şanı çok yücedir.)[153]

Mesele, fiilin ismi mevsula atfedilmesiyle ilgili anlattıklarımızla sınırlı olmayıp, Bunun yerine, üç birimde yer alan bağlaç tümcesinin, eril üçüncü tekil şahıs zamirine atıf edilen geçmiş zaman fiil yükleminden oluşması gerçeğiyle birleştirilir.

---

147 Furkan: 7.
148 Furkan: 21.
149 Furkan: 30.
150 Furkan: 32.
151 Furkan: 1.
152 Furkan: 10.
153 Furkan: 61.

Fiil (indirdi), (O) zamirine yüklemsei gibi, ve böylece bir tür biçimsel metinsel tutarlılık yaratan bütünsel bir model elde edilir.

7.İsmi mevsul tarafından bildirilen zamir ile ayetleri açmak:

Ismi mevsul (الذي) tarafından bildirilen (O) zamiri ile beş ayet açılır ve bu söz diziminde (o) zamirinden önce vav gelmesi zorunludur, Ve ismi mevsuldan sonra, eril üçüncü tekil şahıs zamirine atıf edilen geçmiş fiili cümlenin fiili, gelmektedir ve bu, Yüce Allah'ın şu sözündedir:

1. (O, geceyi size bir örtü, uykuyu istirahat zamanı ve gündüzü de hareket ve çalışma vakti yapandır.)[154]

2. (Rahmetinin önünde rüzgarı haberci olarak gönderen O'dur. Biz, gökten tertemiz bir su indirdik.)[155]

3. (O, birinin suyu lezzetli ve tatlı, diğerininki tuzlu ve acı olan iki denizi salıverip aralarına da görünmez bir perde ve karışmalarını önleyici bir engel koyandır.)[156]

4. (O, sudan bir insan yaratıp ondan soy sop ve hısımlık meydana getirendir. Rabbin, her şeye hakkıyla gücü yetendir.)[157]

5. (O, öğüt almak isteyen ve çok şükredici olmayı dileyen kimseler için geceyi ve gündüzü birbiri ardınca getirendir.)[158]

Şöyle diyebiliriz: Bu metin birimleri arasındaki bağlantı ve ayrılık, yapısal tekrarın metnin bütünleşmesine katkıda bulunduğu gibi katkıda bulunmuştur. Bunun nedeni, ilk iki biriminin sûre metninde herhangi bir ayrım olmaksızın ard arda gelmesi, daha sonra aralarında kısa bir aralıkla ve dördüncü ve beşinci üniteler arasında bir ayrım yapılmadan ardından nispeten onlarla beşinci birim arasında kısa bir aralıkla ayrılmasıdır oluşur. sure metninde beş birim yakın bir bağlamda meydana gelir, sonra başka bir şey bize açık hale gelir, Bu, bu tür tekrarın açıldığı malzeme - genel olarak - sonlandırdığı malzemeyle aynıdır, bu nedenle ilk birimde sözcük birimlerini buluruz: ((جعل،الليل، النهار Aynı sözcük birimlerini son birimde buluyoruz, Buradan, bu söz yapısal tekrarın konum itibariyle özel bir sözlüksel tekrarıyla işlendiği ve sûrenin

[154] Furkan: 47.
[155] Furkan: 48.
[156] Furkan: 53.
[157] Furkan: 54.
[158] Furkan: 62.

metinsel bütünlüğüne katkı sağlayan araçlardan birinin bize bildirildiği sonucuna varıyoruz.

İkinci bölüm: Ayetler bitişinde yapısal tekrar:

Bazı gramer kalıpları ayetlerinde tekrar edildi ve bu metnin tutarlılığına büyük ölçüde katkıda bulundu ve onlardan on şablon topladık:

1. Ayeti doğrulanmış mastarla sonlandırması:

Araştırmacı, bu tür yapısal tekrarın metnin geniş bir alanını kapsadığını, Yüce Allah'ın şu sözlerinde fark etti:

1. (o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir)[159]

2. (melekler bölük bölük indirilecektir.)[160]

3. (ve onu ağır ağır okuduk.)[161]

4. (ve onu ağır ağır okuduk.)[162]

5. (hepsini kırıp geçirdik.)[163]

6. (Sonra onu kendimize yavaş yavaş çektik.)[164]

7. (onlara karşı bu Kur'an'la büyük bir mücadele ver.)[165]

8. (aralarına da görünmez bir perde ve karışmalarını önleyici bir engel koyandır.)[166]

9. (o, Allah'a, tövbesi kabul edilmiş olarak döner.)[167]

---

159 Furkan: 152.
160 Furkan: 25.
161 Furkan: 32.
162 Furkan: 36.
163 Furkan: 39.
164 Furkan: 46.
165 Furkan: 52.
166 Furkan: 53.
167 Furkan: 71.

Bu birimlerin yerlerini takip eden, onları metnin başından sonuna kadar dağınık bulacaktır, bir başka güzel yönü de, bu tekrarların metnin başlangıcından itibaren farklılaşmaya başlamasıdır. ikinci ayet ile yirmi beşinci ayet arasındaki mesafe, sonra bu tekrarlar süreksiz bir şekilde birbirine yaklaşmaya başlar, Bu, elli üçüncü ayete kadar devam eder ve yetmiş birinci ayetle arasında uzun bir mesafe bulduğumuz ve bu yapısal uyumun onunla ilişkili iki şeye sahip olduğu sonucuna varırız:

Birincisi: küçük metin birimlerinin sonunda oluşumunun düzenliliği.

İkincisi: metinde düzenli bir şekilde dağıtılması. Bunun nedeni, birimlerin ayrılmaya başlaması, ardından yakınsaması ve sonra tekrar ayrılmaya dönmesidir.

Bu konuların birleşimi, metnin özel olarak uyarlanmış bir yapısal tutarlılığını yaratmış, ancak ritmik bir atmosfer yaratmış, aynı zamanda metnin tutarlılığına de katkıda bulunan gizli değildir.

2- Ayetin hakikat (idi كان) ile sonuçlanması ve mamülleri ve ikincisini inkar etmesi:

Metinde göze çarpan yapısal tekrarlar, bazı ayetlerin (idi كان) ve iki mamülü ile sonuçlanması, ve ikinci bilinmeyen mamülünü inkar etmesi, ve bunu dokuz yerde saydım ve bunlar Yüce'nin sözleridir:

1. (Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir.)[168]

2. (Rabbin, hakkıyla görendir.)[169]

3. (ve kâfirlere zorlu bir gün olacaktır.)[170]

4. (Zaten şeytan insanı yardımcısız bırakıverir.)[171]

5. (Rabbin, her şeye hakkıyla gücü yetendir.)[172]

---

168 Furkan: 6.
169 Furkan: 20.
170 Furkan: 26.
171 Furkan: 29.
172 Furkan: 54.

6. (Kâfir, Rabbine karşı (şeytana) arka çıkandır.)[173]

7. (gerçekten onun azabı sürekli bir helâktir.)[174]

8. (bu ikisi arası dengeli bir harcamadır.)[175]

9. (Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.)[176]

Bu tür tekrarın metnin tutarlılığına katkıda bulunduğunu iddia ediyoruz, özellikle de fiilin tüm bağlantılı zamirlerden sıyrıldığı için yapısında biraz karmaşıktır, ve ikinci mamülüyle arasındaki mesafeyi kısaltmak, ikinci mamülünü geciktirme ve inkar etme yükümlülüğü; Böyle karmaşık bir yapının bağlılığı, hem metinsel tutarlılığı hem de ritmik tutarlılığın yanı sıra dışa dönük bir metinsel tutarlılık ile sonuçlanır.

3- Ayeti (يكون) ve mamülüyle sonlandırması:

Bu paragraf bir öncekine benzer ancak birleşik zamirlerin soyut şimdiki zaman durumunde olmaktan başka bir özelliği vardır. Bu özellik ile, (يكون) fiiliyle başlayan metinsel parçaların hepsinin, bir şeyin bir şey üzerine düzenlenmesiyle ilgili olarak belirsiz; açıklama, nedensellik ve ceza gibi açısından kastediyoruz.

bu paragrafın tamamının dört yerde geçmektedir. Bunlar Yüce'nin sözlerinde:

1. (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye)[177]

2. (bu onunla beraber bir uyarıcı olsaydı ya)[178]

3. (Ona sen mi vekil olacaksın?)[179]

4. (Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak)[180]

Ve hepsi bir şeyin bir şey üzerine düzenlenmesiyle ilgili olarak belirsiz, (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye) sözündeki lam, Yüce Allah'ın: (Furkân'ı indiren Allah'ın şanı

---

[173] Furkan: 55.
[174] Furkan: 65.
[175] Furkan: 67.
[176] Furkan: 70.
[177] Furkan: 1.
[178] Furkan: 7.
[179] Furkan: 43.
[180] Furkan: 77.

yücedir.)[181] sözünün lâm ta'lil, Yüce'nin dediğine göre: (Ona bir melek indirilseydi de)[182] Cenab-ı Hakk'ın: (bu onunla beraber bir uyarıcı olsaydı ya) sözündeki fe harfi verilen cevabın nedensel fâ-i sebebiye, ve bu ayetteki fa-i ona yakın: (Ona sen mi vekil olacaksın?), Cenâb-ı Hakk'ın şu sözünnde (kim مَنْ) konusuna bir cevaptır: (Kendi nefsinin arzusunu kendisine ilâh edineni gördün mü?)[183],koşul anlamını içeriyor[184], fa-ı el cevap nedenselliğe işaret ettiği bilinmektedir.[185]

Yüce sözündeki fa harfi: (Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak) [186] İster tahmin ettiğimiz bir duygu olsun, isterse ihmal edilen bir duruma bir bağlantı olsun, nedensellik belirtisinden yoksun değildir. fe atıf edatı bir cümle veya bir sıfat atıf ettiğinden, Al-Muradi[187] ve ibn Hişam'ın[188] belirttikleri gibi, genellikle nedenselliği gösterir. Sonuç olarak, bu dört metin biriminden türetilen toplam bir model var. ve bu modelin imgesi, tüm ilgili zamirlerden soyut olan ve açıklayıcı veya nedensel bir cümlenin tepesinde yer alan, metinsel birimin (يكون) fiiliyle sonuçlandırmak, ardından ikinci mamülüyle erteleme ve inkar yükümlülüğü ile çalışması izler.

Bu modelin üyelerinin -metin içinde birkaçı da olsa- tekrarı, parçalarına tutarlılık getirecektir, ancak kayda değer bir şey var ki, bu yapısal tekrar, metindeki ilk ve son iki küçük metin birimi arasında meydana geldi, Cenabı Hak sözü: (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye) İlk metin biriminin son kısmıdır, ve (Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak) son metin biriminin son kısmıdır, Böylece diyebiliriz ki: Bu dikkatlı düzenleme, metnin birbirinden uzak iki ucunu kuvvetle sıkılaştırır ve sûrenin metinsel tutarlılığının başka bir şekli onda tecelli eder, Aksine, şunu söylesek uzakta değiliz:

---

181 Furkan: 1:

182 Furkan: 7.

183 Furkan: 43.

184 İbn Aşur, Al-Tahrir ve Al-Tenvir, c:XIX, s:36. Ve Ebu Zehra, Muhammed bin Ahmed bin Mustafa bin Ahmed, Zahrat Al-Tefasir, Dar Al-Fikr Al-Arabi, c:X s:5286. Zemahşerî, böyle bir fa'yı, Yüce Allah'ın şu sözüne benzer bir yapıda ortaya koymuştur: Hakkında azap sözü hükmü gerçekleşenler, hiç onlar gibi olur mu? Cehennemlikleri sen mi kurtaracaksın? zümer: 19, dedi ki: aslında konuşmayı böyledir: azap aözü hakkederse sen mi kurtaracaksın?,أمن حقَّ عليه كلمة العذاب فأنت تنقذه؟ koşullu cümle inkar hemzesi içeriyor, fa harfı ceza fa-ı, sonra başlangıçtaki fa-ı silinmiş edilenlere atıf edildi ve takdiri söylemdedir, takdiri: İşlerinin sahibi sen misin, azap hak ediyor da onu kurtaracak mısın? ,أأنت مالك أمرهم، فمن حق عليه العذاب فأنت تنقذه؟ Al-Zamahşari, Jarallah Mahmoud bin ömer, El-Kaşşaf an haikit tenzil ve uyunil akavil fi vachit te'vil, onunla ilgilenen ve hadislerini tahricini ve onun hakkında yorum yapan: Halil Mamun şiha, Beyrut - Lübnan, Dar el-Marife, c:IV, s:121.

185 Al-Muradi, Abu Muhammed Badr Al-Din Hasan bin kasim bin Abdullah bin Ali Al-Masri Al-Maliki, (1413 H-1992 M),El cena eldani fi hurufil manai, araştırma: Dr. Fahr Al-Din Kabavah - Profesör Muhammed Nedim Fadel, Beyrut - Lübnan, Dar Al-Kutub Al-Ilmiyye, s:66.

186 Furkan: 77.

187 Al-Muradi, El cena eldani fi hurufil manai, s:64.

188 Ibn Hişam, Muġni'l-lebîb an kutubul a'arip, s:215.

İki kısım arasındaki bu bağlantı: metnin en alt kısmı ve en uç kısmı, surenin geri kalanından aralarında sınırlı olanın tutarlılığına katkıda bulunur.

4. Ayeti ma'tuf ile sonlandırması

Metinde kullanılan yapısal biçimlerinden biri, küçük bir metin biriminin matuf son parçası olma zorunluluğuyla, vav ile atıf edilen bir mansub nekraya atıf edilen mansub nekra sempatizanlar arasında hiçbir ayrım olmaksızın ve bunu on iki yerde saydım, ve onla Cenabı hakkın sözlerinde:

1. (üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler.)[189]

2. (Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular.)[190]

3. ((Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait

efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler.)[191]

4. (onun müthiş kaynamasını ve uğultusunu işitirler.)[192]

5. (Orası onlar için bir mükâfat ve varılacak bir yerdir.)[193]

6. (Yol gösterici ve yardım edici olarak Rabbin yeter.)[194]

7. (Biz, seni ancak bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.)[195]

8. (Onlar, Rabblerine secde ederek ve kıyamda durarak geceleyenlerdir.)[196]

---

189 Furkan: 3.
190 Furkan: 4.
191 Furkan: 5.
192 Furkan: 12.
193 Furkan: 15.
194 Furkan: 31.
195 Furkan: 56.
196 Furkan: 64.

9. (Şüphesiz, ne kötü bir durak ve ne kötü bir konaktır orası.)[197]

10. (onlara kör ve sağır kesilmezler.)[198]

11. (ve orada esenlik dileği ve selâmla karşılanacaklardır.)[199]

12. (Orası ne güzel bir durak ve ne güzel bir konaktır.)[200]

İşte bu ayetlerin hepsinde, vav harfına atıf edilen mansub nekraya atıf edilen mansub nekra ile sonlandırıldı, sempatizanları aralarında ayırmadan, ve bu sayıdaki bu yapısal tekrarının alıcının zihninde samimiyet yaratacağını ve bu da metni kendi formunda tutarlı gösteriyor.

5. Efa'l tafdili ayırt etmesi ile ayeti sonlandırması:

İşte yapısal tekrarlamanın başka bir biçimi ve bu şablonun genel resmi, ayetleri en çok tercih fiili ve ardından bunların ayrımıyla mühürlemektir ve bunu beş yerde saydım ve bunlar Yüce'nin sözüdür:

1. (O gün cennetliklerin kalacakları yer daha hayırlı, dinlenecekleri yer daha güzeldir.)[201]

2. (Onlar sana hiçbir misal getirmezler ki (buna karşılık) sana gerçeği ve en güzel açıklamayı getirmiş olmayalım.)[202]

3. (Yüzüstü cehenneme sürüklenecek olanlar var ya; işte onlar konumları itibariyle daha kötü, tuttukları yol itibariyle daha sapıktırlar.)[203]

4. (Onlar yakında azabı gördükleri zaman, yolca kimin daha sapık olduğunu görecekler.)[204]

---

197 Furkan: 66.
198 Furkan: 73.
199 Furkan: 75.
200 Furkan: 76.
201 Furkan: 24.
202 Furkan: 33.
203 Furkan: 34.
204 Furkan: 42.

5. (Yoksa sen onların çoğunun (söz) dinleyeceklerini yahut akıllarını kullanacaklarını mı sanıyorsun? Onlar hayvanlar gibidirler, belki yolca onlardan daha da şaşkındırlar.)[205]

Ve ilk iki ünite arasında, onları son iki üniteden ayıran bir kollektör vardır ve bunlar da aralarında bir kollektör ile ayrılmıştır, ortadaki birime gelince, bir yanda ilk iki üniteyi, diğer yanda kontrastlarını paylaşıyor, Son iki ünite, ilk iki ünite ile aynı şekilde farklıydı, ve ilk iki birimi belirttiğiniz aynı yönü paylaşıyorlar ve ilk iki birimin vezin ve madde birlikteliği ile içlerindeki efa'l tafdili çekiminde vav-ı atıf ile buluştuğunu göstermek için, son iki ünite ile zıtlık oluştururlar, çünkü vav-ı atıftan yoksundurlar ve zıtlıkları maddidir.

Ancak son iki birime bakarsak, içlerindeki efa'l tafdili haberin mübtedan önce geldi, haberinden ayrılmamış mübteda ve iki hafrtan oluşur: "من kim"

(yolca kimin daha sapık), haberinden ayrılmamış mübteda ve iki hafrtan oluşur, ve aynı şekilde "هم onlar": (yolca onlardan daha da şaşkındırlar), haberinden ayrılmamış mübteda ve son iki birim efa'l tefdili konusunda vezin ve maddede ayrımı konusunda hemfikirdir.

Orta ünite ise vav-ı atıf içermesi bakımından ilk iki üniteyi paylaşır ve efa'l tafdili malzeme ve onun ayrımı açısından karşıtlıkları, Son iki birim, vav-ı atıftan bağımsız olmaları ve tercih eyleminin malzemesi ve vezni ve ayrımı ile uyumlu olmaları ve efa'l tafdili haber olmasındadır.

Bahsettiğimiz tanımlarla sınırlandırılan bu geometrik yapısal tekrar örüntüsünün alıcının zihninde metnin bütünlüğüne katkıda bulunan toplam bir sistem yarattığını iddia ediyoruz, özellikle de bu birimler asil surede mesafeye yakın olduğu için, bu göreli yakınsama, karmaşık yapısının gerçeğini ortaya çıkarmasa bile, alıcıyı bir sistemin varlığından haberdar etmesi muhtemeldir.

6. Ayeti mansub belirsiz bir sıfatıyla sonlandırması:

On beş yerde çok sayıda küçük metin birimi birbirinden ayrılmadan belirsiz bir sıfatla sonlandırıldı tamamlandı ve bunlar Cenab-ı Hakk sözlerinde:

1. (Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz" dediler.)[206]

---

[205] Furkan: 44.

[206] Furkan: 8.

2. (birçok kere yok olmayı isteyin)[207]

3. (Bu, Rabbinin uhdesine aldığı, (yerine getirilmesi) istenen bir va'didir.)[208]

4. (helâke giden bir toplum oldular)[209]

5. (Sizden kim de zulüm ve haksızlık ederse, ona büyük bir azap tattırırız.)[210]

6. (ve büyük bir taşkınlık gösterdiler.)[211]

7. (Eyvah! Biz Allah'ın rahmetinden tamamen uzaklaştırılmışız" diyecekler.)[212]

8. (ve onları dağılmış zerreciklere çevirdik.)[213]

9. (Onları insanlara bir ibret yaptık ve zalimlere elem dolu bir azap hazırladık.)[214]

10. (Sonra onu kendimize yavaş yavaş çektik.)[215]

11. (gökten tertemiz bir su indirdik.)[216]

12. (Ölü toprağı canlandıralım, yarattıklarımızdan birçok hayvanları ve insanları sulayalım diye gökten tertemiz bir su indirdik.)[217]

13. (Öyle ise kâfirlere itaat etme, onlara karşı bu Kur'an'la büyük bir mücadele ver.)[218]

14. (aralarına da görünmez bir perde ve karışmalarını önleyici bir engel koyandır.)[219]

---

[207] Furkan: 14.
[208] Furkan: 16.
[209] Furkan: 18.
[210] Furkan: 19.
[211] Furkan: 21.
[212] Furkan: 22.
[213] Furkan: 23.
[214] Furkan: 37.
[215] Furkan: 46.
[216] Furkan: 48.
[217] Furkan: 49.
[218] Furkan: 52.
[219] Furkan: 53.

15. (Göğe burçlar yerleştiren, orada bir ışık kaynağı (güneş) ve aydınlatıcı bir ay yaratanın şanı çok yücedir.)[220]

Tüm bu birimler, kuşkusuz metinsel tutarlılık sağlayan bu dilbilgisi kalıbıyla sonlandırıldı, Daha ziyade, vasıflı nekra, bu paragrafların ritminin dayandığı sütun gibi olduğunu iddia ediyoruz, buna Cenabı hakk sözleri örnek olarak söyleybiliriz: (Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz" dediler.) ve (Göğe burçlar yerleştiren, orada bir ışık kaynağı (güneş) ve aydınlatıcı bir ay yaratanın şanı çok yücedir.), Zira betimlenen (adam) düşüşünü tahmin edersek, açıklama (büyülen) cümle açısından bunu belirtebilir, paragraftaki müzikal düzenleme bozulduğu için, Belki de bu görüşe diğer ayetle aracılık etmişizdir; Onda sıfat mevsuftan ayırdığını, sonra ilk olarak (aydınlatıcı bir ay) zikrettiğini ve onu tarif edilenden, yani güneşten ayırdığını, ancak daha sonra bundan ayrıldığını görüyoruz, (aydınlatıcı bir ay) sıfat ve mavsufu zikretti, Buradaki müzikal düzenleme paragrafın uzatılmasını gerektirdiğinden, belki de mevsufun açıklamasının ifadesi bunun içindir.

7. Ayeti meful bih olan nekrayla sonlandırılması:

On sekiz ayet, , mefuliyeye dayalı mensub nekra ile yerine getirildi, ve bu Yüce Allah'ın şu sözlerindedir:

1. ((Ey Muhammed!) Senin hakkında bak nasıl da temsiller getirdiler de (haktan) saptılar. Artık onlar doğru yolu bulamazlar.)[221]

2. (Dilerse sana bundan daha güzelini, içinden ırmaklar akan cennetleri verebilecek olan, sana saraylar kurabilecek olan Allah'ın şanı yücedir.)[222]

3. (Hayır, onlar Kıyameti de yalanladılar. Biz ise o Kıyameti yalanlayanlara çılgın bir cehennem ateşi hazırlamışızdır.)[223]

4. (Elleri boyunlarına bağlanmış, çatılmış olarak cehennemin daracık bir yerine atıldıkları zaman orada, yok olup gitmeyi isterler.)[224]

---

[220] Furkan: 61.
[221] Furkan: 9.
[222] Furkan: 10.
[223] Furkan: 11.
[224] Furkan: 13.

5. (O gün zalim kimse, (çaresizlik içinde) ellerini ısırıp şöyle diyecektir: "Ne olurdu ben de peygamberle beraber aynı yolu tutsaydım)[225]

6. (Yazıklar olsun bana, keşke falanı dost edinmeseydim)[226]

7. (Peygamber, "Ey Rabbim! Kavmim şu Kur'an'ı terk edilmiş bir şey hâline getirdi" dedi.)[227]

8. (Andolsun, senin kavmin, belâ yağmuruna tutularak yok edilen kente uğramışlardır. Yoksa onu görmüyorlar mıydı (ki ibret almadılar)? Hayır! (Görüyorlardı fakat) tekrar dirilmeyi ummuyorlardı.)[228]

9. (Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmez misin? İsteseydi onu sabit kılardı. Sonra biz güneşi gölgeye delil kıldık.)[229]

10. (O, geceyi size bir örtü, uykuyu istirahat zamanı ve gündüzü de hareket ve çalışma vakti yapandır.)[230]

11. (Andolsun, biz bunu insanlar arasında, düşünüp ibret alsınlar diye tekrar tekrar açıkladık. Fakat insanların çoğu nankörlükte direttiler.)[231]

12. (Dileseydik her memlekete bir uyarıcı gönderirdik.)[232]

13. (De ki: "Ben buna karşılık sizden dileyen kimsenin, Rabbine giden yolu tutmasından başka herhangi bir ücret istemiyorum.")[233]

14. (Gökleri ve yeryüzünü ve ikisi arasındakileri altı gün içinde (altı evrede) yaratan, sonra da Arş'a kurulan Rahmân'dır. Sen bunu haberdar olana sor)[234]

---

225 Furkan: 27.
226 Furkan: 28.
227 Furkan: 30.
228 Furkan: 40.
229 Furkan: 45.
230 Furkan: 47.
231 Furkan: 50.
232 Furkan: 51.
233 Furkan: 57.
234 Furkan: 59.

15. (Onlara, "Rahmân'a secdeye kapanın denildiğinde "Rahmân da nedir? Senin bize emrettiğine mi secde edeceğiz?" derler ve bu onların nefretini artırır.)[235]

16. (O, öğüt almak isteyen ve çok şükredici olmayı dileyen kimseler için geceyi ve gündüzü birbiri ardınca getirendir.)[236]

17. (Onlar, Allah ile beraber başka bir ilâha kulluk etmeyen, haksız yere, Allah'ın haram kıldığı cana kıymayan ve zina etmeyen kimselerdir. Kim bunları yaparsa ağır azaba uğrar.)[237]

18. (Onlar, "Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle" diyenlerdir.)[238]

Bu büyük sayı, metin için biçim düzeyinde tutarlılık yaratacaktır, çünkü bu formülün tekrarı alıcının zihninde eksiksiz bir model oluşturur, Dilbilgisel biçim açısından metin yüzeyinin büyük bir bölümünün benzer şekilde gösterilmesine katkı sağlar, ve bu yapısal tekrar, metnin kıvrımlarında yaygın olmasına rağmen, diğer formüllerle örtüşür ki, bu farklı yapısal formüller, onlardan farklı ipliklerle örtüşen dokuma iplikleri gibidir. Metnin tutarlılığı, bu formüllerden birinin tekrarının sonucu değil, daha çok bu formüllerin tekrarlanmasının ve örülmesinin sonucudur.

8. Hal ile ayeti sonlandırmak:

Dört ayet hala dayalı mensub nekra sonladırıldı: ve bu Yüce Allah'ın sözlerindedir:

1. (Onlar seni görünce ancak eğlenceye alırlar. "Allah'ın peygamber olarak gönderdiği adam bu mu?)[239]

2. (Sen, o ölümsüz ve daima diri olana (Allah'a) tevekkül et. O'nu her türlü övgüyle yücelterek tesbih et. Kullarının günahlarından hakkıyla haberdar olarak O yeter)[240]

3. (Kıyamet günü onun azabı kat kat artırılır ve horlanmış olarak orada ebedî kalır.)[241]

---

235 Furkan: 60.
236 Furkan: 62.
237 Furkan: 68.
238 Furkan: 74.
239 Furkan: 41.
240 Furkan: 58.
241 Furkan: 69.

4. (Onlar, yalana şahitlik etmeyen, faydasız boş bir şeyle karşılaştıkları zaman, vakar ve hoşgörü ile geçip gidenlerdir.)[242]

Bu çarpma -az da olsa- sûrenin yüzey seviyesinde bir miktar metin tutarlılığının sağlanmasına katkıda bulunur. Alıcının zihninde metnin sürekliliğini takip etmesine yardımcı olan kısmi bir aşinalık yaratmaya katkıda bulunur.

9. Çelişkili olan inkar aracının (if) kullanımı, (hariç) olumsuzlama aracı tarafından reddedilir: [Müşriklerin iftiralarının anlatımında, onlara cevaben kullanıldığı gibi kullanılmıştır:

Bu yapısal kalıp sûrede sadece üç yerde geçmektedir ve metnin uzunluğuna göre az bir sayıdır, ancak bu yerler arasında anlamsal bir toplayıcının bulunması bu sayı eksikliğini düzeltir, aksine metin tutarlılığını geliştirmektedir. Bununla, birleşik kalıplarda boşaltılan bir tür anlamsal bağdaşıklık elde edilir, yani bu yapısal tutarlı birimlere bakarsak, bunların anlamsal olarak da tutarlı olduklarını görürüz, Şimdi o yerleri sıralayalım ve sonra da beyanla takip edelim: Yüce Allah:

1. (İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular.)[243]

2. (Yahut kendisine bir hazine verilseydi veya ürününden yiyeceği bir bahçesi olsaydı ya!" Zalimler, (inananlara): "Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz" dediler.)[244]

3. (Yoksa sen onların çoğunun (söz) dinleyeceklerini yahut akıllarını kullanacaklarını mı sanıyorsun? Onlar hayvanlar gibidirler, belki yolca onlardan daha da şaşkındırlar.)[245]

Bu sözdizimsel şablonundaki boşaltılan materyal bir anlamsal toplayıcı içeriyordu, rakibi dalâlet ve ayartma olarak tanımlar, İlk ayette kısaltma yöntemi, Kuran'ın uydurma olduğunu belirtmek için kullanılır ve iftiranın göründüğü gibi ayartma cinsiyetinden olduğunu gösterir. İkinci ayette ise, müşriklerin Hz. Peygamber'i -sallallahu aleyhi ve sellem-'i büyülenmiş olmakla suçlayan müşriklere yer verilmiş ve şüphesiz onun büyülenmesiyle onun dalâlet ve körlüğe kapılmış olduğunu kastetmektedirler. Üçüncü ayette ise, müşriklerin sığır gibi sayıldığını belirtmek için kısaltma yöntemi kullanılmıştır, ve bunu güçlendirmek için onları sığırlarla

[242] Furkan: 72.
[243] Furkan: 4.
[244] Furkan: 8.
[245] Furkan: 44.

karşılaştırmaktan vazgeçti ve : (yolca onlardan daha da şaşkındırlar) oldukları açıklama yaptı.

Mesele şu ki, bu formülün tekrarı - eksikliğine rağmen - metnin dökümüne katkıda bulunacak, özellikle de üyeleri arasında anlamsal bir koleksiyoncu olduğu için.

10. Fiil ve mansub mamül arasında car ve mecrur ve zarf orataya girmektedir

Surede yapısal biçimi çok tekrar edildi, ayetler sonunda fiil ve mansub mamülü arasında car ve mecrur veya zarf ortaya girmesiyel temsil edildi.

Bunu otuz üç yerde tespit ettik ve bunlar, Yüce Allah'ın şu sözleridir:

1. (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kulu)[246]

2. (Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır)[247]

3. (bu onunla beraber bir uyarıcı olsaydı ya)[248]

4. (sana saraylar kurabilecek)[249]

5. (Biz ise o Kıyameti yalanlayanlara çılgın bir cehennem ateşi hazırlamışızdır.)[250]

6. (onun müthiş kaynamasını ve uğultusunu işitirler.)[251]

7. (orada, yok olup gitmeyi isterler)[252]

8. (Orası onlar için bir mükâfat ve varılacak bir yerdir.)[253]

9. (Bu, Rabbinin uhdesine aldığı, (yerine getirilmesi) istenen bir va'didir.)[254]

---

246 Furkan: 1.
247 Furkan: 5.
248 Furkan: 7.
249 Furkan: 10.
250 Furkan: 11.
251 Furkan: 12.
252 Furkan: 13.
253 Furkan: 15.
254 Furkan: 16.

10. (ve kâfirlere zorlu bir gün olacaktır.)[255]

11. (Ne olurdu ben de peygamberle beraber aynı yolu tutsaydım)[256]

12. (Zaten şeytan insanı yardımcısız bırakıverir.)[257]

13. (ve kardeşi Hârûn'u da ona yardımcı kıldık.)[258]

14. (zalimlere elem dolu bir azap hazırladık)[259]

15. (Ona sen mi vekil olacaksın?)[260]

16. (biz güneşi gölgeye delil kıldık.)[261]

17. (onu kendimize yavaş yavaş çektik.)[262]

18. (gökten tertemiz bir su indirdik.)[263]

19. (yarattıklarımızdan birçok hayvanları ve insanları sulayalım diye)[264]

20. (Dileseydik her memlekete bir uyarıcı gönderirdik.)[265]

21. (onlara karşı bu Kur'an'la büyük bir mücadele ver.)[266]

22. (aralarına da görünmez bir perde ve karışmalarını önleyici bir engel koyandır.)[267]

---

255 Furkan: 26.
256 Furkan: 27.
257 Furkan: 29.
258 Furkan: 35.
259 Furkan: 37.
260 Furkan: 43.
261 Furkan: 45.
262 Furkan: 46.
263 Furkan: 48.
264 Furkan: 49.
265 Furkan: 51.
266 Furkan: 52.
267 Furkan: 53.

23. (De ki: "Ben buna karşılık sizden dileyen kimsenin, Rabbine giden yolu tutmasından başka herhangi bir ücret istemiyorum.")[268]

24. (Kullarının günahlarından hakkıyla haberdar olarak O yeter)[269]

25. (Sen bunu haberdar olana sor)[270]

26. (orada bir ışık kaynağı (güneş) ve aydınlatıcı bir ay yaratanın..)[271]

27. (Onlar, Rabblerine secde ederek ve kıyamda durarak geceleyenlerdir.)[272]

28. (bu ikisi arası dengeli bir harcamadır.)[273]

29. (horlanmış olarak orada ebedî kalır.)[274]

30. (o, Allah'a, tövbesi kabul edilmiş olarak döner.)[275]

31. (onlara kör ve sağır kesilmezler.)[276]

32. (ve bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle)[277]

33. (orada esenlik dileği ve selâmla karşılanacaklardır.)[278]

İlk ayette (Âlemlere) car ve mecrur, (olmak) fiili ve mamülü (uyarıcı) arasında aracılık ettiğini görüyoruz. Ikinci ayette ise (onaعليه) car ve mecrur, (okunmaktadır) fiili ve mamülü (sabah akşam) arasında aracılık etti, üçüncüde ise (onunla معه) zamire eklenen zarf, (olsaydı يكون) fiili ve mamülü (uyarıcı) arasında aracılık etti, Bu şekilde diğer yerlerde devam ediyor[279] Hiç şüphe yok ki, bu kalıbın tekrarı alıcının zihninde aşinalık yaratır ve surenin yüzey seviyesinde metinsel tutarlılığına katkıda bulunan bütünsel bir model oluşturur. Bu yapısal tarzının metinde önemli bir müzikal etki yarattığını da

---

[268] Furkan: 57.
[269] Furkan: 58.
[270] Furkan: 59.
[271] Furkan: 61.
[272] Furkan: 64.
[273] Furkan: 67.
[274] Furkan: 69.
[275] Furkan: 71.
[276] Furkan: 73.
[277] Furkan: 74.
[278] Furkan: 75.
[279] Onun irabına bakın: El durra, Tefsirul kuran ve beyanuhu, c:VI, s:530-448.

fark ediyoruz. Car ve mecrur ve zarf aracılık etmeleri metnin ritmini koruduğunu gördük; Zira onlardan birini bahsettiğimiz yerlerden düşürsek veya takdim ve geciktirerek değiştirsek, o yerde tiksindirici bir tökezleme meydana gelirdi, Ayrıca bilerek car ve mecruru takdim etmesi ve mansub mamülü geciktirmesini bu yapı, her paragrafın sonundaki Kur'an virgüllerinin pozisyonlarını korumuştur.

2.2 Furkan Suresi'ndeki Anlamsal Tutarlılık Mekanizmaları

Metnin anlamsal düzeyde tutarlılığına katkıda bulunan bir grup sistem Furkan Suresi'nde yaygındır ve derste bunlardan üçünü aşağıdaki taleplere göre tartışacağız:

2.2.1 Kur'ân ve Peygamberlik İnkarını İçeren Müşriklerin Sözleri ile Arasındaki Anlamsal İlişkisi

Sure birimlerinde iletilen müşriklerin ifadelerinin anlamını inceleyen kişi, anlamlarının içeriğinde (Muhammed'in peygamberliğini inkar, sallallahu aleyhi ve sellem) ve bu mutabakatta hemfikir olduklarını görecektir. - metindeki anlamsal tutarlılığın unsurlarından biri olsa bile - açıktır.

Her zerresinin ortak kader olan inkar üzerindeki anlamı anlatmak için herhangi bir külfet gerektirmez.

Bu nedenle, her bölümün anlamının özgüllüğünü incelemeye ve metnin anlamsal tutarlılığı üzerindeki etkisinin yüzünü göstermeye değer. Müşriklerin inkarla ilgili sözlerinin toplamı sekizdir ve harika bir semantik düzende düzenlenmiştir.Bu sözlerden ilki, Yüce Allah'ın onlar hakkında şöyle naklettiğidir: (İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular.)[280] ikincisi ise: ("(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler.)[281]

Ve bu iki söz arasındaki anlamsal toplayıcı, her birinin, müşrikleri, sallallahu aleyhi ve sellem, yalan söylemekle ve bu yalandan bağımsız olamamakla suçlamayı içermesidir, bilakis kendisine yardım edecek birine muhtaçtır. " yazıp aldığı... " anlamı şudur: Kendisine yazılmasını emretti, denildiği gibi: Hacamat ve kan aldı emrettiyse (Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır") yani ona okunuyor, Demek ki, ümmî iken ona yazılmış, bu yüzden ona kitabından verilmiş; tutmak için; Çünkü hafıza söylemenin görüntüsü, yazara söylemenin görüntüsü gibidir. (sabah akşam) , sözüne

[280] Furkan: 4.
[281] Furkan: 5.

gelince: Dahhak "sabah ona okunur ve size akşam okur, akşam ona okunur ve size sabah okur" dedi.[282]

Ve kastettikleri şudur ki, insanlar dağılmadan önce ve akşam evlerine geldiklerinde; onu kopyalama için külfet ettiği gibi ezberlemek için de külfet ediyor; çünkü okuma yazma bilmiyor.[283]

Yani diyebiliriz ki: İki söz, yakın düzeyde anlamsal tutarlılığı etkileyen özel bir gösterge miktarında birleştirilmiştir, burada iki söz birbiri ardına ayrılmadan, iki söz arasında başka bir türdeşlik ile birleşmişlerdir. Haberi tarzda birleşmiştir.

Bu iki sözü dört söz takip eder:

1. (Dediler ki: "Bu ne biçim peygamber ki yemek yer, çarşıda pazarda dolaşır. Ona bir melek indirilseydi de, bu onunla beraber bir uyarıcı olsaydı ya!"{7} Yahut kendisine bir hazine verilseydi veya ürününden yiyeceği bir bahçesi olsaydı ya!"{8})[284]

2. (Zalimler, (inananlara): "Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz" dediler.)[285]

3. (Bize kavuşacaklarını ummayanlar, "Bize melekler indirilseydi, yahut Rabbimizi görseydik ya!" dediler)[286]

4. (İnkâr edenler, "Kur'an ona bir defada toptan indirilseydi ya!" dediler.)[287]

Bu metin birimlerinde anlamsal içeriğin geliştiğini not ediyoruz; İçinde, yalan ve acizlik suçlaması olan ortak gösterge ölçüsünü korurken, haberi üslubundaki suçlamadan inatçılığa geçiş vardır, Fakat ilk iki sözdeki yalan ve acizlik suçlaması beyan etmekle olmuştur ve bu dört sözde ise yalan suçlaması iltizam delaleti taahhüt işareti ile gösterilir.

Çünkü, inat ettikleri-onların iddiasında- onun iddia ettiği şeyde yalan söylediğini (sallallahu aleyhi ve sellem) gerçeğe uymaması gerekir, Büyülenmek için de söylediklerinin gerçeğe uymaması gerektirdiği gibidir, Ve gerçekle eşleşmediği sürece, bu bir yalandır.

---

[282] Al-Razi, Mefâtîhu'l-gayb, c:XXI, s:54.

[283] Al-Beka'i, Burhan Al-Din Abu Al-Hasan Ibrahim bin ömer, Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar, Kahire, Daru'l-Kitab Al-Islami, c:XIII, s:340.

[284] Furkan: 7-8.

[285] Furkan: 8.

[286] Furkan: 21.

[287] Furkan: 32.

Bu dört ifadedeki acizlik suçlamasına gelince, ona gücünün yetmediği ve mesajının konusu dışında kalan konularda inatlaşma biçimini almıştır.

Bazen onun insan fıtratından sapmasını isterler, Bazen ondan özel mucizeler isterler, bazen de sanki melekler üzerlerine inermiş gibi ya da Aziz ve Celil olan Allah'ı görmek isterler Allah, onların iddialarından Münezzeh'tir ve Yüceler Yücesidir.

Mesele şu ki, bu söz grubu, müşriklerin inatçılığını ifade etmekte hemfikirdir, bu da birimlerinde anlamsal tutarlılığı bu yönden sağlar.

Anlambilimin bu dalı, önceki iki sözün anlamsal içeriğiyle de anlamsal olarak tutarlı olmakla birlikte, iki grubun her biri için anlamsal özgüllük ve üslup farkı vardır.

Geriye, bu söz grubunda elde ettiğimizi iddia ettiğimiz anlamsal gelişimin veçhesini açıklığa kavuşturmak kalıyor ve bunun şudur:

Bu sözlerin düzenlenişi, müşriklerin psiko-zihinsel hareketiyle orantılıdır; Bunun nedeni ise, onun, selâm üzerine olsun, önce onun yalancı olduğuna sımsıkı sarılmalarıdır, Bunu ilk başta uydurulmuş bir yalan olarak niteledikleri için buna karşı çıksalar da, daha sonra bunun eskilerin efsaneleri olduğunu, yani kendi başına bir yalan olmadığını, Ama vahiye atıfedilmesinde iddia etmektedir.

Bu, çıkarımdan soyutlanmış basit çıkarma aşamasıdır, Sonra yalanın kanıtı olarak asılsız suçlamalarda bulunmaya başladılar, Bu aşamada batıl da olsa Çıkarımsal düşünme yapılmaya çalışılır, O zaman olan şey, mantıkçıların, düşüncenin hareketinin taleplerden öncüllere, sonra öncüllerden taleplere doğru olup olmadıklarını kanıtlamak için söylediklerine benzer[288]. Burada istenen, onun peygamberlik iddiasındaki yalanını - haşa- ispatlamaktır. Öncül ise, isteklerini yerine getirmek için suistimal ettikleri inattır. Ve şunu söyleyebiliriz: Bu sözlerde yer alan metin birimleri, müşriklerin zihinlerini karıştıran zihinsel hareketin görüntüsünü göstermesi bakımından anlamsal olarak tutarlıdır.

İlk iki söz ile onları takip eden sözler grubu arasındaki anlamsal ilişki, sonucun takip ettiği çıkarımın ilişkisidir. Şu da söylenebilir: Taklitçilerin ve bâtıl ehlinin tasviri olan bu düzenlemeden öğrenilebilecek bir semantik ince mesele vardır. Çünkü bakmadan ve çıkarımda bulunmadan önce kendi inançlarının doğruluğunu ileri sürerler, sonra her iftiraya koşarlar ve tutundukları vesveselerinden korkarak akıllarını tavizsizce

[288] Al-Attar, Hasan bin Muhammad, Haşiyetulattar ale şerh el celal el mahalli ale cemi' el cevami', Dar Al-Kutub Al-ilmiye, c:I s:185.

harcarlar. Çünkü onlar düşünme ve çıkarsama yerine inancı verdiler; Bu, önce sonucun belirtilmesini gerektirdi ve yanlış çıkarım gecikti.

Bu grubu iki müşrikin hikayesi takip eder:

Bunların ilki: (Onlar seni görünce ancak eğlenceye alırlar. "Allah'ın peygamber olarak gönderdiği adam bu mu? Biz, ilâhlarımıza sımsıkı sarılmasaydık neredeyse bizi ilâhlarımızdan uzaklaştıracaktı" (derler.) Onlar yakında azabı gördükleri zaman, yolca kimin daha sapık olduğunu görecekler.)[289]

Ikincisi: (Onlara, "Rahmân'a secdeye kapanın denildiğinde "Rahmân da nedir? Senin bize emrettiğine mi secde edeceğiz?" derler ve bu onların nefretini artırır.)[290]

Bu iki söz arasındaki anlamsal toplayıcı, her birinin bir tür alay, ünlem ve kibir içermesidir.

Yüce Allah'ın ayetindeki sorunun manasını açıklarken hikaye vardır, müşriklerin dediğinden: (Allah'ın peygamber olarak gönderdiği adam bu mu?), Ebu Hayyan el-Endülüsi (ö754 H) diyor ki: "Bu soru onlardan küçümsemek ve hor görmek için, teslimiyet ve ikrar bağlamında {Allah bir Elçi gönderdi} diyerek onu çıkardılar, Son derece nankör ve inkardırlar, istihza ve alay, Eğer alaya alınmamış olsalardı: Bu, onun Allah tarafından peygamber olarak gönderildiğine dair bir iddia veya iddiadır, derlerdi.[291]

O'nunla alay etmeleri, gizli olmadığı için, O'na karşı kibirlenmelerini gerektirir. Ayetin tefsirinde: (Rahmân da nedir? Senin bize emrettiğine mi secde edeceğiz?" derler ve bu onların nefretini artırır.) El-Bak'i (ö. 885 H.) şöyle der: "(derler) yüksek, kibirli bir söz, daha önce Zahira anlamında zikredildiği gibi, (Rahmân da nedir) onun tanımı yok saymak, nimetinin küfür etmek ve ne edatı kullanarak ifade ettiler, Sonra, O'nun emrine hayret ettiler ve bunun üzerine, emrine aldırmayarak ve inkar ettikten sonra: {Senin bize emrettiğine mi secde edeceğiz?} diyerek ne edatı kullanarak yalanladılar.[292]

Bu iki deyim ile önceki deyimler arasındaki özel anlamsal bağın, karşıttaki ironi ve alaycılık yönteminin, argümanı olmayan geçersizleştirici tarafından kullanılması olduğu gerçeğine gidebiliriz; Sanki bu düzenleme bize onların ilk olarak düşmanı inkar

---

289 Furkan: 41-42.

290 Furkan: 60.

291 Abu Hayyan, Muhammed bin Yusuf Al-Garnati, 2010, El- bahr el muhit fit tefsir, ihtimam gösteren Şeyh Arafat Al-A'şa Hassuna , kontrol: Sidki Muhammad Jamil, Beyrut-Lübnan, Dar Al-Fikr, c:VIII, s:109.

292 Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII s:416.

ederek başladıklarını, sonra inkar ettikleri şey için hüccet külfet ettiklerini ve kendilerinden emin olduklarını gösteriyor.

Ve çürük argümalarıyla yetinmeleri yeterli olmadığında, çünkü bunun rakibi bastırmayacağına ikna oldular, böylece seyircinin önünde küçük düşürülecekti. Gerçeği kabullenmekte kibirlenen, alay ve küçümseme olan kendileri ve benzerleri için son silaha dayandılar. Razi (ö. 604 H.) bunu şöyle açıklar: "Bilin ki, O'nun peygamberliğini inkarda müşriklerin aşırılıklarını açıkladığı ve bu konudaki şüpheleri dile getirdiği zaman O'nu bil, Daha sonra, Resul'ü gördüklerinde onu alaya aldıklarını, O'na olan imanı terk etmekle yetinmediklerini, onunla alay ederek ve küçük düşürerek ilave ettiklerini açıkladı, ve birbirine (Allah'ın peygamber olarak gönderdiği adam bu mu?) dediler.[293]

Onunla –sallallahu aleyhi ve sellem- alay ettikten sonra söylediklerine de bir delilidir: (Biz, ilâhlarımıza sımsıkı sarılmasaydık neredeyse bizi ilâhlarımızdan uzaklaştıracaktı" (derler))[294].

Razi bu ayetin tefsirinde şöyle der: "Bu, insanların, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) delillerine hiçbir şekilde itiraz etmediklerini itiraf ettiklerini gösterir, ve sırf nankörlük ve taklitten dolayı ona karşı çıktılar,

(Biz, ilâhlarımıza sımsıkı sarılmasaydık) dedikleri nankörlük ve taklite işaret etmektedir, ve Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) deliline bir itirazı zikretseydiler, bunu zikretmek, cahillerin adeti olan inkar ve ısrardan bahsetmekten daha uygundur, Bu, halkın onun argümanı altında ezildiğini ve ellerinde olanın küstahlıktan başka bir şey olmadığını gösterir.[295]

Yukarıdakilerden anlaşılmaktadır ki, müşriklerin nübüvvetin inkarına ilişkin sözlerinin sûre metninde düzenlenmesi, müşriklerin zihinsel hareketini ve bu hareketin sona erdiği alay ve aşağılamayı taklit etmektedir, metinde yer alan müşriklerin sözleri rastgele değil, orantısal anlam dizileri ile düzenlenmiştir, Bu anlamsal düzenliliğin surenin metinsel tutarlılığını güçlü bir şekilde etkilediğine ve farklı paragraflara dağılan fikrin sürekliliğini sağladığına şüphe yoktur.

Bahsettiğimiz şeyin bir başka yönünü de ekleyebiliriz, gösterilen tümdengelimde safsatalarından bahsederken Gereksizlerin üzerine gerekli olanı

---

293 Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, c:XXIV s:84.

294 Furkan: 42.

295 Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, c:XXIV s:85.

düzenlemekte,mantıkçıların dış yanılgı dedikleri şeye başvurmalarına değinmeye yönelmiştir.[296]

Ve "hakikati ne anlayan ne de hakikate teslim olan münazaracıyı, rakibinin anlayışını, kendisini çirkin sözler gibi karıştıran bir şeyle meşgul etmek; onu mağlup ettiğini insanlara anlatmak ve böylece cehaletini gizlemek içindir. "[297]

İmam Razi bunlardan bazılarına atıfta bulunmuştur; "Sonra küstahlıklarıyla meseleyi tersine çevirdiler ve Resûlullah (sallallahu alryhi ve sellem) ile alay ettiler ve bu, her zaman yalancı karşıtının ahmaklık ve küstahlıktan başka bir şey olmadığını gösterir.[298]

Burada sunduklarımızın özeti:

1. Müşriklerin birinci ve ikinci sözleri, onu -Allah'ın salât ve selâmı üzerine olsun- inkar ederken, onu bu yalandan müstağni olamamakla itham etmekle anlamca birleşmektedir, İki söz bildirim tarzında birleştirilmiştir ve basit doğrudan çıkarmayı temsil ederler.

2. (3-6)'daki ifadeler, doğrudan çıkarmadan tümdengelim girişimine geçerek, inatçı bir üslupla buluşması ve yalan ve acizlik suçlamasında önceki iki sözle ilişkisi ile bir gelişmryi temsil eder.

3. Yedinci ve sekizinci sözler, bir ironi ve alaycılık tarzında birleştirilmiştir ve hüccetin inatçı araçlarını tükettikleri için müşriklerle olan tartışmanın yüksekliğini temsil eder, vahiy ve nübüvvetin geçerliliğini inkar ederek önceki tüm sözlerle semantik bağlantılarıyla, dışsal yanılgı yöntemini rakibi çarpıtmak ve devirmek için kullandılar.

Bütün bunlardan, vahyi ve nübüvveti inkar içeren müşriklerin sözlerinin, metnin derin yapısının tutarlılığına katkıda bulunan anlamsal bir sisteme göre gittiği sonucuna varıyoruz.

---

[296] Araştırmanın konusu dışında yabancı bir madde olduğu için dışsal yanılgı olarak adlandırılır ve en sık kullanılan yanılgılardan biridir, Karşı argüman oluşturmak yerine rakibin argümanını düşürmek için alaycılığın kullanılması olan alaycılığın safsatası da denir, Al-Attar, Hasan, (1347 H), **Haşiyetul Attar ale isagoci**, Mısır, Mustafa Al-Babi Al-Halabi ve evlatları matbaası, s:102. 21-Al-Radi, Raşid: **El-Hajaj ve El muğalatah**, (2010), Yeni Birleşik Kitap Evi, s:30 .

[297] Al-Damanhuri, Ahmad, (1421 H-2001 M), **İzahul mubhem min ma'ni essullem**, Abd al-Salam bin Abd al-Hadi şannar tarafından ele geçirildi ve yorumlandı, Şam, Dar al-Farfour, s:89,90.

[298] Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, c:XXIV, s:85.

2.2.2 Metin Birimlerini Sarkık Delaletine Göre Düzenlenmek

Surenin başındaki metin birimlerinin anlamlarında, bazı belagat kitaplarında sarkık delaleti adlandırılan belirli bir anlam sistemine göre ilerlediğini fark ettik. Suyuti'nin (ö. 911 H.) tanımladığı gibi: "ince mesele sebebiyle en yüksekten sonra en düşükten bahsedilir, (Rahmân ve Rahîm olan) gibi birincisi daha belagatlidir, Bununla sınırlı olsaydı, ondan küçük bir miktar istemek utanç verici olurdu, o yüzden en hoşla tamamladı, ve bunun üzerine çıktı: (O'nu ne gaflet basar, ne de uyku.) ve (onlara öf bile deme Onları azarlama) ve (Ne Mesîh Allah'ın bir kulu olmaktan geri durur ne de yakın melekler.) İsa ile başlayan ince mesele, söylemin Hıristiyanlara cevap vermeye yönelik olduğu, ardından melekler konusunda iddia eden Araplara cevap vermeye devam ettiği, ardından dönüş zamanı kıyamet günün ile sonuçlandırıldığıdır.[299]

Derste, surenin başında bunun beş yerini gösterdik, bunlar aşağıdaki gibidir:

Birinci konum: (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir.)[300] Ve içindeki sarkık göstergesi, en yüksek ile başladı Allah'ın (indiren) Yüce Olan'ı, sonra (furkan) indirdiği zikretmiştir, Sözleri onun özelliklerinden biridir, Sonra (kulunun) Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'i ve şüphesiz ki nübüvvet makamı uluhiyet makamının altındadır, Sonra Peygamberini (sallallahu aleyhi ve sellem) gönderdiği alemleri zikretti ve hz. peygamber hariç mahlûkatın en iyileri mertebesinden aşağı sıraladı.

İkinci konum: (O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümranlığı) kendisine ait olandır. Çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiçbir ortağı da yoktur. O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir.)[301]

Buradaki sarkık göstergesi, ilk olarak demesi: (O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümranlığı) kendisine ait olandır) O'nun göklerin ve yerin hükümdarıdır, gecikmesi gereken öne sürdü, (mülkü) mubteda haberiyle ilişkili car ve mecrur olan ((لَه öne sürdü, bunun sınırlı olduğu bildirildi.[302]

---

[299] El-Suyuti, Celal ed-Din Abdul Rahman, **Şarhu ukudi elcuman fi el maani ve elbeyan**, Beyrut - Lübnan, Dar Al-Fikr, s:135.

[300] Furkan: 1.

[301] Furkan: 2.

[302] Ertelemeye hakkı olan şeyi sunmak, duruma ve aklın yargılamasına göre değil, içerik ve zevk yargısı ile olması hasr ifade etmektedir, El taftazani (Ö 792 H): "İçerikle, yani kelam kavramıyla, yani iyi bir zevk sahibi bir kimse, önceliği olan kelam kavramını düşünürse, bunu kısaltma olarak anlar. retorikçilerin terminolojisinde de olduğunu bilmezse bile". Al-Taftazani, Saad Eddin Masoud bin Ömer, (2013), **El mutavval Şarhu telhisi miftahil ulum**, soruşturma: Dr. Abdel Hamid Hindavi, Beyrut – Lübnan, Dar al-Kutub al-Ilmyya, s:393. Seyyid el-Şerif el-Cürcani (ö. 816 H). muhteva

Daha sonra aşağıya sarktı, kendi türünden bir ortağı olduğunu inkar ederek, kendi türünden ortakları inkarını şu sözlerle reddetmiştir: (Çocuk edinmemiştir.) Çünkü bir oğlu olsaydı, kendi türünden olurdu -Allah bundan yücedir- sonra sarkmayı devam etti ve cinsiyetinden başka bir eşi olduğunu inkar etti, (Mülkünde hiçbir ortağı da yoktur) sonra ortaklardan daha aşağı ve aşağı olan ele aldı, böylece onların mahlûkat âleminden ayrılmadıklarını açıkça bildirdi, (O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir.) Allah'ın kendi türünden ve kendi türünden başka bir ortağı yoktur ve O'ndan başka her şey O'nun yaratılışından başka bir şey değildir.

Üçüncü konum: ((İnkâr edenler), Allah'ı bırakıp hiçbir şey yaratmayan ve zaten kendileri yaratılmış olan, üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler.)[303]

Ve onun içinde sarkık sureti, onlarla birlikte inmesidir, onların ilahlarını (Tanrılar) olarak adlandırdı ve sonra sarktı, onların ilahlığın en özel özelliklerine sahip olmadıklarını açıkça belirtti. Bu yaratma yeteneğidir. Sonra aşağıya indi ve onların yaratılıştan aşağı olanı yapamayacaklarını açıkladı, işte onlar: (kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler) yaratma yetenekleri yoktur, bundan daha azını da yapamazlar.

Dördüncü konum: (İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular{4} "(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler.{5})[304]

İçindeki sarkık suratı ise, müşriklerin Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'i Kuran'ı uydurmakla suçlamalarını ilk olarak zikretmesidir: (nkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler) sonra sarktı, bu suçtan daha hafif şeye zikretmiştir inmelerini Cenab-ı Hakk'ın onlar hakkında şu sözünde zikretti: (Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir.) Böylece getirdiğini

---

beyanında şunları söyledi: "Yani, onun söylem anlayışı ve zevk yargısı nedeniyle, Kim sağlam bir zevke, yani belâgatçıların yapılarının inceliklerini ve bunlardaki mülahazaların inceliklerini idrak etme gücüne sahipse, takdim içeren kelam kavramını ele alırsa, ondan özelleştirmeyi anlar, Bu güce sahip olmayana gelince, akledilir ve aktarılabilirlerdeki idrak gücünün mükemmelliğine rağmen bunu inkar edebilir", Es syyit şerif el curcani, Ali ibn muhammed ibn ali, (2019), **El misbah fi şerhil miftah**, Doktora tezi araştırması Yuksel çelik yaptı, İstanbul, s:417.

[303] Furkan: 3.

[304] Furkan: 4,5.

menşei var olması kanıtladılar, ve menşei olanı aktarma suçlaması sahte bir din uydurmaktan aşağısıdır.

Beşinci konum: (Dediler ki: “Bu ne biçim peygamber ki yemek yer, çarşıda pazarda dolaşır. Ona bir melek indirilseydi de, bu onunla beraber bir uyarıcı olsaydı ya{7} Yahut kendisine bir hazine verilseydi veya ürününden yiyeceği bir bahçesi olsaydı ya!” Zalimler, (inananlara): “Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz” dediler.{8}) [305]

Burada sarkık suratı, "Yemeksiz ve geçimsiz bir melek olması gerektiğini" iddia etmeleriydi. Sonra onun melek olmasından, ihtar ve korkutmada birbirlerine destek olmaları için yanında bir meleğin bulunması nazariyesine indiler. Sonra onlar da indiler ve dediler ki: Ve eğer yanında bir melek yoksa, o zaman ona gökten atılan bir hazine eşlik etsin, ve onun aylığı almasına gerek yoktur, Sonra aşağı indiler ve onun, tıpkı gençler ve yoksullar gibi, yiyecek ve geçimini sağlayacak bir meyve bahçesi olan bir adam olduğuna ikna oldular.[306]

Bu yerlerdeki semantik sarkık ilişki, iki açıdan metinsel tutarlılık sağlamıştır:

İlk yön: tek bir metin biriminin parçaları arasındaki anlamsal metinsel tutarlılık.

Ve ikinci yönü: beş yakınsayan yerde tekrarlanan bir anlamsal model oluşturması, sanki bu yerler arasında onları toplayan genel model açısından tutarlılık oldu, hepsi aynı anlamsal sistem üzerinde çalışıyor.

2.2.3 Özetten Sonra Ayrıntılı Olarak Anlamsal Tutarlılık

Bu anlam ilişkisi, sûrenin başından sonuna kadar uzanır.Beka'i bundan bir şeye atıfta bulunmuştur. En Yüce'nin sözlerini yorumlamasından sonra, (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkân’ı indiren Allah’ın şanı yücedir.)[307] dedi ki: ve furkanı indiren zikrini öne sürdü -sübhanah- özet olarak furkanı ve kime indiğini zikretti, Bunu detaylı olarak takip etti.[308]

Bunun üzerine Abdul Rahman Al-Midani gibi bazı çağdaş yorumcular harekete geçti, Şöyle diyor: “Furkan Suresi ayetlerinin kapsamlı araştırması, konusunun, Allah, Yaratıcı, Aziz ve Celil olan Allah ile ilgili iman temelinin unsurlarının ana fakülteleri etrafında döndüğünü göstermektedir. Ve Kur'ân, Kendi katından ve onu tebliğ eden

---

[305] Furkan: 7,8.

[306] Al-Zamahşari, **el-Keşşaf an Hakaiki`t-Tenzil ve Uyunü`l-Ekavil fi Vücuhi`t-Tevil**, c:III, s:265.

[307] Furkan: 1.

[308] Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:335.

Resul, ondan sonraki vaizler ve kendilerine gönderilmiş olan Allah tarafından indirilmiştir ve onlardan sonra gelenler da onlara katılacaklardır.[309]

Ve her birine (odak) dediğimiz kübra külliyatı dersini ele alacağız, yani: dört odağın her birini ayrıntılı olarak göstereceğiz, bunlar:

1. İlahi mükemmelliğin odak noktası.

2. Kur'an-ı Kerim'in odak noktası.

3. Peygamber Efendimizin odak noktası (sallallahu aleyhi ve sellem).

4. Kendilerine gönderilenlerin (alemlerin) odak noktasıdır.

Bu ilişkiyi sûrede açıklamanın birkaç yolu olduğu ve belki de bazılarının diğerlerinden yeterli olduğu araştırmacı tarafından anlaşıldı. Bu nedenle, Almaya ve en yakın olduğuna inandığını , ve zikretmeye öncelik olanı onlardan seçti.

Bu toplam odakların detaylarını sıralarına göre şu şekilde sunacağız:

İlk odağın ayrıntılı birimleri (ilahi mükemmellikler)

Sure, (Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir.)[310] Allah'ın şu sözüyle başladı: ve bu içerdiği şeylerin anlamsal girişidir, Burada yer alan özet, surenin sonuna kadar devam eden ayetlerde detaylandırılmıştı. Çünkü fiil (şanı yücedir) şu anlama gelir: kemalin, gurur ve aşkınlığın artması.

El-Farra' (ö. 207 H.) şöyle dedi: "O'nun (şanı yücedir) sözü berekttendir ve sizin deyişiniz gibi Arapçadır: Rabbimiz mukaddes olsun. Bereket ve takdis: büyüklük ve sonuçta onlar eşit.[311]

El-Ezheri (ö. 370 H.) şöyle demiştir: "Allah'ın bereketinin anlamı şudur: Her halükarda yüksekliktir[312].

---

309 Al-Midani, Abd al-Rahman Habanka, **Ma'arij al-Tafkkor ve dakaik al-Tadbbur**, c:VI, s:305.

310 Furkan: 1.

311 Al-Farra', Ebu Zekeriya Yahya bin Ziyad bin Abdullah bin Manzur Al-Deylemi, (1403 H.-1983 M), **Ma'ni-l kuran**, Beyrut, Kitaplar Dünyası, c:II, s:262.

312 El-Ezheri, Ebu Mansur Muhammed bin Ahmed Al-Haravi, **Tehzibu el lugah**, araştıran: Abdul Salam Harun ve diğerleri, kontrol: Muhammad Ali Al-Najjar, Mısır Kompozisyon ve Çeviri Evi, c:X, s:231.

Razi, Mafatih el-Gayb el-Zacjac'tan (ö. 311 H.) tabarak'ın anlamlarından birinin: "O, her şeyden üstündür, zatında sıfatlarında ve fiillerinde onu aşandır" olduğunu nakletmiştir.[313]

Tahrir ve Tenvîr'de de: "Allah'ın şanı yücedir: O'nun hayırları çoğalır ve artır ve O'nun iyiliğinden maksat, kemâlleri ve tenzihleri.[314]

Ve Fethu'r-Rahman'da: " tabarak: bu, geçmiş zamanda sadece Allah için kullanılan bir kelimedir ve bu sûrede Cenab-ı Hakk'ı tesbih etmek için üç yerde zikredilmiş ve konumları, ondan sonra gelenleri büyüklüğüne değinilerek özelleştirildi.[315]

El-Bağâvî (ö. 510 H.) dedi ki: "İbn Abbas'tan rivayetle: Anlamı şudur: O, her bereketle geldi, delili Hasan'ın dediği: bereket onun tarafından geldi. Ad-Dahhak dedi ki: büyüklenmek[316]

Böylece, (tabareke) kelimesinin büyüklük, ululuk ve artış anlamları etrafında döndüğü ve bu sıfatların ve gereksinimlerinin delillerinin hala müphem olduğu sonucuna vardık. Doğrudan detaylandırıldı; O'nun büyüklüğünün ilk delili olarak, O'nun büyük mucizeler içeren Furkan'ı vahyi; Dünyalara bir uyarı, Böylece yüce ayetlerin geri kalanını tefekkür etmeye devam ediyoruz ve onların bu büyüklüğün yönlerini, kanıtlarını ve gerekliliklerini detaylandırdıklarını görüyoruz.

Denilebilir ki: Allah'ın büyüklüğü için bu sûrede ayrıntılı olarak yer verdiğinizi iddia ettiğiniz şey, Kur'an'ın tamamı veya çoğu meselesidir, öyleyse burada söylediklerini yeni olan nedir?

Cevap şudur: Bu surenin özgüllüğünü bu şekilde iddia etmedik, Fakat bu sûrede yer aldığı ve büyük bir semantik tutarlılık çağrıştırdığı için açıklanması gerekir. bu özet ve detay, sûrede geçse dahi, zuhuru mutlaka okuyucuya zuhurunu ve yerine hidayetini gerektirmemektedir ve işte ifadenin faydası buradadır.

Şimdi bu odakta ayrıntılı olarak gelen bazı yerleri listeleyeceğiz:

---

313 Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, 428.

314 Ibn Aşur, **Al-Tahrir ve Al-Tenvir**, c:XVIII, s:316.

315 Al-Ansari, Zeyn Al-Din, Zekeriye bin Muhammed bin Ahmed bin Zekeriye, (1403 H-1983 M), **Fath al-Rahman bikeşfi me yetelebbesu filkuran**, araştıran: Muhammed Ali el-Sabuni, Beyrut-Lübnan, Dar el Kuran-ı Kerim, c:I, s:402.

316 El-Bağavi, Ebu Muhammed El-Hüseyin bin Mesud, (1417 H-1997 M), **Ma'limu el tenzil fi tefsir elkuran**, hadisler tahrici yapan ve araştıran: Muhammed Abdullah En-Nimr-Osman cuma Damiri-Süleyman Müslim Al-Harş, Riyad, Dar Tayba, c:VI, s:69.

1. (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkân'ı indiren)[317]

Bunun nedeni indirmenin "indiren yüksek yerde olduğuna işaret etmesidir, İslam'a imanın inançlarından biri, - Yüce'nin - Yüce olduğu ve O alî, en yüksek olduğudur, Ayrıca kendisine vahyolunanın yükseklik yönünün tersi yerde olduğuna, dolayısıyla onun alt tarafta olduğuna delalet eder.[318]

2. (O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümranlığı) kendisine ait olandır. Çocuk edinmemiştir. Mülkünde hiçbir ortağı da yoktur. O, her şeyi yaratmış ve yarattığı o şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir.)[319] Göklerin ve yerin Hükümdarı yalnız O'dur, bir oğul ve bir ortağa muhtaç olmadığı, ve her şeyi yaratması, mutlak yaratma değil, Bilakis, bütün mahlûkatın nispetindeki hâkimiyeti ile, ve şeyleri takdir edilmesi, onları yer, zaman, nicelik, menfaat ve kemal ile sınırlamaktır.[320]

Bütün bunlar, büyüklüğün sonluluğunun bir göstergesidir ve - Yüce Allah'ın - kimseye muhtaç olmadığı ve başkaları O'na çok muhtaç olmasına mükemmelliğinin göstergesidir.

Her şeye sahip olduğu ve her ortağından vazgeçtiği ve her şeyi tam olarak takdirle yarattı ve mükemmel takdirin şartlarından birinin tam bilgi olduğu ve bütün bunlar O'nun azametinin, artışının ve her şeye üstünlüğünün bir şeklidir.

3. ((Ey Muhammed!) De ki: "O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir.")[321]

Göklerdeki ve yerdeki sırları ve aleni -en tercih edileni- O'nun bilmesi -sübhanehu ve teale- kemal ve büyüklüğün şekillerinden biridir,

Çünkü onun göklerde ve yerde olan her şeyi bilmesi, O'nun tam hakimiyetinin ve onun tekliğinin bir dalıdır. mülkün tamamen elde edilmesi suratı, halları, dışı ve içi kavuşmasıdır.

---

317 Furkan: 1.

318 Al-Midani, **Ma'arij al-Tafkkor ve dakaik al-Tadbbur**, c:VI, s:323.

319 Furkan: 2.

320 İbn Atiye, Ebu Muhammed Abd al-Hak ibn Galib al-Andalusi, (1422 H), **al-Muḥarrar al-vajīz fī tafsīr al-Kitab al-aziz**, Beyrut, Dar el kutub el ilmiye, c:IV, s:199.

321 Furkan: 6.

4. (Dilerse sana bundan daha güzelini, içinden ırmaklar akan cennetleri verebilecek olan, sana saraylar kurabilecek olan Allah'ın şanı yücedir.)[322]

Allah'ın büyüklüğünün bir detayı olmanın çehresi - sübhanehu ve teala - meseleyi şartlı bir şekilde Kendi iradesine bağladı - sübhanehu ve teala - çünkü eylemleri O'nun iradesine bağlıydı, müşriklerin O'na meydan okumasına değil, onu zorlayan yok celle ve ala.[323]

Bilakis, el-Baka'i, tefsirinde, ayette kendisi–sallallahu aleyhi ve sellem – için vadil kura(köylerin vadisi) ve haybar gibi bahçelerden, ve sahabelere fars ve rum ülkeleri fethedilenlere atıfta bulunulan yorumunda bulundu.

Ve bunda büyüklük noktası şudur ki, o -yüceliğiyle kutsanmıştır- kesin değil, ihtimalı olan (dilerse) şartlı bir şekilde ifade etmiştir; kralların işaretlerinin ifadelerinden daha geniş olması konumuna uygundur, Eğer varsayımlı yoluyla mümkün olan bir şeyden söz ederlerse, onu bulmak kendi iradelerindendir ve bir jest yapmakla yetinmek severler. Ve onların işaret etmesine güvenmek, başkalarının apaçık söylemesine güvenmekten daha büyüktür, Ve lâyık olunanı, başkalarından yapmasına izin verilenle aynı durumda saymak ve onların sözleriyle mümkün olanı farz gibidir, ve onlardan varsayımlı olan şey başkalarından kesin olan gibidir, onların sözlerinde mümkün olanı vacip gibidir, Peki her şeyi yapabilen Kralların Kralı hakkında ne düşünüyorsunuz?[324]

Hiç şüphe yok ki, meydan okuma konumunda bu yöntemin seçilmesi, konuşmacının kibirinin ve rakibini hor görmesinin bir göstergesidir, sanki bu yanıtı kavga çıkartacaklarını umursamıyormuş gibi. Öte yandan, isteklerini kendisinden daha büyük bir şeyle karşıladı ve bu, onu cennete veya hazineye sahip olmaya meydan okudular ve bundan dolayı, büyüklüğünün mükemmelliğine uygun olanla karşılık verdi. İsteseydi, inat

ettikleri şeyi, iki katına çıkarırdı ve bu, tercih (iyi) ismi tafdil gibi çokluğu belirtmek için kullandığı formüllerle belirtilir.[325] çoğul: (cennetler) ve (saraylar) sonra cennetlerin tanımı: (içinden ırmaklar akan) sonra bu sıfatın içerdiği çoğul (ırmaklar) Daha sonra şimdiki zaman fiili (يجعل) ile ifade, durum karinesi yenilenmeyi

---

322 Furkan: 10.

323 Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:347.

324 Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:350,349.

325 Es-sirafi (ö. 368 H), şöyle dedi: "Sizden daha hayırlısı da sizden daha şerlisi de çoktur ve içlerindeki esas sizden daha hayırlı ve daha şerdir, hamzeyi konuşmada çok geçtiği için ikisinden silindi." es-serafi, Abu Saeed Al Hasan bin Abdullah bin Al Marzban, (2008 M), Sibaveyh kitabının açıklaması, araştıran: Ahmed Hasan Mehdeli, Ali Seyyit Ali, Beyrut-Lübnan, Dar Al Kutub Al İlmiyya, c:III, s:460.

sürdürmesini gerektirir; Makam bir meydan okuma anlamına gelir ve yenilenmeyi sürdürme iradesinin güçlü bir karinedir.[326]

Bunun yerine, şu sözleriyle yüceltmenin ve aşkınlığının başka bir biçimini takip etti: (Hayır, onlar Kıyameti de yalanladılar. Biz ise o Kıyameti yalanlayanlara çılgın bir cehennem ateşi hazırlamışızdır.)[327]

Zorluğun üstesinden geldi ve ne söyleyeceklerini umursamadı, bu yüzden konunun geçmiş zamanını söyleyerek onları açıkça tehdit etti; Büyüklerin işi, kendisinden aşağıda olanların meydan okumalarına boyun eğmek değil, onlara kendi büyüklüğüne ve gururuna yakışır bir karşılık vermektir.

5- (Onlar sana hiçbir misal getirmezler ki (buna karşılık) sana gerçeği ve en güzel açıklamayı getirmiş olmayalım.)[328]

O, Yüce Allah'ın ilminin kemâlinin delilidir, çünkü gerçeği ve en güzeli sadece her şeyi kuşatan getirebilir, El-Baka'i, (gerçeği) sözünün aslının tafdil üslup ile geldiğini iddia etti, ancak geldiklerinin bir hakikat yönü olduğu anlaşılmamak için ondan saptı, aslında ismi tafdil olduğu için (en güzel) ismi tafdil olarak ona atıf edilmesi uygundur.[329]

Ikisi ismi tafdil oludğu için artışa işaret eder, Bu, O'nun kemâlinin ayrıntılarından biridir -sübhanehu ve teale-, daha ziyade (en güzeli) mamülünün silmesi umumiyetle hissettirir, Çünkü mamülün silmesinin karine delaletiyle bir genelleme hissettirdiği bilinmektedir.[330]

en güzel olmasının anlamı tafdildir, çıkarımda daha hak ediyor, bu yüzden

tafdil abartı içindir, Onların safsatalarının ve benzerlerinin sahteliğinden görünen, argümanlarında güzel veya güzel anlamı veren bişey yoktur, O zaman gerçeğin açığa çıkması, dinleyiciler üzerinde yanlışlarından daha iyi bir etkiye sahip olacaktır, Bu şekilde tafdil ne olduğu gerçeği, bu kullanımdan ve indirmeden ince bir meselesidir.[331]

6. (Bize kavuşacaklarını ummayanlar, "Bize melekler indirilseydi, yahut Rabbimizi görseydik ya!" dediler. Andolsun, onlar kendi benliklerinde büyüklük tasladılar ve

---

[326] Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:348,347.

[327] Furkan: 11.

[328] Furkan: 33.

[329] Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:381.

[330] El-Zarkaşi, Abu Abdullah Badr al-Din Muhammed bin Abdullah bin Bahader, (1414 H-1994 M), **El bahr el muhit fi usuli el fıkıh**, Dar el-Kitbi, c:IV, s:221.

[331] Ibn Aşur, **Al-Tahrir ve Al-Tenvir**, c:XIX, s:23.

büyük bir taşkınlık gösterdiler.) Bu ayette O'nun büyüklüğünün bir yönünü, yani yaratılışından gizlenmesini de detaylandırmaktadır. Çünkü gizleyen akıldan habersizidr, ve akılların habersiz olduğunu kalpler büyütür.

7. (O gün gerçek hükümranlık Rahmân'ındır ve kâfirlere zorlu bir gün olacaktır.) büyüklüğün yönlerinden birinin de kralın kusursuzluğu olduğu ortaya konulmuştur, Ve işte O'nun saltanatının kemâlinin bir ifadesidir ki, kıyâmet günü, başkalarının her türlü göstermelik mülkünün geçersiz kılınacağı ve bu konudaki tüm şüphelerin ortadan kalkacağı, şehadet ile ispat olunacaktır.

8. (Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmez misin? İsteseydi onu sabit kılardı. Sonra biz güneşi gölgeye delil kıldık.{45} Sonra onu kendimize yavaş yavaş çektik.{46} O, geceyi size bir örtü, uykuyu istirahat zamanı ve gündüzü de hareket ve çalışma vakti yapandır.{47} O, rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderendir. Ölü toprağı canlandıralım, yarattıklarımızdan birçok hayvanları ve insanları sulayalım diye gökten tertemiz bir su indirdik.{48/49})[332]

Yüce'nin sözüne: (O, birinin suyu lezzetli ve tatlı, diğerininki tuzlu ve acı olan iki denizi salıverip aralarına da görünmez bir perde ve karışmalarını önleyici bir engel koyandır{53} O, sudan bir insan yaratıp ondan soy sop ve hısımlık meydana getirendir. Rabbin, her şeye hakkıyla gücü yetendir.{54})[333]

Bu metin ünitesinde zikredilen her şey, O'nun azametinin, yüceliğinin ve kemalinin bir detayıdır - sübhanehu ve teale - misaller ve kısmî hissi delilleri zikredilerek; İşte bu yüzden bu metin birliği, Yüce Allah'ın, yukarıda belirtilen detayın sonucu ve özeti olarak gelen (Rabbin, her şeye hakkıyla gücü yetendir) sözü ile sonlandırıldı ve sûrenin bir ayeti içerdiğinin bizimle birlikte geçtiği gibi O'nun Mutlak Gücünün görüntülerinin detayı bir göstergesidir.

9. (en, o ölümsüz ve daima diri olana (Allah'a) tevekkül et. O'nu her türlü övgüyle yücelterek tesbih et. Kullarının günahlarından hakkıyla haberdar olarak O yeter)[334] Kendi ezeliyetini ve ilminin kapsamlılığını içeriyordu ve şüphesiz ki bunlar mutlak büyüklüğün tecellileridir.

10. (Gökleri ve yeryüzünü ve ikisi arasındakileri altı gün içinde (altı evrede) yaratan, sonra da Arş'a kurulan Rahmân'dır. Sen bunu haberdar olana sor)[335] Gökleri ve yeri yaratması, gizlenmez büyüklüğünün delillerinden biridir, Onun arşa yükselişi,

---

[332] Furkan: 45,49.
[333] Furkan: 53,54.
[334] Furkan: 58.
[335] Furkan: 59.

büyüklüğünün şartlarından biri olan yükselmenin anlamıdır -sübhanehe ve teale- O'nun (Rahman) olarak ifade edilen kapsamlı merhamet tasviri, rahmeti Müslüman'ı, kâfiri ve bütün mahlûkatını içine alacak kadar genişleyerek, onun mahlûkat üzerindeki kemâlinin ve aşkınlığının bir şeklidir.

11. (Göğe burçlar yerleştiren, orada bir ışık kaynağı (güneş) ve aydınlatıcı bir ay yaratanın şanı çok yücedir.{61} O, öğüt almak isteyen ve çok şükredici olmayı dileyen kimseler için geceyi ve gündüzü birbiri ardınca getirendir.{62})[336] Ve Allah'ın büyüklüğüne - sübhanehu ve teale - ayrıntısının yüzü açıktır; O, sürekli hareketiyle zamanı, geceyi ve gündüzü meydana getiren büyük gök cisimlerinin yaratılmasına şükrederdi ve bununla sınırlı olmayan faydaları olduğu bilinmektedir.

12. ((Ey Muhammed!) De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin! Siz yalanladınız. Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak.")[337] Ondaki aşkınlık ve azametin delili, zenginliğinin ve azametinin kemalinden dolayı onların işleriyle ilgilenmediğini, onları sadece kendileri için çağırdığını, aksi takdirde onlara muhtaç değildir.[338]

Böylece ilk ünitede özetlenmiş olan, son üniteye kadar metnin tamamına yayılmış ve bu da metinin anlamsal tutarlılığı sağlamıştır, Bir tür yönlendirme içeriyordu; Çünkü detay, özet ilave ile bütünün tekrarıdır; Bu tekrar, ayrıntılı metin birimlerinin her birinin ilk genel metin birimine atıfta bulunulmasını gerektirir; Bu referansla sûrede yayılan olarak bulunan metin birimleri için anlamsal bir tutarlılık sağlanmıştır.

İkinci odağın ayrıntılı birimleri (Kur'an-ı Kerim)

Surede detaylandırıldı ikinci odak ise Kur'an-ı Kerim'dir, Bu konuyu detaylarını geniş çizgilerini temsil ettiği için, onun dürüstlüğünü meselesiyle yakından ilgili olanlar dışında, bunun yerlerinden bahsetmeyeceğiz, Kur'an-ı Kerim'in dürüstlüğü ile ilgili birimlerin genel semantik ilişkilerini birbirine bağlayarak, bu birimlerin açılışta temsil edilen belirli bir semantik kalıba göre ilerlediklerini, Kur'an-ı Kerim'i överek, ardından yarı kafirler, ardından yanıt, ardından Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in

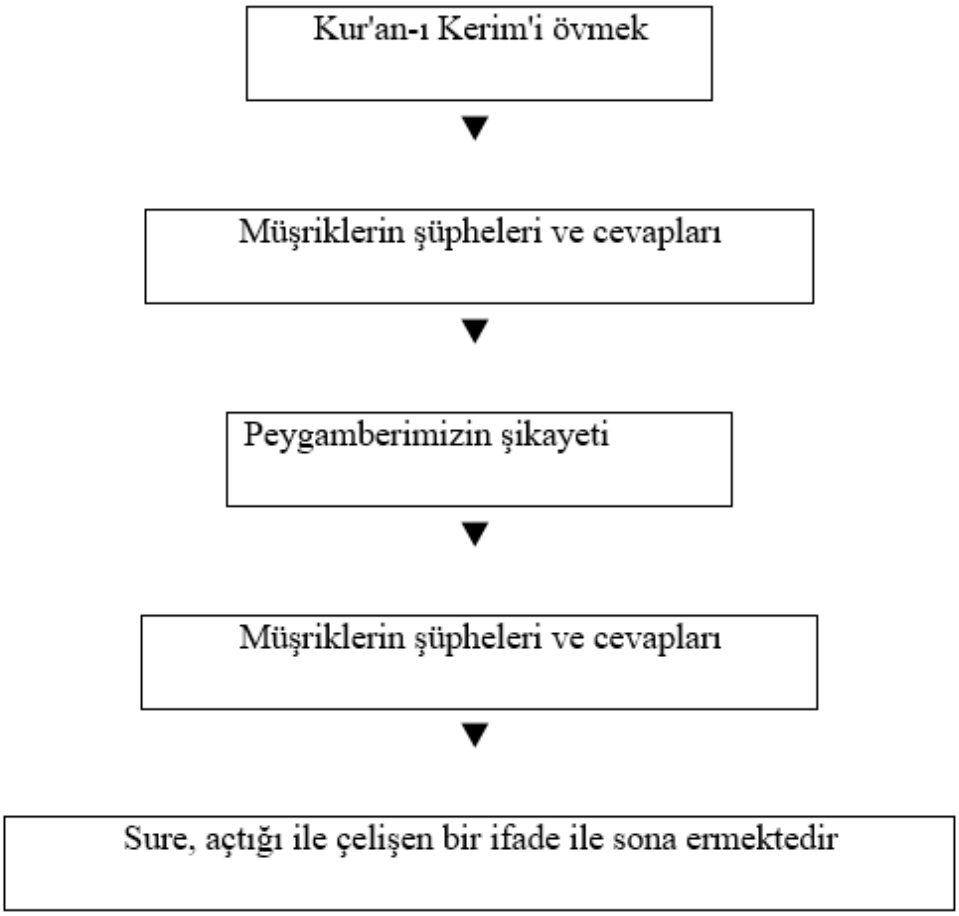
---

336 Furkan: 61,62.

337 Furkan: 77.

338 Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, cXXIV:, s:488. Ibn Aşur, **Al-Tahrir ve Al-Tenvir**, c:XIX, s:87.

şikayetinin hikayesi, ardından yarı kafirlere geri dönerek bir yanıtla devam eder, Sure, açtığı ile çelişen bir ifade ile sona ermektedir ve Şekil 1'de, bahsettiğimiz şeyin geometrik koordinasyonunu göstermektedir:

Şekil 2.1 İkinci odak olan Kur'an-ı Kerim ayrıntılı birimleri

Bu, şu şekilde açıklanmaktadır:

1- kuran-ı kerim övmek: (Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir)[339]

Hak ile batıl arasındaki ayrımı ortaya indirdiğini söylediği yerde[340]

Bunu bu şekilde tanımlamak, bunun çok doğru olduğunu ima eder, Her birini açıklamak bir amaç olmadıkça, hak ve batıl arasında bir ayrım değildir.

2. Yüce Allah'ın ayetinde müşriklerin şüphesi ve Kur'an-ı Kerim'i eskilerin efsanelerinin bir uydurması veya klonlaması olarak tanımlamaları, ve bu yüce'nin sözünde: (İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular. "(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler.)[341]

3. Müşriklerin iftiralarına cevap: ((Ey Muhammed!) De ki: "O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir.")[342]

4. Peygamberimizin şikayeti: (Peygamber, "Ey Rabbim! Kavmim şu Kur'an'ı terk edilmiş bir şey hâline getirdi" dedi.)[343]

5. Aziz ve Celil olan Allah'ın şöyle söylediği müşriklerin şüphesi: (İnkâr edenler, "Kur'an ona bir defada toptan indirilseydi ya!" dediler.)[344]

6. Müşriklerin şüphesine cevap: (Biz, Kur'an'la senin kalbini pekiştirmek için onu böyle kısım kısım indirdik ve onu ağır ağır okuduk.)[345]

7. Müşriklerin Kuran'ı inkar etmeleri ve Bunun karşı sonuç, dürüst olması gereği hak ile batıl arasında ayırt edici olmasdır: ((Ey Muhammed!) De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin! Siz yalanladınız. Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak.")[346]

---

339 Furkan: 1.

340 El-Tabari, Ebu Cafer Muhammed bin carir, (1422 H-2001 M), **Tafsir et-Tabari=Jami'ul-Beyan an te'vili ay el Kur'an**, araştıran: Abdullah bin Abdul Mohsen et-turki, Dar Hajar'daki İslami çalışma ve Araştırmalar Merkezi ile işbirliği içinde, Dr. Abdel-Sened Hasan Yamamah, Kahire, Hacer basım, yayın, dağıtım ve reklam için, c:XVII, s:394.

341 Furkan: 4,5.

342 Furkan: 6

343 Furkan: 30.

344 Furkan: 32.

345 Furkan: 32.

346 Furkan: 77.

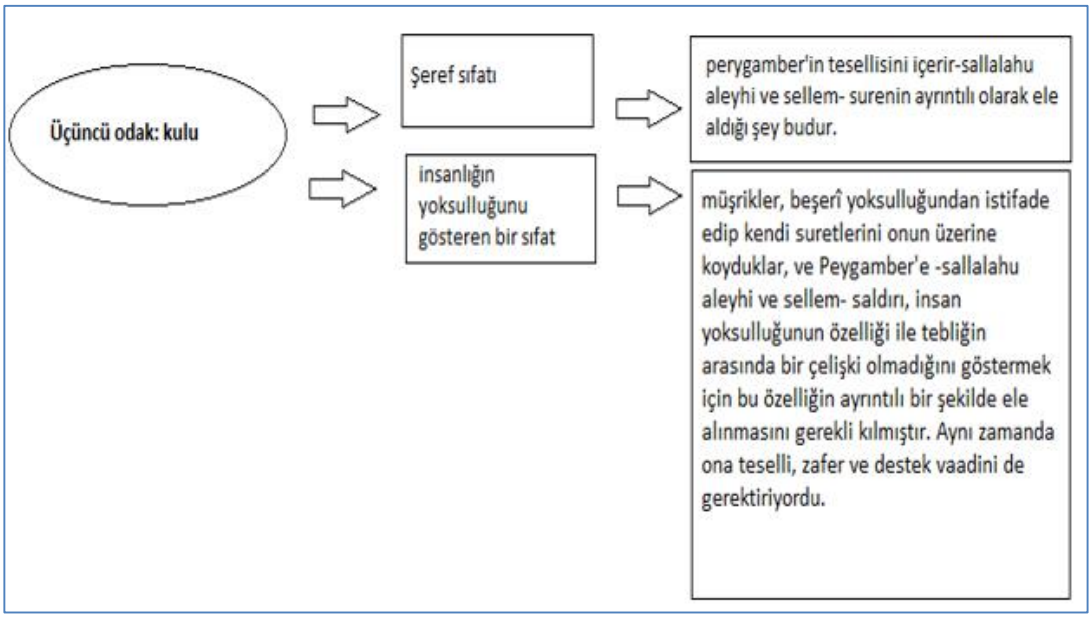
Üçüncü odak noktasının ayrıntılı birimleri (Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem):

Surenin başındaki üçüncü odak, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in onunla vasıf edildiği (kulu) kelimesi ve bu kelimenin anlamı birbirine neredeyse zıt iki tariftir, Çünkü Allah'a kulluk, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- için bir şeref tarifidir[347] ve bu yönüyle kemalin tariflerinden biridir, Öte yandan yeteneklerinin sınırlarını, yetersizliğini ve insani eksikliğini de gösterir[348], O ne bir tanrı ne de bir melek değil, bir insandır ve bu konuda aralarında bir yarı karşıtlık vardır, Ve müşrikler, beşerî yoksulluğundan istifade edip kendi suretlerini onun üzerine koyduklarında, O zaman -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- ona yönelik küçümseyici saldırıları, sûredeki kulluk karakterinin anlamsal detayının, insan eksikliğinin nübüvvet pozisyonuyla çelişmediğini teyit edecek şekilde olmasını gerektirdi; Nübüvvetin görevi, müşriklerin üzerinde uzlaşamadığı mucizelerin detaylarıyla değil, mucizelerin desteklediği tebliğle sınırlıdır, Öte yandan, bu uzlaşmazlık ve saldırılar Peygamber'i -Allah'ın salat ve selamı üzerine olsun- üzdüğünde, makam teselli etmeye, zafer ve destek vaadine ihtiyaç duyuyordu, Bu, bizi -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- onun seçilmesini gerektiren köleliğin tarifine geri getiriyor ve şüphesiz Allah'ın asil Peygamberini seçmesi onun için en büyük teselli ve güvencedir. Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun.

Burada varsaydığımız şeyi Şekil 2'de temsil edebiliriz:

[347] Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar**, c:XIII, s:331.

[348] Bakınız: Ibn Aşur, **Al-Tahrir ve Al-Tenvir**, c:XVIII, s:317.

Şekil 2.2 Üçüncü odak noktası olan Peygamberimizin sallallahu aleyhi ve sellem ayrıntılı birimleri

Bu, üçüncü odağın detaylandırılmasında izlenen geometrik anlam sistemidir ve bunun açıklaması aşağıdaki gibidir:

1. (Âlemlere bir uyarıcı olsun diye)[349]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- için teselli içerir, çünkü onun, aralarındaki belirli bir ümmete değil, alemlere bir uyarıcı olması onun için bir şereftir -sallallahu aleyhi ve sellem- ve hadiste olduğu gibi onun bilinen özelliklerinden biridir.[350]

Görevini uyarmakla sınırlamak, onu müşriklerin bütün inatçılığının onun için bir sıkıntı ve sakınca olamaz, bu da onun için başka bir tesellidir, Bir uyarıcının, kendisini

[349] Furkan: 1.

[350] Câbir b. Abdullah"ın naklettiğine göre, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Benden önceki peygamberlerden hiçbirine verilmeyen beş şey bana verilmiştir: Ben, düşmanımın içine bir aylık mesafeden korku salma yardımına mazhar oldum. Yeryüzü bana mescit ve temiz kılındı, onun için ümmetimden namaz vaktine kavuşan herkes (bulunduğu mekânda) namazını kılıversin. Ganimetler bana helâl kılındı. Her peygamber sadece kendi kavmine gönderilirken ben bütün insanlığa gönderildim. Ve bana şefaat (etme hakkı) verildi." El-Buhari, Muhammed bin İsmail, 1422 H, Al camii Al-Musned Al-Sahih Al-Muhtasar min umuri Rasulillah, -sallallahu aleyhi ve sellem- ve Sünenühü ve ayyemuhu, araştırma: Muhammed Zuhair bin Naser Al-Naser, Dar Tavq Al-Najat, No. 438. Müslim de aynı şekilde ve içinde şöyle nakletmiştir: "Bana beş şey verilmiştir ki, bunlar benden önceki peygamberlerden hiçbirine verilmemiştir. Her peygamber sadece kendi kavmine gönderilmiştir. Ben ise kırmızılara (Acemlere) ve siyahlara (Araplara) da gönderildim. Al-Nisaburi, Muslim bin Al-Hajjaj, **Al-Musnad Al-Sahih el muhtasar binakli ela'dli an ela'dli ila Rasulillah-sallallahu aleyhi ve sellem-**, soruşturma: Muhammed Fuad Abdul Baki, Dar ihya el turas el arabi, No. 521.

uyaranlara, öngördükleri her şeye cevap verme sorumluluğu yoktur, tıpkı Allah'ın salat ve selamı üzerine olsun kendisine verilen uyarmak görevi ilan etmek, insanın kulluktaki yoksulluğu ile orantılıdır.

2. ((Ey Muhammed!) De ki: "O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir.")[351]

Peygamber'in tesellisini de içerir, bunun sebebi: peygamber'e işaret eden (sen) zamirine yüklenilen emir fiili (de ki) ile açılmasıdır. Ve bu fiilin (de ki) özü, asıl görevi olan (uyarı) karşılık gelir, çünkü uyarı sadece söylemekle olur. Bu fiilin muahtap zamirine atfedilmesi, sunacağımız üç yerde daha tekrarlanmıştır, emir fiilinin (de ki) geçtiği yerlerin toplamı dörttür ve hepsi muahtap zamirine (sen) yüklemdir, Ve bu yerlerin hepsinde atıfta bulunulan, Peygamberdir-sallallahu aleyhi ve sellem- ve bu yerlerin hepsinde söylenenler, aşağıda göreceğimiz gibi uyarı anlamını içerir, Bu âyete gelince, o, içinde bir uyarıdır: (O, bağışlayandır, çok merhamet edendir) "Bu tuzakları ile üzerlerine o azabın dökülmesini hak ettikleri dair bir uyarı Fakat O, bağışlayan, merhametli olduğu için onları bundan alıkoymuştur."[352]

Anlamı: Seni en çok kıranlara söylediğin gibi: (çok sabırlıyım), Sanki sabrınız olmasaydı, sana verdiği zarar cezayı hak edecek noktaya geldi, Ve sabrının sınırlarına ulaştığını ve sahibinin tam tersi yönde hareket etmek üzere olduğunu gösterir, böylece Yüce'nin dediği: (O, bağışlayandır, çok merhamet edendir) Sanki cezayı hak ettiklerini, mağfiret ve merhamet fırsatlarını tüketmek üzere olduklarını ve bu tehdidin de -Allah'ın salat ve selamı üzerine olsun- onun tesellisi olduğunu bununla belirtir gibidir, Oysa müşrikleri tehdit ederken, onları inkar etmekten alıkoymuştu, muhalefet[353] kavramı onun güvencesidir, Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun, kim onu üzdüyse ve ona zarar verdiyse cezasını çekecektir.

3. ((Ey Muhammed!) Senin hakkında bak nasıl da temsiller getirdiler de (haktan) saptılar. Artık onlar doğru yolu bulamazlar.)[354]

Peygambere yönelik teselli içerir, onların hallarından hayrat etmek ve sonra onları sapıklık olarak nitelendirdi, ve hidayetten aciz oldukları, muhalefet kavramıyla, peygamberin –sallallahu aleyhi ve sellem- getirdiğini geçerliliği ve dürüstlüğü konusunda işaret etmek, Ayrıca, emir fiilinin (bak) muhatap zamirine (siz) atfedilmesinde Peygamber'e atıfta bulunarak - Allah'ın salat ve selamı onun üzerine

---

351 Furkan: 6.

352 Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, c:XXIV, s:434.

353 usulcülere göre muhalefet kavramı, "söylenen hükmün söylenişinin suskun olana zıddını ispat etmek"tir ve biz de onu bir nevi açılımla araştırmamızda kullandık. El-Zarkaşi**, El bahr el muhit fi usuli el fıkıh**, c:V, s:132.

354 Furkan: 9.

olsun - ona şerefti, O'nun için şimdiki ve görülen hitabıyla özelleşti -sübhanehu ve teale-, Bu mekana özel değildir, ancak ona atıfta bulunan kelimelerin -Allah'ın salat ve selamı üzerine olsun- sûrede özel bir sistemi vardır, çünkü ona atıfta bulunan birimler üç tiptir:

1. İlk tür: görünen isim.

2. İkinci tür: üçüncü şahıs zamiri. (gaib)

3. Üçüncü tip: ikinci şahıs zamiri. (muhatap)

Görünen isim olan tipe gelince, peygamber, Allah'ın hadislerinde iki yer dışında kullanılmamıştır:

1. *(kuluna Furkân'ı indiren Allah'ın şanı yücedir.)*[355]

2. (Peygamber, "Ey Rabbim! Kavmim şu Kur'an'ı terk edilmiş bir şey hâline getirdi" dedi.)[356]

Bunu iki zahiri adla (kulu), (peygamber) ifade etti ve burada anlamsal ince mesele var, diğer iki tip hakkında konuşmayı bitirdikten sonra açıklayacağımız bir göstergesidir.

zahir isim gücünde olan üçüncü tekil şahıs zamirine gelince, Peygamber –sallallahu aleyhi ve sellem- hakkında müşriklerin konuşmalarında kullanımı devam etmiştir,

Allah'ın -azze ve celle- hadisinde -Allah'ın salât ve selâmı üzerine olsun- ondan bahseden muhatap zamirinin kullanımını takip ederken - ve zamir türünü değiştirmesini ve atıf edilen kişi aynı olması, anlamsal bir amaç vardır, Bu odakta varsaydığımızı tasdik ediyor, yani müşriklerin onun hakkındaki hadislerinin -Allah'ın salât ve selâmı üzerine olsun- inkar ve küçümseme olduğunu ve eğer muhatap zamiri ile ifade edilmişse, peygamber'in nefsinde daha büyük bir etkisi olurdu, Meselâ: (Bunun senin uydurduğun bir yalandan başka bir şey olmadığını söylediler) deseydi, muhatap zamirini kullansaydı söz doğrudan ona yönelirdi ve nefisinde, üçüncü şahsı zamiri ile ifade etmekten daha büyük tesiri olurdu, Bu nedenle muhatap zamirinden üçüncü şahıs zamirine çevirmiştir, Sanki hakkındaki konuşulmuş olan, Peygamber'den başka biri olduğunu hissettiriyor - Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun - ve bu nezaketin Peygamber Efendimiz için bir tür teselli olduğuna şüphe yok.

---

355 Furkan: 1.

356 Furkan: 30.

Böylece Allah'ın hadislerinde peygamber hakkındaki kullanılan ikinci şahıs zamiri olan üçüncü tipi buluyoruz, -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- onun için şeref ve teselli olsun diye muhatap zamirine geçerek, üçüncü şahıs zamirini değiştirdi, çünkü muhatap orada vardır ve her var olan yakındır, ve bu bir destek jestinden boş olmaz, Daha önce belirtildiği gibi iki yer dışında muhatap zamirinden sapmadı, ancak bu sapma, yerin gerektirdiğini düşündüğümüz bir anlamsal amaçtan başka bir şey değildi.

Çünkü her iki yerde de Kur'an'ın isimlerinden birini zikretmiştir, birinci ayette (furkan)adıyla zikretti ve (30) ayette de, O zaman Peygamber hakkında -Allah'ın salat ve selamı üzerine olsun- zahir ad kullanarak ifade edilmesi uygundu, bu yüzden 1. ayette (kulu), ve 2. ayette (peygamber) olarak ifade etti.

4. (Dilerse sana bundan daha güzelini, içinden ırmaklar akan cennetleri verebilecek olan, sana saraylar kurabilecek olan Allah'ın şanı yücedir.)[357]

Birinci odakta, Allah'ın Peygamberine ve ondan sonraki ashabına ne açacağına dair bir jest içerdiğini sunulmuştur, ve burada gizli olmayan bir teselli vardır, Ayrıca, lam ile mecrur olan muhatap zamirin tekrarı, bu zamirin kullanımının özgüllüğü hakkında sunduğumuz şeye fayda sağlar, Ayrıca bu cevabın anlamı, Peygamber'in -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- bir başka teselli de içinde barındırmaktadır, "Kınama yolundan söyledikleri bulmada, iradesizlik dışında bir mahzur yoktur. Onu yapandan acizlik yoktur ve kendisine verilende zillet yoktur; onu verdiğini gösteren bir şekilde onu teselli etmektir."[358] ve yine bu ayette, "kulu" kelimesinin insan yoksulluğu anlamından yola çıkarak varsaydığımız şeyi doğrulayan; Zira müşriklerin itiraz ettikleri şeylerden biri de -Allah'ın salât ve selâmı üzerine olsun- yemek yeme ve çarşıda yürüme hususunda İnsanların ihtiyaç duyduğu şeye ihtiyacı vardır, Ve söylediklerinin hepsi fasit; Çünkü ne o-Allah'ın salatı ve selâmı onun üzerine olsun-, ne de onun ümmetinden hiçbiri kendisinin, ve ne de kendisinden önceki hiçbir peygamberin insanlardan farklı olduğunu, ne de insanın kişisel tanımlarından birinin peygamberlik ve mesajla çeliştiğini iddia eden yok, Bu dünyanın fazlalığına gelince, çoğu zaman haysiyet yurduna ve barış yerine, geçişe engeldir... Allah, Peygamberini -salât ve selâm üzerine olsun- kemal ve yüksek ahlak sıfatlarıyla şereflendirmiştir.[359]

5. (Hayır, onlar Kıyameti de yalanladılar. Biz ise o Kıyameti yalanlayanlara çılgın bir cehennem ateşi hazırlamışızdır.)[360]

---

[357] Furkan: 10.

[358] Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:352.

[359] Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:345.

[360] Furkan: 11.

Bu âyet, Peygamber'e -sallallahu aleyhi ve sellem- zamir ve benzeri atıfta bulunmamakla birlikte, ona muhtevasıyla atıfta bulunmuştur, Zira Allah, müşriklerin inatçılığına icabet etmesini teselli ettikten sonra, "kendisine isnat ettikleri şeyin hakikate inanmadıklarını da teselli etti, onların konuşmalarından imtina etti, dedi ki: (aksine) yani: Getirdiklerin hakkında yalan söylediklerini sanma; Çünkü onlar yalan söylediğini düşünüyorlar ve Kuran'a iftira atıyor, ya da kişiliğinde noksan olması çarşıda yediğin ve gezdiğin için, Yüce Allah'ın, dileseydi sana vereceği söylediği şey üzerine, O'nun gücünü inkar ettiklerini sanma, Aksine, anlamı: söyledikleri hakkında düşünmeyi bırak; Onu inkar etmekle yetinmediler (Hayır, onlar Kıyameti de yalanladılar): Yani bizim buna gücümüzün yettiğini de inkar ettiler.[361]

Alemlerin Rabbinin kudretine küstahlık etme konusunda sana karşı cüretlerini aşmaları anlamında, ve ayette onu - Allah'ın salatı ve selamı onun üzerine olsun- teselli etmek için başka bir yön daha var, Allah'ı ve O'nun Peygamberini inkar etmelerinin karşılığı olarak onları ceza ile tehdit etti.

6. (De ki: "Bu mu daha hayırlıdır, yoksa Allah'a karşı gelmekten sakınanlara va'dedilen ebedîlik cenneti mi?" Orası onlar için bir mükâfat ve varılacak bir yerdir. Ebedî olarak kalacakları orada onlar için diledikleri her şey vardır. Bu, Rabbinin uhdesine aldığı, (yerine getirilmesi) istenen bir va'didir.)[362]

Aynı zamanda - Allah'ın salatı ve selamı onun üzerine olsun- onun tesellisini de üç yönden içerir:

Birinci: Birincisi: (de ki) emir fiili kullanarak hitabı ona yöneltti, ve onun zamirine - Allah'ın salât ve selâmı üzerine olsun- (rabb) ilavesi yaptı, ve bunun bir detayı sunulmuştur.

Ikincisi: İkincisi: Müttakilere saadet vaadini, ve müttakilerden peygamber olduğunu da içerir -Allah'ın salât ve selâmı üzerine olsun- ilk girişte yer alır.

Üçüncüsü: (Bu, Rabbinin uhdesine aldığı, (yerine getirilmesi) istenen bir va'didir) " onun kendisine önceden belirlediği şeye, vaad edilenin sorusunu eklenirse, onu mutlaka yerine getirecektir.[363]

---

361 Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:353,352.

362 Furkan: 15-16.

363 Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:357,356.

7. (Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberler de şüphesiz yemek yerler, çarşıda pazarda gezerlerdi. (Ey insanlar!) Sizi birbiriniz için imtihan aracı kıldık. (Bakalım) sabredecek misiniz? Rabbin, hakkıyla görendir.)[364]

İnsan yoksulluğu fikrini vurgulamayı ve bunun nübüvvet konumuyla çelişmediğini içerir, "taziye ve tesellinin artması amacıyla: Ona dedi ki: (gönderdiğimiz) bizdeki Büyüklüğümüzle, ve genel anlam istediği için harfi car kullanmadı, dedi ki (,(قبلك yani: Ey muhammed yemek yediğin gibi, ve çarşıda yürüdüğün gibi diğer insanlar yemek yemeleri ve çarşıda yürümeleri gibi elçiler durumu aydınıdır, Yani durumları, diğer tüm insanlarda olduğu gibi, yaşamak için yemek yemek ve yürümektir, Haberlerini duyduklarında bunu biliyorlar, Ve bu, Allah Teâlâ'nın bir tasdikidir, çünkü onu inkar etmezler, -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ona bir eksiklik inanmazlar, ve bu konuda söyledikleriyle onların argümanlarını geçersiz kılmak ve inatlarına karşı argümanı tesis etmek, Onu ve benzerlerini, ancak dirilişi inkarın kendi içlerinde kökleştiğinden dolayı söylüyorlar[365], Aynı zamanda -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- onun tesellisini de içerir, çünkü iki defa zikredilen muhatap zamiri içerir ve bunda teselli yönü öne çıkmıştır,

(Ey insanlar!) Sizi birbiriniz için imtihan aracı kıldık.) demesi: peygambere bir teselli daha var, Yani "insanlar, Resûlullah'ı -Allah'ın salât ve selâmı üzerine olsun- onun yemek yemesi, çarşıda dolaşması ve fakir olması hususunda tenkid edince, bu sözler batıl inançların seyrindedir, Çünkü peygamberliğin delili ortaya konulduğunda, bunların hiçbirinin ona iftira etmede bir etkisi olmadı, bu yüzden Peygamber -Allah'ın salatı ve selamı onun üzerine olsun - hakkında küfür ettikleri için zarar gördü, Ve onlar, bozuk ve sapık sözü söyledikleri ve iyi cevabı anlamadıkları için, Cenab-ı Hakk'ın bütün bu zararlara karşı sabr verdi ve bir mahlûkatı diğerlerine imtihan kıldığını açıkça bildirmiştir.[366]

Bir başka yönden de teselli olduğu denilebilir ki, (sabredecek misiniz?) demesidir "Düşünen için büyük bir tehdittir, soru tehdidin yeniden başlaması olabilir"[367]. müşrikler zarar verdiklerinden dolayı tehdit edilmesi peygambere teselli içeriyor- sallallahu aleyhi ve sellem- onları tehdit etmek cezaya yol açacağını kesinlikle biliyordu.

8. (O gün zalim kimse, (çaresizlik içinde) ellerini ısırıp şöyle diyecektir: "Ne olurdu ben de peygamberle beraber aynı yolu tutsaydım!")[368] Peygamber'e -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- tesellisini, risaletin vasfını nadimin diliyle: (Peygamberle)

---

364 Furkan: 20.

365 Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:365,364.

366 Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, c:XXIV, s:66.

367 Al-Beka'i, **Nazmu al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:366.

368 Furkan: 27.

diyerek ispat etti. bu dünyada inkar ettikleri vasıf aynıdır, ve akıbetin ona olacağını bir göstergesidir - Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun.

9. (Peygamber, "Ey Rabbim! Kavmim şu Kur'an'ı terk edilmiş bir şey hâline getirdi" dedi. Biz, işte böyle, her peygamber için suçlulardan bir düşman yarattık. Yol gösterici ve yardım edici olarak Rabbin yeter.) [369] Burada Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) için iki teselli içerir - Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun - bunlardan ilki, mesajın vasfını onun için kanıtlamaktır; Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun, surenin başında geçenleri tasdik edici bir tabirle (Peygamber) kullandığı zaman, alemlere karşı bir uyarıcıdır, yani, müşriklerin yalanladıkları vasfını, teselli etmek için ona ispatladı, İkinci teselliye gelince, ayetin açık bir şikayeti, yani Kur'an-ı Kerim'i terk ettiğini içerdiği açıklanmıştır, ve zikirden çıkarılmış, ancak cevaptan anlaşılan bellisiz bir şikayet, Ve konuşmanın katlanmış bir şikayet içerdiğine dair kanıt: "muşebbeh bih dediğinde:(işte böyle) kendisinden sonraki muşebbeh türünden olması gerektiği, Ve şudur ki, insanlık tarihinde her peygambere mücrimlerden bir düşman gelmiştir, fakat muşebbeh bih katlanmıştır ve peygamber-Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun- bu konuda susmuştur, din meselesine dikkat , ve kişisel meseleyi gizlemesi için, ve gizlediği olmasına rağmen hisleri ile yaşadı, aklında ve kendinde tereddüt etti, Bu katlanmış olan yayınlamak isteseydik şöyle derdik: Ve Rasûlullah dedi ki: Ey Rabbim, kavmim bu Kur'an'ı terk etti, beni ve bana inananları düşman edindiler ve beni ezmeye hazırlanıyorlar ve benden ve bana inananlardan kurtulmaya çalışıyorlar[370] kendi nefsinde düşündüğü zannedilen şey budur-sallallahu aleyhi ve sellem-, Fakat Resûl, Allaha karşı edep, belalara sabır, kazasına ve kaderine razı olmak üzere, kendisine, ve ona inanan ve ona uyanlara kavminin kâfirlerinden uğradıkları gizledi, terk edilmiş ve parça parça indirilmesini tenkit eden kâfirlerinden, Kur'an'ın maruz kaldıklarından şikâyet etti, İlâhî yorum, Resûl'ün gizlediği ve açıklamadığı şeyleri ele alarak başladı, Sonra Kur'an'la ilgili olarak beyan ettiğini , sonra da Resûl'ün gizlediklerinin ele almaya devam etti[371].

Ve bunun sırasında, "Rabbi onu teselli taziye eder çünkü o, kendisinden önceki bütün risaletlerde olan bişeydir, çünkü her peygamberin kendilerine getirdiği hidayeti terk eden ve Allah'ın yolundan alıkoyan düşmanları vardır. ama Allah elçileri düşmanlarına karşı zafer yoluna götürür."[372]

10. **(Biz, Kur'an'la senin kalbini pekiştirmek için onu böyle kısım kısım indirdik ve onu ağır ağır okuduk.)[373]** Peygamber -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun-

---

369 Furkan: 30-31.

370 Al-Midani, **Ma'arij al-Tafkkor ve dakaik al-Tadbbur**, c:VI, s:481,482.

371 Al-Midani, **Ma'arij al-Tafkkor ve dakaik al-Tadbbur**, c:VI, s:742.

372 Seyyit, kutub, (1423 H- 2003 M), **Fi zilalil kuran**, Beyrut, Daru- el şuruk, c:V, s:2561.

373 Furkan: 32.

daha önce açıkladığımız gibi ikinci zamiri kullanarak ve Yüce Allah'ı tasdikini bildirmekle teselliyi içerir.

11. **(Onlar sana hiçbir misal getirmezler ki (buna karşılık) sana gerçeği ve en güzel açıklamayı getirmiş olmayalım.)**[374]

Onun için -Allah'ın salat ve selamı üzerine olsun- iki yönden teselli vardır:

Birincisi: ona işaret etmek için muhatap zamirini kullandı.

İkincisi: Cenâb-ı Hakk'ın onların şübhelerinin ve iftiralarının ortadan kaldırılmasını sağladığını bildirmek.

12**. (Biz, seni ancak bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.)**[375]

Peygamber -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- teselli etmeyi ve sûrenin başında onu kulluk olarak nitelendirmesini tasdikini içerir.

teselliye gelince, peygambere-sallallahu aleyhi ve sellem- işaret eden kef muhatap zamirine dayanmış olan (gönderdik) fiili, risaletin tanımını ona kanıtladı, kulluk ve insan yoksulluğunun tarifini vurgulamaya gelince, risaletin amacını müjde ve uyarılarla sınırladı.

Yani, beşerî kapasitesini aşan bir şeye inanmaları için külfet gerekmez. Böylece, "onlara cevaben bu ifade, onların risaletini inkar etmelerinin geçersizliğini ve peygambere teselli olarak -sallallahu aleyhi ve sellem- yanıltıcı olmadığını müjdeleyici ve uyarıcı oşduğunu birleştiriyor, ve onların inkarlarına üzülmediğine dair bir işaret vardır.[376]

13.(De ki: "Ben buna karşılık sizden dileyen kimsenin, Rabbine giden yolu tutmasından başka herhangi bir ücret istemiyorum.")[377]

(sen) zamirine (de ki) fiilini yükleyerek teselli içerir, ve bunda başka bir teselli daha vardır ki, Ve bunda başka bir teselli daha var, o da "kendisine tabi olmakla övünmek için açgözlü olmadığını onlara söylemesini emretti, Öyle ki, ondan yüz çevirirlerse, umdukları kahr etmeye ulaştıklarını zannederler. Bilakis yapması gereken, kendilerine

---

374 Furkan: 33.

375 Furkan: 56.

376 Ibn Aşur, **Al-Tahrir ve Al-Tenvir**, c:XIX, s:57.

377 Furkan: 57.

müjdeyi ve uyarıları onların yararına bildirmektir ve bundan dolayı onlardan her hangi birşey istemez.”[378]

14. (Sen, o ölümsüz ve daima diri olana (Allah’a) tevekkül et. O’nu her türlü övgüyle yücelterek tesbih et. Kullarının günahlarından hakkıyla haberdar olarak O yeter. Gökleri ve yeryüzünü ve ikisi arasındakileri altı gün içinde (altı evrede) yaratan, sonra da Arş’a kurulan Rahmân’dır. Sen bunu haberdar olana sor)[379]

O'nun tesellisi, Peygambere -Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun- atıfta bulunan muhatabın zamirine (tevekkül et), (tesbih et) ve (sor) fiillerinin atfedilmesini içeriyordu.

15- ((Ey Muhammed!) De ki: “Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin! Siz yalanladınız. Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak.”)[380]

Dördüncü odak (Alemler) Ayrıntılı Birimler

Dördüncü odak: (Âlemlere bir uyarıcı)[381]

Ve (alemler) kelimesinin tevhid ehline ve şirk ehline kapsıyor ve uyarının sonucunun müphem olması bakımından da özetlidir. Suredeki metin birimleri, bu iki kelimenin toplamını art arda detaylandırmaktadır. Beşir kelimesi söylemedi, uyarıcı telaffuzunun yeterliliği, sûrede geçen metin birimlerinin miktarı ile tamamen orantılıdır. Çünkü uyarı içeren metin birimlerinin müjde'deki metin birimlerinden daha fazla olduğunu görüyoruz. Ebu's-Suud (ö. 982 H.): “Kâfirlerin hallarında konuşmanın akışından dolayı müjdeye maruz kalmamak[382]

Tefsir-i Meraği'de (ö 1371 H) “ Peygamber uyarı ve müjde ile birlikte gönderilmiş olmasına rağmen, sadece uyarıdan söz etti ve müjdeden bahsetmedi, sûre inatçıların durumunu açıkladı, Allah'a oğul, kitaplarına, elçilerine ve ahiret gününe iftira atanlar.[383]

---

[378] Ibn Aşur, **Al-Tahrir ve Al-Tenvir**, c: XIX, s:57,58.

[379] Furkan: 58-59.

[380] Furkan: 77.

[381] Furkan: 1.

[382] Abu Al-Suud, Muhammed bin Muhammed bin Mustafa Al-Emadi, **Tefsir Abi Al-Suud**=İrşad el akıl el selim ila mezaye el kitap el kerim, Beyrut, Dar ihya el turas el arabi c:VI, s:200.

[383] Al-Maraği, Ahmed Mustafa, (1365 H-1946 M), Tafsir el-Maraği, Mısır, Al-Babi Al-Halabi ve evlatları kütüphanesi ve matbaası, c:XVlll, s:147.

Şeyh Abdurrahman Habanka el-Maidani şunları ekliyor: "Buradaki ayet, hem Resul'ü hem de Kur'an'ı bir uyarıcı olarak nitelemekle sınırlıydı, çünkü bu sıfat bütün alemler için uygun bir sıfattır, çünkü onların arasında inanmayan vardır, mutlaka inanmayanlar olacaktır ve Peygamber ve Kur'an onlar için sadece bir uyarıcıdır.[384]

Belki de müjde yerine uyarıdan bahsetmek bu ince mesele için tercih edilebili, Aksi halde uyarı ve müjde Kur'an-ı Kerim'de birden fazla yerde anlatılmıştır, Yüce'nin dediği gibi: (Şüphesiz biz seni hak ile; müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Sen cehennemlik olanlardan sorumlu tutulacak değilsin.)[385] ve (Biz, seni ancak bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu bilmezler.)[386]

ve sûrede uyarı yönü ağır bastığı için, müşriklerin eylem ve sözleri zikredilerek açılmıştır ve bunu Allah'ın onlara vaidinin zikredilmesi izlemiştir, ardından vaad ve vaid zikredilmesi izlemiştir. sûrenin sonuna ulaşıncaya kadar mü'minlerin güzel fiillerinin ve sözlerinin, sanki yukarıda sunulan müşriklerin fiil ve sözlerine tekabül ediyormuş gibi bir anlatımını buluyoruz, Daha sonra, sûrenin açıldığı uyarı havasıyla tam orantılı bir vaid ile sûre bitene kadar bir vaad ve vaid devam ediyor.

Ebu Cafer el-Garnati (ö 708 H) dedi ki: "Bu sure, kafirlere karşı bir ölüm ilanı ve birçok benzerlerini içermediği, onların yalanlarının ve faillerinin kötülüğünün bir tanımını içeriyor, dedikleri gibi: (Dediler ki: "Bu ne biçim peygamber ki yemek yer).[387] ve ("Bize melekler indirilseydi, yahut Rabbimizi görseydik ya!" dediler)[388] ve ("Kur'an ona bir defada toptan indirilseydi ya!" dediler)[389] ve ("Rahmân da **nedir?)**[390]

Bunu güçlendiren ve nüfuz edene, ve bu nedenle kategorik tehditlerle ve en şiddetli tehditle sonuçlandı (Siz yalanladınız. Öyle ise azap yakanızı bırakmayacak.)[391] [392]

O halde, alemlerin uyarısının özeti semantik olarak külli bir şablonla detaylandırıldığını söyleyebiliriz, Bu külli semantik şablonun görüntüsü: iki taraftan birinin bir grup eylem ve sözlerinden bahsetmek ve onlar için hazırlanan ödül veya cezayı takip etmek ve daha sonra diğer grup için hazırlanan ödül veya ceza ile

---

384 Al-Midani, **Ma'arij al-Tafkkor ve dakaik al-Tadbbur**, c:VI s:331,332.

385 El bakara: 119.

386 Sebe: 28.

387 Furkan: 7.

388 Furkan: 21.

389 Furkan: 32.

390 Furkan: 60.

391 Furkan: 77.

392 Ebu Cafer, Ahmed bin İbrahim bin Al-Zübeyr Al-Sakafi Al-Garnati, (1410 H-1990 M), **El burhan fi tenesubi suari el kuran**, araştıran: Muhammed şabani, Fas, Vakıflar ve İslami İşler Bakanlığı, s:261.

karşılaştırılmak, Dikkat ederiz ki, iki grubun fiil ve sözlerini zikrettikten sonra her biri için hazırlanmış olan mükâfat ve cezadan bahseden bu düzenleme, sûrenin başındaki (uyarıcı) üzerinde (alemler)'e öncelik verilmesiyle orantılıdır, (alemler) iki grup için geçerli, ve (uyarıcı)'dan iki grup için vad ve vaid gerektirir, Şimdi bu yerleri sûre sırasına göre detaylı bir şekilde takip ederek başlayalım:

O yerleri ilki: ((İnkâr edenler), Allah'ı bırakıp hiçbir şey yaratmayan ve zaten kendileri yaratılmış olan, üstelik kendilerine fayda ve zararları dokunmayan, öldürmeye, yaşatmaya ve ölüleri diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen ilâhlar edindiler.)[393] Bu ayette, müşriklerin en kötü davranışlarından Allah'ı bırakıp da ilahlar edinmekten söz etmiştir, Sonra Yüce Allah'ın ayetinde onların bazı sözlerini zikrederek onu takip etti: (İnkâr edenler, "Bu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir. Başka bir topluluk da bu konuda ona yardım etmiştir" dediler. Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz uydurdular. "(Bu Kur'an, başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. Bunlar ona sabah akşam okunmaktadır" dediler.)[394]

Ve bu iki söze, Cenab-ı Hakk'ın şu sözünde belli olmayan bir uyarı ile uydu:

((Ey Muhammed!) De ki: "O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir.")[395]

(Şüphesiz O, bağışlayandır, çok merhamet edendir.) dediği, Bu tuzakları ile üzerlerine o azabın dökülmesini hak ettikleri dair bir uyarı Fakat O, bağışlayan, merhametli olduğu için onları bundan alıkoymuştur[396].

Müşriklerin fiil ve sözlerini zikretmekten uyarın zikredilmesinin gecikmesi, neticeyi sebepten sonra zikretme ilişkisini temsil ettiği gizli değildir, yani bu şirk fiiller ve küfür sözleri, kuvvetli bir uyarı gerektiren bir sebeptir.

Sonra bir grup sözlerinden bahsetmeye geri döndü: azze ve celle dedi ki: (Dediler ki: "Bu ne biçim peygamber ki yemek yer, çarşıda pazarda dolaşır. Ona bir melek indirilseydi de, bu onunla beraber bir uyarıcı olsaydı ya. "Yahut kendisine bir hazine verilseydi veya ürününden yiyeceği bir bahçesi olsaydı ya!" Zalimler, (inananlara): "Siz ancak büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz" dediler.)[397] Sonra bu birimi açık bir tehditle takip etti: (Hayır, onlar Kıyameti de yalanladılar. Biz ise o Kıyameti yalanlayanlara çılgın bir cehennem ateşi hazırlamışızdır. Bu ateş onları uzak bir

---

393 Furkan: 3.

394 Furkan: 4-5.

395 Furkan: 6.

396 Al-Razi, **Mefâtîhu'l-gayb**, c:XXIV, s:434.

397 Furkan: 7-8.

mesafeden görünce onun müthiş kaynamasını ve uğultusunu işitirler. Elleri boyunlarına bağlanmış, çatılmış olarak cehennemin daracık bir yerine atıldıkları zaman orada, yok olup gitmeyi isterler. (Kendilerine) "Bugün bir kere yok olmayı istemeyin, birçok kere yok olmayı isteyin!" (denir.))[398]

Sonra müminlere verdiği vaad müşriklerin vaidi ile karşıladı ve Cenab-ı Hakk şöyle buyurdu: (De ki: "Bu mu daha hayırlıdır, yoksa Allah'a karşı gelmekten sakınanlara va'dedilen ebedîlik cenneti mi?" Orası onlar için bir mükâfat ve varılacak bir yerdir. Ebedî olarak kalacakları orada onlar için diledikleri her şey vardır. Bu, Rabbinin uhdesine aldığı, (yerine getirilmesi) istenen bir va'didir.)[399] Sonra tehdidini şu sözlerle tekrarladı: (Rabbinin, onları ve Allah'ı bırakıp da taptıkları şeyleri bir araya getireceği ve (taptıklarına), "Siz mi saptırdınız benim şu kullarımı, yoksa onlar kendileri mi yoldan saptılar" diyeceği günü hatırla. Onlar, "Seni eksikliklerden uzak tutarız. Seni bırakıp da başka dostlar edinmek bize yaraşmaz. Fakat sen onlara ve atalarına o kadar bol nimet verdin ki, sonunda seni anmayı unuttular ve helâke giden bir toplum oldular" derler. (İlâh edindikleriniz) söylediklerinizkonusunda sizi yalancı çıkardılar. Artık kendinizden azabı savmaya gücünüz yetmeyecek ve kendinize yardım da edemeyeceksiniz. Sizden kim de zulüm ve haksızlık ederse, ona büyük bir azap tattırırız.)[400]

Tehdit yüzü, sapıklığın akıbetini ilk olarak Kıyamet Günü'nde resmetmiş olmasıdır. Bu, onları o makamda bulunanlardan olmaları konusunda uyarmak gibi olur ve sonra gaib zamirinden muhatap zamirine dönerek şöyle dedi: (Sizden kim de zulüm ve haksızlık ederse) Bu onlara doğrudan bir uyarıydı.

Surenin sonuna gelince, surenin müşriklerin eylem ve sözlerini zikretmekle açıldığına karşıt olarak, içinde müminlerin eylem ve sözlerinden bir grup bahsedilmektedir, ondan Yüce'nin dediği: (Rahmân'ın kulları, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyen kimselerdir. Cahiller onlara laf attıkları zaman, "selâm!" der (geçer)ler.)[401]

Bu sırada Yüce Allah'ın ayetinde bir uyarı zikretti: (Kim bunları yaparsa ağır azaba uğrar. Kıyamet günü onun azabı kat kat artırılır ve horlanmış olarak orada ebedî kalır.)[402] sonra vad zikretti: (İşte onlar, sabretmelerine karşılık cennetin yüksek makamlarıyla mükâfatlandırılacaklar ve orada esenlik dileği ve selâmla karşılanacaklardır. Orada ebedî kalırlar. Orası ne güzel bir durak ve ne güzel bir

398 Furkan: 11-14.
399 Furkan: 15-16.
400 Furkan: 17-19.
401 Furkan: 63.
402 Furkan: 68-69.

konaktır)[403] Sonra kâfirlerle savaşma ortamına uygun bir tehditle ve metnin çoğunu ele geçirenleri tehdit ederek metni kapattı, dedi ki: ((Ey Muhammed!) De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin! Siz yalanladınız. Öyle ise azap **yakanızı** bırakmayacak.")[404] Bu sonuçla, "Rahmân'ın hakikatini inkar edenler için, furkanla uyarmak sûrenin sonu başlangıcına uygulanmıştır.[405]

Bu sunumda, bahsettiğimiz özel şekilde uyarlanan özetleme ve detaylandırma sisteminin, metnin başlangıcı ile sonraki birimler arasında anlamsal tutarlılığı ve farklı birimler arasında anlamsal tutarlılığı sağlayan ilişkilerden biri olduğu bu surede tespit edildi.

[403] Furkan: 75-76.

[404] Furkan: 77.

[405] Al-Beka'i, **Nazm al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar**, c:XIII, s:439.

SONSÖZ

Metin tutarlılığı ve mekanizmaları ile ilgili en önemli terimleri sunduğumuz bir bölümde bu çalışmayı tamamlamamıza vesile olduğu için Yüce Allah'a şükrediyoruz, Bu, onları teorik olarak formüle etmekle sonuçlanmasa bile, metinsel meselelere ilişkin eski Arap farkındalığının bir kısmına değindik, ve bu zorunluluk, bizi, kaleme alması zor olan kavramları yakınlaştırma yöntemini izlemeye, Sınırları ve tanımları yerine geçen yarı delillerden sunmaya motive etti, Daha sonra bu metinsel incelemenin amacına geçtik, bu yüzden Furkan Suresi'ndeki metinsel tutarlılık mekanizmalarını yüzey ve anlamsal yapı düzeyinde takip ettik, Sonuçlardan nelere ulaştığımızı burada kısaca anlatacağız ve aşağıdaki bazı önerilere değinerek bunu takip edeceğiz:

İlk olarak, sonuçlar:

- Bu işlemle, sure için yüzey düzeyinde metinsel tutarlılık oluşturmak için tekrar ve karşıtlık dokusunun kullanıldığı metnin dökümüne biçimsel mekanizmaların katkıda bulunduğu ve bunun etkisinin semantik alana yayıldığı tespit edilmiştir. ve biz bunu (1-6) ayetlerde temsil ettik.

- Biçimsel tutarlılık mekanizmalarından biri olan yapısal tekrar, Furkan Suresi'nin birçok ayetinin sonunda ve başlangıcında yaygın olarak yer almakta ve alıcının zihninde samimiyet yaratan, metnin şekillenmesine katkı sağlayan ve alıcı kendi yapısal sistemlerinin homojenliğini hisseder ve bu ritmik ve semantik düzeyi de etkilemiştir.

- Araştırma, Furkan Suresi'nin anlamsal yapısının tutarlılığına katkıda bulunan üç sistemin varlığını ortaya koydu: Müşriklerin tekzip ettikleri ile ilgili sözlerinin sunumunun düzenlenmesinden elde edilen anlam tutarlılığı, bir grup metin biriminin sarkık ilişkisine göre düzenlenmesi ve toplama ve ayrıntı ilişkisiyle anlamsal tutarlılık.

- Özetten sonra semantik tutarlılık paragrafında ayrıntılı olarak yapılan araştırma, Furkan Suresinin dört odakla açıldı, ilahi kemalin odağı, Kur'an-ı Kerim'in odak noktası, Hz. peygamber odağı ve risaletle muhataplarının (alemler) odağı, Ardından, her bir odak noktasını detaylandıran yerleri takip etti ve surenin anlamsal tutarlılığına katkısını kanıtladı.

İkincisi: Öneriler

Bu metin işlemeyi denedikten sonra araştırmacı şunları önerir:

- Furkan Suresi ve diğer metinlerdeki ritmik tutarlılık mekanizmalarının incelenmesi.

- Antik retorik terimlerin izlenmek ve bunları kutsal metinlerde ve diğerlerinde metinsel tutarlılığın yönlerini göstermek için kullanmak.

- Kur'an-ı Kerim ile Peygamber'in Sünneti arasındaki metinsel tutarlılığı inceleme olasılığını araştırmak; Çünkü onlar tek bir metin ki her biri gökten indirilen bir vahiydir.

- Kur'an metninin parçalandığını iddia eden oryantalist çalışmaların izlenmesi, onları toplamak ve Kur'an-ı Kerim'deki yanıltıcı dağılma örnekleri arasındaki ortak yönlere bakmak ve bunu metinsel bir vizyonla ele almak.

- hadis ve diğerlerinin yorum ve açıklamalarındaki tercihleri aracılığıyla metinsel tutarlılık konusundaki eski alimlerin farkındalıklarının tezahürlerini tahmin etmek. Araştırmacının, et-Taberi gibi bazı müfessirlerin, metnin tutarlılığı konusundaki görüşüne dayalı olarak yorumsal yönler arasında tercih yaptığını fark ettiği yer.

- Karışık açıklamaları incelemek ve farklı yazarlar tarafından iki karışık metin arasındaki metinsel tutarlılık mekanizmalarını ortaya çıkarmak.

- Bu araştırmanın ve diğer çalışmaların eğitim müfredatının, özellikle de yazma ve okuma alanında geliştirilmesinde vardığı metinsel tutarlılık mekanizmalarından faydalanmak, böylece öğretmenler, öğrencilerin yazma becerisini geliştirmelerine rehberlik etmede bu tür mekanizmalar tarafından yönlendirilir.

- Öğrencilerin yazma problemlerini incelemek için metin dilbilgisi ilmini bakış açılarını kullanmak.

- Metin tutarlılık çalışmalarının çıktılarını çeviri çalışmalarını yönlendirmede kullanmak.

- Sözlü metinlerde tutarlılık çalışması, bunun üzerine yapılan tüm çalışmalar yazılı metinlerle sınırlıdır.

Hamd, Âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur

Ve Allah'ın salat ve selamı onun Peygamberi Muhammed'e, ailesine ve ashabına olsun

KAYNAKLAR

Abdul Latif, Muhammed Hamasa, (2000) AD, Gramer ve Semantik, Kahire, Dar Al-Shorouk.

Abdul Majid, Jamil, (1998), Al-Badea Arap Retoriği ve Çağdaş Dilbilim Arasında, Mısır, *Genel Kitap Otoritesi*.

Abdullatif, Muhammad Hamasa, (1996), Şiirin Metin Analizinde Metodoloji, Fusul Dergisi'nde yayınlandı, Mısır, *Genel Kitap Otoritesi*.

Abu Al-Suud, Muhammed bin Muhammed bin Mustafa Al-Emadi, (1992), Tefsir Abi Al-Suud = İrşad el akıl el selim ila mezaye el kitap el kerim, Beyrut, *Dar ihya el turas el arabi.*

Abu Hayyan, Muhammed bin Yusuf Al-Garnati, (2010), El- bahr el muhit fit tefsir, ihtimam gösteren Şeyh Arafat Al-A'şa Hassuna,kontrol: Sidki Muhammad Jamil, Beyrut-Lübnan, *Dar Al-Fikr*.

Ahmet Afifi, (2001), Nahiv el nas-Dilbilgisi Dersinde Yeni Bir Eğilim, Kahire, Zahraa, *El-şark Kütüphanesi*.

Al attar, Hasan bin Muhammed, (1976), Haşiyetulattar ale şerh el celal el mahalli ale cemi' el cevami', *Dar Al-Kutub Al-ilmiye*.

Al-Ansari, Zeyn Al-Din, Zekeriye bin Muhammed bin Ahmed bin Zekeriye, (1983), Fath alRahman bikeşfi me yetelebbesu filkuran, araştıran: Muhammed Ali el-Sabuni, Beyrut-Lübnan, *Dar el Kuran-ı Kerim*.

Al-Attar, Hasan, (1985). Al Attar'ın Isagogi Üzerine Yorumu, Mısır, *Mustafa Al-Babi Al-Halabi ve evlatları matbaası*.

Al-Bakri, Abu Obeid, (2001), Smat Al-Laali fi Sharh Amali Al-Qali, içinde ne olduğunu kopyaladı, düzeltti, revize etti, doğruladı ve bilim koleksiyonlarının rahimlerinden çıkardı: Abdul Aziz Al-Maimani, Beyrut, Dar El-Kutub el-İlmiyye.

Al-Beka'i, Burhan Al-Din Abu Al-Hasan Ibrahim bin ömer, (2006), Nizam al-Durar fi tenesub el-ayeti ve el-suar, Kahire, *Daru'l-Kitab Al-Islami*.

Al-Damanhuri, Ahmad, (2001), İzahul mubhem min ma‘ni essullem, Abd al-Salam bin Abd al-Hadi şannar tarafından ele geçirildi ve yorumlandı, Şam, *Dar al-Farfour*.

Al-fakki, Subhi Ibrahim, (2000), İlm luğat en nassi beynl nazariye vel tatbik (Mekke Sureleri Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma), Kahire, *Dar Kuba*.

Al-Farra', Ebu Zekeriya Yahya bin Ziyad bin Abdullah bin Manzur Al-Deylemi, (1983), Kuran'ın Anlamları, Beyrut, *Kitaplar Dünyası*.

Al-Idrisi, Yusef, Rajab (2016), El nas fit turasi nakdi el arabi-el mefhumet vel ibdelet, *Umm Al-Kura Üniversitesi Dil Bilimleri ve Edebiyat Dergisi*.

Al-Marağı, Ahmed Mustafa, (1946), Tafsir el-Marağı, Mısır, *Al-Babi Al-Halabi ve evlatları kütüphanesi ve matbaası*.

Al-Midani, Abd al-Rahman Habanka, (2000). Ma'arij al-Tafkkor ve dakaik al-Tadbbur, Şam, *Dar al-kalam*.

Al-Muradi, Abu Muhammed Badr Al-Din Hasan bin kasim bin Abdullah bin Ali Al-Masri Al-Maliki, (1992), M,El cena eldani fi hurufil manai, araştırma: Dr. Fahr Al-Din Kabavah–Profesör Muhammed Nedim Fadel, Beyrut–Lübnan, *Dar Al-Kutub Al-Ilmiyye*.

Al-Mutavakkil, Ahmed, (2001), Buniyet el hitab, Ribat, *Dar El-emen*.

Al-Nisaburi, Muslim bin Al-Hajjaj, (2009), Al-Musnad Al-Sahih el muhtasar binakli ela'dli an ela'dli ila Rasulillah -sallallahu aleyhi ve sellem-, soruşturma: Muhammed Fuad Abdul Baki, *Dar ihya el turas el arabi*.

Al-Radi, Raşid: Al-Hajjaj vel muğalata, (2010), *Yeni Birleşik Kitap Evi*.

Al-Razi, Fahr al-Din Abu Abdullah Muhammad bin ömer bin al-Hasan bin al-Hüseyin el-Teymi, (1999), Mefâtîhu'l-gayb=Tefsir-i Kebir, Beyrut, *Daru ihya el turas alarabi*.

Al-Sebki, Bahaa Al-Din Ahmed Bin Ali, (2003), Arus al-afrah fi Şarh Talhis al-miftah, araştırma: Dr. Abdul Hamid Hindavi, Beyrut-Lübnan, Al-Asriyya kütüphanesi.

Al-Taftazani, Saad Eddin Masoud bin Ömer, (2013), El mutavval Şarhu telhisi miftahil ulum, soruşturma: Dr. Abdel Hamid Hindavi, Beyrut–Lübnan, *Dar al-Kutub al-Ilmyya*.

Al-vadaei, Isa Bin Al-Seyyid Javad, (2015), Et temesukun nassi fi Nahjil Balağah, *Mektuplar ve Tezler Bilim Merkezi*.

Al-Zamahşari, Jarallah Mahmoud bin ömer, (2004) El-Kaşşaf an haikit tenzil ve uyunil akavil fi vachit te'vil, onunla ilgilenen ve hadislerini tahricini ve onun hakkında yorum yapan: Halil Mamun şiha, Beyrut-Lübnan, *Dar el-Marife*.

Al-Zamahşari, Jarallah Mahmud, (1998), Esasul belağah, araştırma: Muhammed Basil Uyun El-Sud, Beyrut-Lübnan, Dar Al-Kütub Al-Ilmiyya.

Al-Zubeydi, Esseyyid Muhammad Murtada el-Hüseyini, (1965), Tacul Arus Min Cevahirul Kamus, araştırma: Abd al-Sattar Ahmad Farraj ve diğerleri, Kuveyt, *Kuveyt Hükümeti Basını*.

Al-Zuhaili, Wahba, (2009), Al-Tafsir Al-Munir, Şam, Dar Al-Fikr.

Ayyad, Şukri, (1988). Dil ve yaratıcılık, Kahire, İnternaşinal Press.

Bahiri, Saeed Hasan, (1997), Metin dilbilimi-Kavramlar ve eğilimler, Giza-Mısır, Uluslararası Mısır Yayıncılık Şirketi-Loncman, Beyrut-Lübnan, *Lübnan Kütüphanesi Yayıncıları*.

Bron, yol, (1997), Tahlil el hitab, Çeviri ve Yorum: Dr. Muhammad Lotfi Al-Zaliti, Dr. Munir Al-Triki, Suudi Arabistan Krallığı, *Bilimsel Yayıncılık ve Matbaalar*.

C. B. Bron, C. yol, (1997), Tahlil el hitab, Çeviri ve Yorum: Dr. Muhammad Lotfi Al-Zaliti, Dr. Munir Al-Triki, Bilimsel Yayıncılık ve Matbaalar, *Kral Suud Üniversitesi*.

De Bogrand, Robert, (1998), En nas vel hitap vel icraa, çeviren: Dr. Tammam Hassan, Kahire, *Alem Al-Kutub*.

Debogrant, Robert ve diğerleri, (1992), Metnin Dilbilimine Giriş, Dar Al-Kateb Press.

Ebu Cafer, Ahmed bin İbrahim bin Al-Zübeyr Al-Sakafi Al-Garnati, (1990), El burhan fi tenesubi suari el kuran, araştıran: Muhammed şabani, Fas, *Vakıflar ve İslami İşler Bakanlığı*.

Ebu hurma, Ömer, (2004), Nahiv el nas, Nakd el nazariye ve bina' uhra, Teorinin Eleştirisi ve Diğerini İnşa Etmesi, Irbid - Ürdün, Modern Kitaplar *Dünyası*.

Ebu ubeyde, Muammar bin El musenne el teymi el basari, (1961), Mecazul kuran, Araştırma: Muhammed fuad sizgeyn, kahire, *Hancı matbaası*.

Ebu Zehra, Muhammed bin Ahmed bin Mustafa bin Ahmed, (1997), Zahrat Al-Tefasir, *Dar Al-Fikr Al-Arabi*.

El sekkeki, Ebu yakup yusuf ibn ebi bekir muhammed ibn ali, (1987). Miftahul ulum, kontrolu yaptı ve dipnotunu yazdı ve yorumladı: Naim zarzur, Beyrut- Lübnan, *Darul kutubil ilmiyye*.

El-Anbari, Muhammad bin Al-Kasim, (1987), Kitabul addad, araştırma: Muhammad Abu Al-Fadl Ibrahim, Sayda-Beyrut, *Al-Mektebe Al-Asriya*.

El-Bağavi, Ebu Muhammed El-Hüseyin bin Mesud, (1997), Ma'limu el tenzil fi tefsir elkuran, hadisler tahrici yapan ve araştıran: Muhammed Abdullah En-Nimr, Osman cuma Damiri-Süleyman Müslim Al-Harş, *Dar Tayba*.

El-Buhari, Muhammed bin İsmail, (1422), Al camii Al-Musned Al-Sahih Al-Muhtasar min umuri Rasulillah-sallallahu aleyhi ve sellem- ve Sünenühü ve ayyemuhu, araştırma: Muhammed Zuhair bin Naser Al-Naser, *Dar Tavq Al-Najat*.

El-Ezheri, Ebu Mansur Muhammed bin Ahmed Al-Haravi, (1996) Tehzibu el lugah, araştıran: Abdul Salam Harun ve diğerleri, kontrol: Muhammad Ali Al-Najjar, Mısır, *Kompozisyon ve Çeviri Evi.*

El-Suyuti, Celal ed-Din Abdul Rahman, (1978), Şarhu ukudi elcuman fi el maani ve elbeyan, Beyrut-Lübnan, *Dar Al-Fikr*.

El-Tabari, Ebu Cafer Muhammed bin carir, (2001), Tafsir et-Tabari=Jami'ul Beyan an te'vili ay el Kur'an, araştıran: Abdullah bin Abdul Mohsen etturki, *Dar Hajar'daki İslami çalışma ve Araştırmalar Merkezi ile iş birliği içinde*, Dr. Abdel-Sened Hasan Yamamah, Kahire, Hacer basım, yayın, dağıtım ve reklam için.

El-Zarkaşi, Abu Abdullah Badr al-Din Muhammed bin Abdullah bin Bahader, (1994), El bahr el muhit fi usuli el fıkıh, *Dar el-Kitbi*.

El-Zinad, el-ezher, (1993), Nasij Al-Nass (telaffuzun bir metin olduğuna dair bir çalışma), Beyrut, Casablanca, *Arap Kültür Merkezi*.

Es syyit şerif el curcani, Ali ibn muhammed ibn ali, (2019), El misbah fi şerhil miftah, Doktora tezi araştırması Yuksel çelik yaptı, *İstanbul*.

Es-serafi, Abu Saeed Al Hasan bin Abdullah bin Al Marzban, (2008), Sibaveyh kitabının açıklaması, araştıran: Ahmed Hasan Mehdeli, Ali Seyyit Ali, Beyrut-Lübnan, *Dar Al Kutub Al İlmiyya*.

Ez zurkani, Muhammed Abdul azim, (2010) Menahilul irfan fi ulumil kuran, *İsa el babi el halabi ve ortakları matbaası*.

Fadl, Salah, (1992), Söylem retorik ve metin bilimi, Kuveyt, *bilgi dünyası*.

Hassan, Tammam, (1995), Nahiv el nas ve nahiv el cümle, Yaz kültür sezonunda Umm Al-kura-Makkah El-Mükerramah-Arap Dili Enstitüsü'nde verilen bir konferansın metni.

Hassan, Tammam, (2000), El usul - Dirasht epistomolojiyeh lilfikir el luğavi indel arap, Kahire, *kitaplar alemi*.

hatabi, Muhammad: Lisaniyet el nas (Medhal ila insicem el hitab), (1991), Beyrut, Kazablanka, *Arap Kültür Merkezi*.

Ibn Aşur, Al-Taher Muhammad, (1984), Al-Tahrir ve Al-Tenvir, Tunus, *Tunus Yayınevi.*

Ibn Faris, Abu Al-Hüseyin Ahmet, (1979), Makaysul luğah, araştırma ve kontrol: Abd al-Salam Harun, *Dar al-Fikr*.

Ibn Hişam, Abdullah bin Yusuf Al-Ansari, (1985), Muğni Al-Labib, an kutubul a'arip, araştırma: Dr. Mazen Al-Mubarak ve Muhammad Ali Hamdallah, Şam, *Dar Al-Fikr*.

Ibn Hişam, Cemal el din Abdullah bin Yusuf ibn Ahmed ibn Abdullah ibn Yusuf, Ebu Muhammed, (1985), araştırma: Dr. Mazen Al-Mubarak ve Muhammad Ali Hamdallah, Şam, *Dar Al-Fik*.

Ibn Manzur, Muhammed Ibn Makram El-Ansari Al-Afriqi: (2004), Lisan Al-Arab, Mısır, *El matbaa el kubra el meriye, bulak.*

İbn Abi Al-Isba', Abdul-Azim Al-Advani, (1978), Tahrîrü't-Taḥbîr fî ṣınâ'ati'ş-şiir ve'n-nesr ve beyâni icâzi'l-kurân, sunan ve araştıran: Dr. Hefni Muhammed şaraf, Birleşik Arap Cumhuriyeti Yüksek Konseyi islami işler için, *İslami Mirasın Yeniden Canlandırılması Komitesi*.

İbn Atiye, Ebu Muhammed Abd al-Hak ibn Galib al-Andalusi, (1997), al-Muḥarrar al-vajīz fī tafsīr al-Kitab al-aziz, Beyrut, *Dar el kutub el ilmiye*.

İbn Kuteybah, Abdullah bin Müslim, (1977), Garib al-Hadis, araştıran: Dr. Abdullah Al-Jabburi, Bağdat, *Al- Ani Basın*.

İbn Tabataba, Muhammad bin Ahmed Al-Alevi, (1985), Ayarul şiir, araştırma: Dr. Abdulaziz bin Naser Al-Manea, Riyad-Suudi Arabistan Krallığı, *Dar Al-Ulum basım ve yayıncılık için.*

İbrahim, Ragab Abdel Gawad, (2002), The Arabic Dictionary of Outfit Names, AD, Kahire, *Dar Al Afaq Al Arabiya.*

Kasım, Muhammed Muhammed, (1999), El medhal ila menehej el bahs el ilmi, Beyrut, *Dar el nahdal arabiye*.

Kristiva, Julia, (1997), İilm en-nas, Ferid Ezzahi tarafından çevrildi, AbdulJalil Nazem tarafından gözden geçirildi, Kazablanka-Fas, *Tobkal Yayınevi*.

Kur'an-ı Kerim.

Masluh, Saad, (1990), El arabiye min nahiv el cümle ila nahiv el nas, Arap Dili Bölümü anı kitabında yayınlanmıştır– Kuveyt Üniversitesi–Abdul Salam Harun öğretmen, yazar ve araştırmacı olarak, Hazırlama: Dr. Wadia Taha Atiyye, *Dr. Abdo Bedevi*.

Masluh, Saad, (2003), Nahiv ecruimiyye lilnas el şiiri, Arap retoriği üzerine bir kitaba ekli, Kuveyt, Yazarlık, *Araplaştırma ve Yayıncılık Komitesi*.

Masluh, Sa'd Abdil aziz, (2003), Arap retoriği ve dil üslubunda yeni ufuklar, Kuveyt, Bilimsel yayın konseyi. *Kuveyt üniversitesi*.

Muhammed Al-şaveş, (2001), Usulu tahil el hitap fin nazariyen nahaviyye el arabiye, Tunus, *Arap Dağıtım Şirketi*.

Muhtar, Ahmad, (1998), İlmu-d delaleh, Kahire, *Alem el-Kutub*.

Quin, Jon, (2000), En nazariye eş şiiriye, Çeviren: Dr. Ahmed derviş, El Kahire, *Dar garib*.

Rolan part, Nazariyetun nass, (1988), çeviren: Muhammed hair el-Bekai, *Arap ve Uluslararası Düşünce Dergisi*, No. 3.

Volfgangheine min, Vedeterfihfiger, (1999), Medhal ila ilim elluğa el nassi, çeviren Dr. Faleh bin Şebib El-Ajami, Riyad–Suudi Arabistan Krallığı, *Bilimsel Yayıncılık ve Basın–Kral Suud Üniversitesi*.